

సంపుటి : 74 సంచిక : 36 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5124 - శ్రీ శుభకృత్ ఆషాఢ శుద్ధ పంచమి

04-10 జూలై 2022

వెల : ₹15/-

గుజరాత్ గూడుపురాణి

దాదాపు 18 సంవత్సరాలుగా
అసత్యాలనే చెబుతూ, అర్థ సత్యాలనే
వల్లిస్తూ దేశ ప్రతిష్ఠను మసకబార్చిన
సంఘ విద్రోహుల అసలు కుట్ర
బయటపడింది. దీనికి మూలం
తీస్తా సెతల్వాడ్

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

74 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

www.jagritiweekly.com

**జూలై 2,3 తేదీలలో భాగ్యనగర్‌లో జరిగే
భాజపా జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలకు
విచ్చేయుచున్న భాజపా నాయకులకు**

స్వాగతం.. సుస్వాగతం...

జూలై 3న సాయంత్రం 5 గం॥లకు

పరేడ్ గ్రౌండ్ (సికింద్రాబాద్)లో

జరిగే భారీ బహిరంగ సభను

విజయవంతం చేద్దాం...

ఈ సభలో భారత ప్రధాని

నరేంద్రమోదీ గారు పాల్గొంటారు.

భారతీయ జనతా పార్టీ-తెలంగాణ

Estd: 1994

Humanity

With Best compliments from:

Discipline

Education

SIDDHARTHA JUNIOR & DEGREE COLLEGE FOR WOMEN

(Affiliated to Osmania University)

Dilsukhnagar, Hyderabad – 500 060, Ph.No : 24064179, 7893969789, **College Code: 1187**

COURSES OFFERED: **DEGREE** B.COM, B.SC, B.C.A, B.B.A & B.A **INTER** BiPC, MPC, MEC & CEC

SIDDHARTHA WOMEN'S DEGREE COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

H. No : 6-159/1, Meerpet, Balapur Mandal, Ranga Reddy Dist. Ph No: 24161721, 8885093969, **College Code: 1136**

COURSES OFFERED: **DEGREE** B.COM, B.SC, BBA & BA

SIDDHARTHA JUNIOR, DEGREE & P.G COLLEGE (Co-Ed)

(Affiliated to Osmania University)

Dilsukhnagar, Hyderabad – 500 060, Ph No:24064179, 24043399, **College Code: 1186** & P.G, **College Code: 1187**

COURSES OFFERED: **DEGREE** B.COM, B.SC, BBA, BCA & B.A **INTER** BiPC, MPC, MEC & CEC

P.G. M.SC (ORG. CHEM., ANALY CHEM., NUTRITION & DIETETICS, MATHS, STATS & MICRO)

SIDDHARTHA INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY

(Accredited by NBA, Approved by AICTE, New Delhi, Affiliated to JNTU, Hyd)

Vinobha Nagar, Ibrahimpatnam, Ranga Reddy (Dist), Ph.No : 9908219695, 7893744445, 08414-222299

COURSES OFFERED: COMPUTER SCIENCE & ENGG. (CSE)

ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGG. (ECE)

ELECTRICAL & ELECTRONICS ENGG (EEE)

MECHANICAL ENGG.

MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA) O.U. & JNTU H

SIDDHARTHA DEGREE COLLEGE (CO-EDU.)

(Affiliated to Osmania University)

H.No: 8-3-903/4&4/1, Sri Navya Arcade, Nagarjuna Nagar Colony, Bata Lane, Adj. to Vasan Eye Care, Ameerpet, Hyderabad. Ph.No : 9849500392, **College Code: 1279**

COURSES OFFERED: **DEGREE** B.COM (GENERAL, COMPUTER APPLICATIONS), B.SC, B.B.A

PRAGATHI JUNIOR, DEGREE & P.G COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

Kukatpally, Hyderabad, Ph.No : 23155276, **College Code: 1155**

COURSES OFFERED: **P.G.** CHEMISTRY & MICROBIOLOGY

DEGREE B.COM, B.SC

INTER BiPC, MPC, MEC & CEC

PRAGATHI WOMEN'S JUNIOR & DEGREE COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

V.V. Nagar, Kukatpally, Hyderabad, Ph.No : 23065702, **College Code: 1154**

COURSES OFFERED: **DEGREE** B.COM, B.SC

INTER BiPC, MPC, MEC & CEC

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, CFC 1&2, Raviryalu, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : **Dr. Goparaju Narayana Rao.**

సర్వజ్ఞులైన వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

జి. తుకారాం సర్వజ్ఞులైన మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం||ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అక్షరాలలో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొదలైనవి సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

1975 నాటి అత్యవసర పరిస్థితిని అధ్యయనం చేయడం అంటే, వేయి గాయాల భారతీయ ఆత్మను దర్శించడమే. అదొక దారుణమైన అనుభవం. ఈ జూన్ 26న ప్రధాని మోదీ మనీక్ బాత్ లో ఆ చీకటిరోజులను గుర్తు చేశారు. 'కాంగ్రెస్ నియంతృత్వ పోకడలను ప్రజలు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా తిప్పికొట్టారు'ని చెప్పడం సరైన అంచనాయే. ఆగస్ట్ 15, 1947 అర్ధరాత్రి భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. ఇరవై ఏడేళ్ల తరువాత జూన్ 25, 1975 అర్ధరాత్రి వేళే నాటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ స్వాతంత్ర్యానికి మరోసారి సంకెళ్లు వేశారు. మార్చి 21, 1977న మళ్లీ దేశంలో స్వేచ్ఛావాయువులు వీచాయి. ఇది జరిగి 47 ఏళ్లు కావచ్చు. అయినా దేశం నిరంతరం గుర్తు చేసుకోవలసిన ఘట్టం అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు. నియంతృత్వం, కుటుంబ పాలన వారసత్వంగా ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు అనే ఒక మహా చారిత్రక తప్పిదానికి పాల్పడింది. కానీ ఆ పార్టీ, దాని తైనాతీలు ఇవాళ అప్రకటిత అత్యవసర పరిస్థితి రాజ్యమేలుతోందని అదే పనిగా గగ్గోలు పెట్టడమే వింత.

రాజ్యాంగంలోని 352 అధికరణం, క్లాజ్ (1) రాష్ట్రపతికి అత్యవసర పరిస్థితిని విధించే విశేష అధికారాలను కట్టబెడుతున్నది. 1962లో చైనా దురాక్రమణ సమయంలో, 1971లో పాకిస్తాన్ తో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు బాహ్య అత్యవసర పరిస్థితి విధించారు. అది రాజ్యాంగం ప్రకారం జరిగింది. అందులో దేశ ప్రయోజనాలు సుస్పష్టం. రక్షణ, సైనిక వ్యవహారాలకు సంబంధించిన కొన్ని వార్తల మీద ఆంక్షలు వచ్చాయి. కానీ 1975 నాటి అంతరంగిక అత్యవసర పరిస్థితి విధింపులో సమస్త ఆశయాలు లేవు. దాని స్వరూపం స్వార్థం. స్వభావం రాక్షసం. ఆ సంవత్సరం జూన్ 12న అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు అత్యవసర పరిస్థితి విధింపునకు తక్షణ కారణం. 1971 ఎన్నికలలో రాయ్ బరేలీ నుంచి పోటీ చేసిన ఇందిర అక్రమాలకు పాల్పడినందుకు ఆ ఎన్నిక చెల్లదని హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ జగ్ మోహన్ లాల్ సిన్హా తీర్పు చెప్పారు. ఈ తీర్పు మీద స్టే

శాలివాహన 1944 శ్రీ శుభకృత్ ఆషాఢ శుద్ధ పంచమి

ముఖపత్ర కథనం

గుజరాత్ గూడుపురాణి

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం

కుమనా సెక్యులరిజం
వాతతో 'పులి' విలవిల

ధారావాహిక నవల

లంబసింగి రోడ్డు

- డా|| గోపరాజు నారాయణరావు

జాగృతి

సంపాదకీయం

ఇవ్వవలసిందంటూ ఇందిర సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. కానీ పరతులతో కూడిన స్టే మాత్రమే వచ్చింది. అలాంటి క్లిష్ట సమయంలో కేవలం తన పదవిని కాపాడుకోవడానికే ఇందిర అత్యవసర పరిస్థితికి సిఫారసు చేశారు. నాటి కేంద్ర హోంమంత్రి కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డికి కూడా ఈ విషయం మరునాడు పత్రికలు చూశాకే తెలిసింది. జూన్ 25 రాత్రి వేళ హోంశాఖ సహాయ మంత్రి ఓం మెహతా అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు పత్రం మీద రాష్ట్రపతి ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్ చేత సంతకం చేయించుకు వచ్చారు. ఈ చావు సలహా ఇచ్చినవారు నాటి బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి ఎస్ఎస్ రే.

క్షమాపణ చెప్పరే?

ఆ రాత్రే జయప్రకాశ్ నారాయణ్, మొరార్జీ దేశాయ్, కేఆర్ మల్లాసీ వంటి వారిని ఢిల్లీలో ఉగ్రవాదులను అరెస్టు చేసిన తీరులో నిర్బంధించారు. ఫిరాయింపుల నిరోధక బిల్లు మీద శాసనసభ్యుల అభిప్రాయాల కోసం అధికారికంగా బెంగళూరు వెళ్లిన అటల్ బిహారీ వాజపేయి, ఎలెక్ట్ అడ్వాంటేజిలను అక్కడ 'శాంతిభద్రతలకు విఘాతం' అనే పత్రంతో అరెస్టు చేశారు. ఇక అరెస్టుల పరంపర కొనసాగింది. ప్రజాస్వామ్యం కోసం ప్రాణం పెట్టే కుటుంబం నుంచి వచ్చినట్లు చెప్పుకునే ఇందిర మొదట వేటు వేసినది పత్రికా రంగం మీదే. ప్రతిష్టాత్మకమైన 'శంకర్స్ వీక్లీ' సహా ఎన్నో పత్రికలు మూతపడ్డాయి. ప్రతిపక్ష నేతలు ఎక్కడి జైళ్లలో మగ్గుతున్నారో కూడా తెలియలేదు. న్యాయ వ్యవస్థ మీద బదలీల సమ్మెట పడే పడే పడింది. ప్రధాని మనీకీ బాత్లో అత్యవసర పరిస్థితి

బాధితునిగా గాయకుడు కిశోర్కుమార్ పేరును మచ్చుకి చెప్పి ఉండవచ్చు. కానీ ఆ కాలంలో జరిగిన అరాచకాలు ఎలాంటివో షా కమిషన్ వెల్లడించింది. కాంగ్రెస్ లీలలే ఇతివృత్తంగా వచ్చిన 'కిస్సా కుర్బీకా' చలనచిత్రం సెన్సార్ కత్తెరకు కాకుండా, 'చేతి' కత్తెరతో ఛిద్రమైంది. ఇందిర జీవిత జాడలు కనిపించే 'అంధీ' చిత్రం థియేటర్లకు కాదు, దిక్కు దివాణం లేకుండా పోయింది. స్నేహలతారెడ్డి, రాజన్ మరణాలు, లారెన్స్ ఫెర్నాండెజ్ సహా వేలాది మంది ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు ఆ కాలంలో చవిచూసిన ధర్డ్ డిగ్రీ హింస దేశం ఏనాటికీ మరచిపోదు. ఇవే కాదు, టర్క్ మెన్ గేట్ ఉదంతం, బలవంతపు కుటుంబ నియంత్రణ శస్త్ర చికిత్సలు, రాజ్యాంగతర శక్తిగా పేరు తెచ్చుకున్న సంజయ్గాంధీ విన్యాసాలు ఒక జాతి అత్యున్న ఎంతగా గాయపరచగలవో, అంతగానూ గాయపరిచాయి. వ్యక్తిపూజకు అదొక పరాకాష్ఠ. నాటి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు డీకే బారువా, ఇండియా యే ఇందిర, ఇందిరే ఇండియా అని కొత్త నినాదం అందుకున్నాడు.

ఇప్పుడు చాలా తప్పిదాలను సమర్థించుకునే తెంపరితనం కాంగ్రెస్లో, ఇతర వివక్షాలలో బలినీ పోయింది. అత్యవసర పరిస్థితిని కూడా సమర్థించుకోవడానికి దారులు వెతుకుతున్నట్లే ఉంది. ఇందుకు చట్టీన్గడ్ కాంగ్రెస్ అధికార ప్రతినిధి సుశీల్ శుక్లా ప్రకటన నిదర్శనం. అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు అవకాశాన్ని రాజ్యాంగమే ఇచ్చింది కదా అంటూ వీర తర్కం లేవదీసే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అత్యవసర పరిస్థితి తరువాత కాంగ్రెస్ ఓడిపోయింది. జనతా తప్పిదాల వల్ల మళ్లీ గెలిచి ఉండవచ్చు. కానీ అత్యవసర పరిస్థితి పేరుతో ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకి ఆ పార్టీ, ఆ పార్టీ ప్రభుత్వం చేసిన చేటుకు జాతికి క్షమాపణ చెప్పవలసి ఉంది. 'ప్రగతిశీల' కాంగ్రెస్ను ఆ సమయంలో అంటకాగిన సీపీఐ కూడా క్షమాపణ చెప్పాలి. అత్యవసర పరిస్థితి పేరుతో జరిగిన అత్యాచారాలు వ్యవస్థ స్ఫూర్తిని దారుణంగా దెబ్బతీశాయి. కాబట్టి ఇప్పటికైనా కాంగ్రెస్, సీపీఐ అంత హేయమైన చర్యకు పాల్పడినందుకు జాతి ముందు తలవంచి తీరాలి. ★

04 జూలై 2022, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్నా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
త్యాగం, సమర్పణ
భావనలతో జాతి పురోగతి

23లో

కథ

అంపశయ్య

- కామనూరు రామమోహన్

32లో

అంతర్జాతీయం
హిందూ వ్యతిరేకత
సంగతేమిటి?

ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్
కొండగాలి పాడిన
దేశభక్తి గీతం

40లో

ఢిల్లీలో ఒక వ్యూహం.. ఇక్కడ మరో వ్యూహం (తెలంగాణ)	- 14
వైకాపాకు సంకల్పస్థినివ్వని అత్యుక్తారు ఫలితాలు! (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
అధ్యాత్మికం	- 18
అమిత పుణ్యప్రదాయిని ఆది ఏకాదశి (ప్రత్యేక వ్యాసం-1)	- 26
సరస్వతీ ఉపాసకులు (నివాళి)	- 28
వార్తా విశేషాలు	- 31
ఉపమన్యుని గురుభక్తి (చిత్రశుద్ధి)	- 35

మయన్మార్ పయనమెటు? -4 (సంస్కృతి)	- 38
రంజీ ట్రోఫీ విజేత మధ్యప్రదేశ్ (క్రీడ)	- 43
పినరయిని పదలని గోల్డ్ స్కాం (జాతీయం-1)	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
సమ్మతించలేని 'సమ్మతమే' (సినిమా)	- 50

గుజరాత్ గూడు

ఒకే వర్గం వారు నివసించే ప్రాంతం మీద అల్లరిమూకలు దాడి చేసి 69 మందిని చంపేసి, ఒక బావిలో పడేశారన్న మాట వింటే గుండె మండుతుంది.

నవమాసాలు నిండిన పూర్ణ గర్భిణి ఉదరం చీల్చి, పసికందును ఖండఖండాలుగా చీల్చి, మంటలలోకి విసిరివేశారన్న వార్త వింటే ఎవరికైనా ఒళ్లు గగుర్పొడుస్తుంది.

కానీ ఇందులో పూర్తి వాస్తవం లేదనీ, వండివార్చిన కథనాలనీ తెలిస్తే! ఆ సంగతి సాక్షాత్తు భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానమే వెల్లడిస్తే! ఇక వాస్తవాల్లో తెలుసుకోక తప్పదు. 2002, ఫిబ్రవరి నాటి గుజరాత్ అల్లర్ల గురించి ఇప్పుడు జరుగుతున్నది అదే. నాటి గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి, నేటి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీపై జరిగిన విషప్రచారం వెనుక ఉన్నదంతా కుట్రీనని తేలిపోయింది. గడచిన కొన్నేళ్లుగా ఈ వివాదాన్ని రావణ కాష్టంలా ఉంచడానికే కొందరు పనిగట్టుకుని పని చేస్తున్నారని సుప్రీంకోర్టు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. దాదాపు 18 సంవత్సరాలుగా అసత్యాలనే

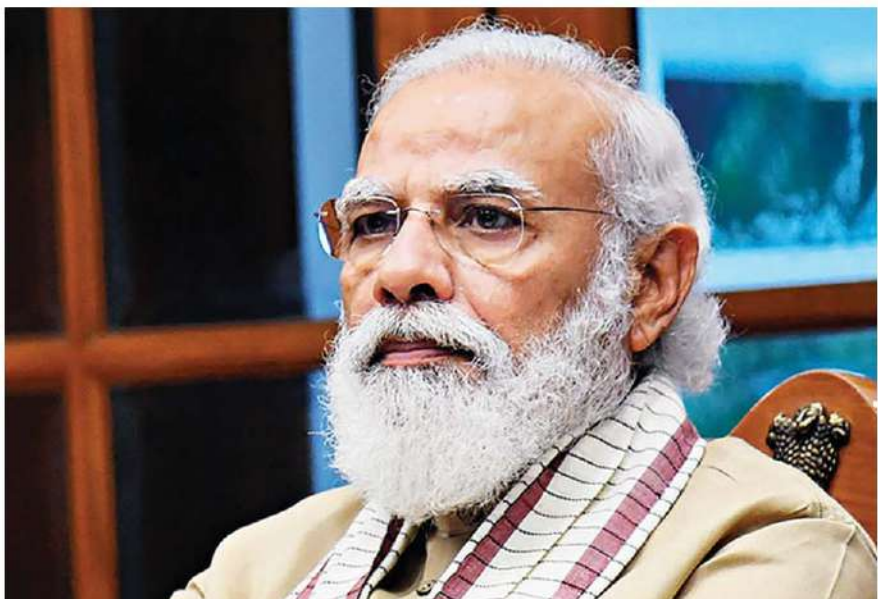
స్వతంత్ర భారత చరిత్రలోనే భయానకమైన గుజరాత్ అల్లర్ల ఉదంతానికి ఫిబ్రవరి 27, 2002 ఉదయం జరిగిన మరొక బీభత్సమే మూలం. అదే గోద్రా స్టేషన్లో ఉదయం ఏడున్నర ప్రాంతంలో జరిగిన రైలు బోగీ దహనం. అయోధ్యలో కరసేవ ముగించుకుని స్వరాష్ట్రానికి వస్తున్న రామభక్తులు ప్రయాణిస్తున్న సబర్బన్ రైలు బోగీ అది. దానికి నిప్పు పెట్టారు. 59 మంది మరణించారు. వెంటనే రాష్ట్రమంతటా మతకలలోలాలు చెలరేగాయి. 31 మంది ఉన్న ముస్లిం మతోన్మాదమూక ఆ బోగీని తగలబెట్టిందని గుజరాత్ హైకోర్టు కూడా ధ్రువీకరించింది. కానీ వేయి సుంచి రెండువేల మంది ముస్లిం మతోన్మాదులు ఆ బోగీ మీద దాడి చేశారన్న ఆరోపణ కూడా ఉంది. గుజరాత్ అల్లర్లలో వాస్తవాలను, ఆధారాలను దాచిపెట్టినట్టే, 59 మంది అమాయక హిందువులను పొట్టన పెట్టుకున్న ఈ బోగీ దహనం ఉదంతాన్ని కూడా హిందూ వ్యతిరేకులు, మోదీ, బీజేపీ శత్రువులు సౌకర్యంగా దాచి పెడుతూనే ఉన్నారు. గుజరాత్ అల్లర్ల మీద ఎంత అలజడి జరిగినా, అందులో సబర్బన్ రైలు బోగీ ఉదంతానికి అసలు చోటు ఉండదు. హిందువులు, సంఘ పరివార్ ఆధిక్య భావనతో (మెజారిటీరియన్), ముస్లింల మీద ద్వేషంతోనే ఇంతటి రక్తపాతానికి ఒడిగట్టారన్న అభిప్రాయాన్ని కల్పించడానికే ముందునుంచి ప్రయత్నం జరిగింది. ఆ దుర్ఘటనలో దాదాపు 1200 మంది చనిపోయారు.

పద్దెనిమిదేళ్ల నాటి దుర్ఘటన

పద్దెనిమిదేళ్ల నాటి ఈ అంశం తాజాగా చర్చకు రావడానికి కారణం- జూన్ 24, 2022న సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు. సీబీఐ మాజీ డైరెక్టర్ ఆర్కే రాఘవన్ నేతృత్వంలో ఆ అల్లర్ల మీద దర్యాప్తు జరిపిన బృందం నాటి ముఖ్యమంత్రి నరేంద్ర మోదీకి ఇచ్చిన క్లీన్చిట్ను సుప్రీంకోర్టు సమర్థించింది. ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం క్లీన్చిట్ ఇవ్వడాన్ని సవాలు చేస్తూ

దాఖలైన పిటిషన్ను కొట్టివేసింది. పైగా వివాదాన్ని నిరంతరం మండించడానికి పిటిషన్దారులు ప్రయత్నిస్తున్నారని, వారి మీద చర్యలు అవసరమని కూడా అభిప్రాయపడింది. ఆ వెంటనే గుజరాత్ యాంటీ టెర్రరిజం స్క్వాడ్ తీస్తాను ముంబైలో అరెస్టు చేసి, అప్పాదాబాద్కు తీసుకువెళ్లింది.

2002, ఫిబ్రవరి నాటి గుజరాత్ అల్లర్లకు సంబంధించి నాటి ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నరేంద్ర

పురాణి

చెబుతూ, అర్థ సత్యాలనే వల్లిస్తూ దేశ ప్రతిష్ఠను మనకబార్చిన సంఘ విద్రోహుల అసలు కుట్ర బయటపడింది. దీనికి మూలం తీస్తూ సెతల్వాడ్.

హక్కుల కార్యకర్త పేరుతో దేశాన్ని మోసం చేస్తున్న వనిత. మైనారిటీల హక్కుల రక్షణ పేరుతో దేశ ప్రతిష్ఠను అంతర్జాతీయంగా మంటగలిపే ప్రయత్నం చేసిన సంఘ విద్రోహి. ఈమె నిర్వాకం మీద, ఈమె నాయకత్వంలోని హక్కుల సంస్థ సిటిజన్స్ ఫర్ జస్టిస్ అండ్ పీస్ (సీజేపీ) దారుణాల మీద దర్యాప్తు చేయడానికి ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్నే నియమించబోతున్నారు.

మోదీ, మరో 62 మంది మీద క్రిమినల్ విచారణ జరిపించాలని కోరుతూ జాకియా జఫ్రీ-సిటిజన్స్ ఫర్ జస్టిస్ అండ్ పీస్ (సీజేపీ) సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. జాకియా భర్త, కాంగ్రెస్ మాజీ ఎంపీ ఎహసాన్ జఫ్రీ ఆ అల్లర్లలో భాగంగా జరిగిన గుల్బర్గా సొనైటీ హింసాకాండలో చనిపోయారు. సబర్యుతి రైలు బోగీ దహనం (చనిపోయిన 59 మందిలో 25 మంది మహిళలు, 15 మంది చిన్నారులు) ఉదంతం తరువాత ముఖ్యమంత్రి మోదీ అధ్యక్షతన ఫిబ్రవరి 27, 2002న ఉన్నత స్థాయి సమావేశం జరిగిందనీ, ఆ సమావేశంలోనే ముఖ్యమంత్రి, 'హిందువులు తమ ఆగ్రహాన్ని వెళ్లగక్కే అవకాశం ఇవ్వాలి' అని అన్నారుని వీరి ఆరోపణ. నిజానికి ఈ ఒక్క అంశంతోనే మోదీ చుట్టూ ఉచ్చు బిగించాలని మొదటి నుంచి తీస్తూ, కాంగ్రెస్, ఇతర హిందూ వ్యతిరేక సంస్థలు పనిచేశాయి. ఇదే కాకుండా అల్లర్లతో సంబంధం ఉన్న దాదాపు 30 ఆరోపణలు కూడా తీస్తూ పిటిషన్లో ఉదాహరించారు.

- ఆగ్రహవేశాలను రెచ్చగొట్టడానికి గోధ్రా మృతుల భౌతికకాయాలను ఊరేగించారు.
- పోలీస్ కంట్రోల్ రూమ్లు మంత్రుల చేతులలోకి పోయాయి.
- పోలీస్ దర్యాప్తు గందరగోళంగా ఉంది.
- వట్టిక ప్రాసిక్యూటర్లుగా వీహెచ్పీ వారిని నియమించారు.
- తీవ్ర ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఎంకే టండన్,

పీబీ గోండియా వంటి పోలీసు ఉన్నతాధికారుల వలన గుల్బర్గా సోసైటీలో 200 మంది ముస్లింలు చనిపోయారు. వీరిని శిక్షించాలి.

- నిఘా సంస్థల హెచ్చరికలను పట్టించుకోలేదు.
- ఆధారాలను ధ్వంసం చేశారు.

సిట్, క్లీన్ చిట్

ఈ పిటిషన్ మేరకు సుప్రీం కోర్టు ఏప్రిల్ 27, 2009న ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్ని (సిట్) ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించింది. దీనికి ఆర్మీ రాఫువన్ నాయకుడు. అంతకు ముందు కూడా ఆయనే గుజరాత్ అల్లర్లకు సంబంధించి మొత్తం తొమ్మిది కేసుల మీద దర్యాప్తు సాగించారు. సిట్ మే, 2010లో

తాత్కాలిక నివేదికను సమర్పించింది. నవంబర్లో మరొక నివేదిక ఇచ్చింది. అప్పుడే ఈ దర్యాప్తులో సహకరించేందుకు రాజు రామచంద్రన్ను అమికన్ క్యూరీగా సుప్రీంకోర్టు నియమించింది. ఈయన తన నివేదికను జనవరి 20, 2011న సమర్పించారు. తరువాత జరిగిన వాదోపవాదాలలో జాకియా తరపున వాదించిన ప్రశాంత భూషణ్, సిట్ కొన్ని విషయాలను దాచి పెడుతున్నదని ఆరోపించారు. ఐపీఎస్ అధికారి సంజీవ్ భట్ నుంచి తనకొక అఫిడవిట్ అందిందని, ఫిబ్రవరి 27, 2002 నాటి సమావేశానికి తాను హాజరయ్యానని, ఆ సమావేశం లోనే ముఖ్యమంత్రి మోదీ ముస్లింలకు ఒక

+91 9154404260

EMPOWER YOUR CHILD

Blended Teaching Strategies

Every class room Equipped with
Android TVS, Laptops, Projectors,
Work sheets & 24 Hrs Internet facility.

Admissions Open 2022-23

CERTIFIED TEACHERS

CLASS PROGRAMS

EASY TO USE DIGITAL LEARNING RESOURCES

NEO ROYAL HIGH SCHOOL

(Recognised by the Govt. of Telangana)

KARMANGHAT 'X' ROADS, SAGAR ROAD, HYDERABAD - 500 035.

E-mail : neoroyalkrgt@gmail.com www.yeswinneo.com

జాకియా జప్రీ

తీస్తా సెతల్వాడ్

గుణపాఠం చెప్పే అవకాశం ఇవ్వాలని చెప్పారని భట్ పేర్కొన్నారు. రాజు రామచంద్రన్ చెప్పారు. ఆ అఫిడవిట్ నే సిట్ కు ఇవ్వాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. అమికన్ క్యూరీ సమర్పించిన తుది నివేదికలో నిజం బయటకు రావాలంటే మోదీని విచారణకు పిలవాలని అందులో సూచించారు. అయితే అమికన్ క్యూరీ అభిప్రాయంతో సిట్ ఏకీభవించలేదు. మోదీని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి అవసరమైన ఆధారాలు లేవని, అందుకే దర్యాప్తును నిలిపివేయాలని ఫిబ్రవరి 8, 2012న సిట్ నివేదిక ఇచ్చింది. మోదీపై గాని, ఇతర అధికారులపై గాని నేరాలకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆధారాలు లేవని తేల్చి చెప్పింది. దీనిపై నిరసన ఫిర్యాదు ఇవ్వవచ్చునని జాకియాకు సుప్రీంకోర్టు అవకాశం ఇచ్చింది. అన్ని పత్రాలు పిటిషనర్లకు ఇవ్వడానికి సిట్ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసినా, చివరికి ఫిబ్రవరి 7, 2013న సుప్రీం ఆదేశంతో అన్ని నివేదికలు ఇచ్చింది. ఏప్రిల్ 15, 2013న నిరసన పిటిషన్ దాఖలైంది. ఈ పిటిషన్ను వ్యతిరేకించిన సిట్, ముఖ్యమంత్రి ఏనాడూ ఇవ్వని ఆదేశాలను ఇచ్చినట్లు తీస్తా సెతల్వాడ్, ఇతరులు కోర్టులను నమ్మించాలని చూస్తున్నారని కూడా పేర్కొన్నది. అల్లర్లు సృష్టిస్తున్న వారి మీద ఎలాంటి చర్యలు

తీసుకోవద్దని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారనడం తీస్తా కల్పనేనని మోదీ తరపు న్యాయవాది వాదించారు.

సుప్రీం కోర్టు మొట్టకాయలు

నరేంద్రమోదీకి సిట్ క్లీన్ బిట్ ఇవ్వడం సమర్థ నీయమేనని జూన్ 24న జస్టిస్ ఏఎం ఖాన్ లిక్వర్, జస్టిస్ దినేశ్ మహేశ్వర్, జస్టిస్ సీటీ రవికుమార్లతో కూడిన సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం తీర్పు ఇచ్చింది. గుజరాత్ అల్లర్లు ఒక వర్గం మీద కక్షతో, కుట్ర పూరితంగా చేసిన దాడులని చెప్పడానికి సాక్ష్యాధారాలు లేవని చెప్పింది. అంతవరకే సుప్రీంకోర్టు ఉద్దేశమైతే సరే. కానీ అంతకు మించి అత్యున్నత స్థానం తీవ్రమైన వ్యాఖ్యలు చేసింది. 'ఆ ఘటన మీద నిత్యం వివాదం రగులుతూనే ఉండేలా 2006 నుంచి దురుద్దేశపూర్వకంగా పిటిషన్లు వేసినట్లు స్పష్టమవు తున్నది. విచారణ ప్రక్రియ దుర్వినియోగంలో భాగస్వాములందరిపైనా చట్ట ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవాలి' అని కూడా తన 452 పేజీల తీర్పులో ఆదేశించింది. నిజానికి నరేంద్ర మోదీ వ్యతిరేక వాదనలు, ఆరోపణలు ఏ కోర్టులోను నిలవలేదు. సిట్ నివేదికను సవాలు చేస్తూ తీస్తా ఫిబ్రవరి 9, 2012న మెట్రిక్ పాలిటన్ కోర్టుకు వెళ్లారు. కానీ ఆ కోర్టు సిట్ నివేదికను సమర్పించింది. తరువాత

సిట్ బహిర్గతం చేసింది' అని సుప్రీం కోర్టు అభిప్రాయ పడడం అసాధారణమే అనిపిస్తుంది. ఈ ఉదంతంలో ఇంటిదొంగల పాత్ర తక్కువదేమీ కాదు. నాటి ఐపీఎస్ అధికారి సంజీవ్ భట్, మాజీ హెంజుమంత్రి హరేన్ పాండ్యా కూడా అల్లర్లకు ముఖ్యమంత్రి సమక్షంలో వ్యూహారచన జరిగిందని, ఆ సమావేశానికి తాము హాజరయ్యామని తప్పుడు ప్రకటనలు ఇచ్చారని కూడా సాక్షాత్తు సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించడం కొనమెరుపు. వీటన్నిటి పరాకాష్ట తీస్తా అరెస్టు.

అల్లర్లు జరిగిన నాలుగేళ్లకే తీస్తా అసలు బందారం బయటపడింది. అమె మీద కూడా ఆరోపణలు వెల్లువెత్తాయి. ఇతర మతాల వారి మనోభావాలను గాయపరిచిన ఆరోపణ, దొంగ సాక్షుల సృష్టి, శ్మశానవాటికలోకి చొరబడడం వంటి ఆరోపణలు కూడా ఉన్నాయి. సాక్షులను లోబరుచుకోవడం, దొంగపత్రాల తయారీ, వీటినే గుజరాత్ అల్లర్ల మీద దర్యాప్తు కోసం సుప్రీంకోర్టు నియమించిన జస్టిస్ నానావతి కమిషన్ ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందానికి అందించడం వంటి ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇక నరేంద్ర మోదీ మీద ఆధారాలు లేకుండా ఆరోపణలు చేసినందుకు బీజేపీ ఆమె మీద పరువు నష్టం కేసు వేసింది. ఇప్పుడు తీస్తా మీద నేరపూరిత కుట్ర, దొంగ సంతకాలు, అమాయకులను ఇరికించేందుకు కోర్టుకు దొంగ పత్రాలు సమర్పించడం వంటి అభియోగాలతో ఎఫ్ఐఆర్ దాఖలైంది. వెంటనే అరెస్టు కూడా జరిగింది. ఈమెతో పాటు మాజీ ఐపీఎస్లు ఆర్బీ శ్రీకుమార్, సంజీవ్ భట్ల మీద కూడా దొంగ సంతకాలు, నేరపూరిత కుట్రలు ఇతర నేరాల అభియోగాలతో ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైంది. ఈ ఇద్దరు తీస్తాకు సహకరించిన వారే.

ఎవరీ తీస్తా?

ముంబై కేంద్రంగా వనిచేస్తున్న ప్రముఖ సామాజిక కార్యకర్త, మైనారిటీ హక్కుల పోరాట యోధురాలు తీస్తా సెతల్వాడ్ కెనడాలోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ బ్రిటిష్ కాలంబియా ఇచ్చే గౌరవ

ఎన్ఎస్ శ్రీకుమార్

సంజీవ్ భట్

డాక్టరేట్కు ఎంపికయ్యారు. 2020 సంవత్సరానికి గాను ఈ పురస్కారం కోసం ఎంపిక చేసిన పది మందిలో ఆమె ఉన్నారు. 'పౌర హక్కుల కార్యకర్త, రచయిత్రి, పురస్కారాలు అందుకున్న పత్రికా రచయిత తీస్తా సెతల్వాడ్ 2002 సంవత్సరంలో గుజరాత్ లో జరిగిన అల్లర్లలో నష్టపోయిన లక్షలాది మంది మైనారిటీలకు న్యాయం అందించడంలో కీలక పాత్ర వహించారు. ఈ సెక్యులరిస్టు మానవ హక్కుల రంగంలో పనిచేసి మెజారిటీయనిజం మతోన్మాదాన్ని ఎండగట్టడంలో దేశంలోను, అంతర్జాతీయంగానూ కూడా పనిచేశారు... (నేషనల్ హెరాల్డ్ జూన్ 22, 2020) ఆమె పట్ల ఇలాంటి అభిప్రాయం ప్రపంచానికి ఉంది. నిజానికి కల్పించారు. 2007లో నాటి యూపీఏ ప్రభుత్వం ఈమెకు పద్మశ్రీ పురస్కారం ఇచ్చింది. ఆది నుంచి మోదీ మీద బురద చల్లడానికి ఈమెను కాంగ్రెస్ విశేషంగా ఉపయోగించుకుంది. జర్నలిస్టుగా జీవితం ఆరంభించిన తీస్తా, జావెద్ అనంద్ ను పెళ్లి చేసుకున్న తరువాత హక్కుల కార్యకర్త. అసలు గుజరాత్ అల్లర్ల బాధితులకు 'న్యాయం' అందించడం కోసమే ఆమె సీజేపీని నెలకొల్పారు.

ఎలా వచ్చింది?

మోదీకి క్లీన్ బిట్ ఇవ్వడం, తీస్తా అరెస్టులను ఖండిస్తున్న కాంగ్రెస్, కొందరు న్యాయవాదులకు తీస్తా అసలు వ్యవహారం తెలియక కాదు. తీస్తా హక్కుల పోరాటం, న్యాయ పోరాటం నకిలీవేనని 2009 నాటికే దేశం గ్రహించడం మొదలుపెట్టింది. 'తమకు న్యాయాన్ని నిరాకరిస్తున్నారన్న ఆరోపణతో గుజరాత్ అల్లర్ల బాధితుల చేత సుప్రీం కోర్టు ముందు ప్రదర్శన చేయించిన ఘనత వహించిన హక్కుల ఉద్యమకారిణి తీస్తా సెతల్వాడ్ కంగు తిన్నారు. ఆమె నాయకత్వంలో పని చేస్తున్న సిటిజన్స్ ఫర్ జస్టిస్ అండ్ పీస్ అల్లర్లకు సంబంధించి చేస్తున్న ఆరోపణలకు ఎలాంటి ఆధారం లేదని, వాటికి విశ్వసనీయత కూడా లేదని ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం సుప్రీంకోర్టుకు తెలియజేసింది.' ఇది ప్రముఖ ఆంగ్ల దినపత్రిక 'ది పయోనీర్'లో

కౌసర్ బానో కేసు, వాస్తవాలు

గుజరాత్ అల్లర్ల సమయంలో మేధావులూ, ఒక వర్గం మీడియా, స్వచ్ఛంద సంస్థలు ప్రచారం చేసిన అబద్ధాలకు పరాకాష్ఠ కౌసర్ బానో అనే ముస్లిం మహిళ మరణోదంతం. రెచ్చిపోయిన దుండగులు (వాళ్లకి హిందువులని ముద్ర వేశారు) తొమ్మిది మాసాల గర్భవతి కౌసర్ పైన లైంగిక అత్యాచారాలకు పాల్పడ్డారు. ఆమె ఉదరం చీల్చి, పసికందును మంటలలోకి విసిరివేశారు. అలా కాకుండా కత్తితో ముక్కలు చేసి, చివర మంటల్లో పడేశారని మరొక వాదన. మీడియా సైరా బానో అనే ఆమె చెప్పిన మాటలను విశ్వసించి దీనికి ప్రచారం ఇచ్చింది. కౌసర్ కూ, సైరా కూ బంధం ఏమిటి? సైరా వదినకు కౌసర్ చెల్లెలు. సైరా కథనం ఏమిటి? 'ఆమెను (కౌసర్), మా వదిన చెల్లెలిని ఏం చేశారంటే, అది చాలా భయనకం. ఆమె తొమ్మిది మాసాల గర్భిణి. వాళ్లు ఆమె కడుపును కోశారు. లోపలి నుంచి ఆ పసికందును ఒక కత్తితో లాగి, మంటలలోకి విసిరారు. తరువాత కౌసర్ ని కూడా అలాగే మంటల్లో పడేశారు.' అనాటి కౌసర్ ఉదంతం ఇప్పటికీ సామాజిక మాధ్యమాలలో కనిపిస్తూనే ఉంటుంది.

కానీ వాస్తవం వేరు. పోస్ట్ మార్టమ్ నివేదిక నిజమేమిటో చెప్పింది.

మార్చి 1, 2002లో కౌసర్ భౌతికకాయానికి శవపరీక్ష జరిగింది. డాక్టర్ జేఎస్ కానోరియా చేశారు. ఇందుకు సంబంధించిన నివేదిక 2010లోగాని ప్రత్యేక కోర్టుకు చేరలేదు. అందులో ఉన్నదేమిటంటే- గర్భస్థ శిశువు యథాతథంగానే ఉంది. బరువు 2500 గ్రాములు, పొడువు 45 సెంటీమీటర్లు. తరువాత కొందరు సాక్షులు చెప్పినదానిని బట్టి కౌసర్ భయం, దిగ్భ్రాంతితో ఊపిరాడక చనిపోయింది. ఆమె శరీరం పైన గాని, లోపలి భాగాల మీద గాని ఎలాంటి గాయాలు లేవు. అసలు కత్తి గాబో లేదని డాక్టర్ కానోరియా తేల్చారు.

ఏప్రిల్ 14, 2009న వెలువడిన వార్త. ఎంత దగా అంటే, గుజరాత్ అల్లర్ల పేరుతో సరేంద్ర మోదీని రాక్షసునిగా చిత్రించడానికి ఉపయోగించిన కౌసర్ బానో అనే మహిళ ఉదంతంలోను నిజం లేదని కూడా సిట్ బయటపెట్టింది. కౌసర్ ను అడ్డం పెట్టుకుని అత్యంత హేయమైన, నీచమైన ఆరోపణ గుప్పించారు తీస్తా. నిండు గర్భిణి కౌసర్ ఉదరం చీల్చి, శిశువును ముక్కలుగా నరికారని, ఆపై మంటలలో వేశారని తీస్తా కోర్టుకు చెప్పారు. విశ్వహిందూ పరిషత్ బంద్ పిలుపు సందర్భంగా నరోదా పటియా అనే చోట ముస్లింలను చంపి, వారి మృతదేహాలను ఒక బావిలో పడేశారన్న తీస్తా ఆరోపణ కూడా నిజం కాదని తేలింది. ఒక బ్రిటిష్ అధికారిని చంపేసిన దుండగులను పోలీసులు

కాపాడుతున్నారన్న ఆమె ఆరోపణ కూడా అవాస్తవమేనని సిట్ వెల్లడించింది. కౌసర్ నకిలీ అత్యాచారం, హత్య గురించి సిట్ జస్టిస్ అరిజిత్ పశాయత్, జస్టిస్ పి. సదాశివం, జస్టిస్ అఫ్జాద్ ఆలంలతో కూడా ధర్యాసనం దృష్టికి తీసుకువెళ్లింది. బాబూ బజరంగి అనే అతడి మీద ఈ కేసు మోపారు. చివరికి, కౌసర్ శవపరీక్ష సరిగా జరగలేదని, ఆమె గర్భసంచని తొలగించారని ఆమె భర్త ఆరోపించాడు. ఇక్కడితో ఆగలేదు. కౌసర్ పోస్ట్ మార్టమ్ నివేదిక సిట్ ఇచ్చినది కాదని, అది ప్రభుత్వం ఇచ్చినదని తీస్తా సంస్థ సీజేపీ ఒక ప్రకటన విడుదల చేసి, దేశాన్ని మభ్య పెట్టాలని చూసింది. అయితే ఆ నివేదిక తనకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి కాకుండా, సిట్ నుంచే అందిందని 'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' విలేకరి తెలియజేశారు.

అల్లర్లన్నీ బీజేపీ, సంఘ పరివారవేనని నిరూపించడానికి తీస్తా గుజరాత్ లో కొందరి చేత అబద్ధాలు చెప్పించారు. కోర్టును మోసగించారు. మార్చి 1, 2002న వడోదర లోని హనుమాన్ టేక్స్ దగ్గర జరిగిన టెన్ట్ టేకర్ దగ్గం ఉదంతం ఘోరమైనదిగా ప్రసిద్ధికెక్కింది. దీనితో దేశంలో పెద్ద చర్చ చెలరేగింది. 'షేక్ కుటుంబీకులు దీని అధిపతులు. అవాస్తవాలతో కూడిన కొన్ని ప్రకటనలు ఇవ్వవలసిందని ఆ కుటుంబానికి చెందిన జహీరా షేక్ పై తీస్తా ఒత్తిడి తెచ్చారు. జహీరా ఆ కేసులో ప్రధాన సాక్షి. తరువాత ఈమె మాట మార్చింది. ఆ అల్లర్లలో ఐదు కీలక ఘటనల మీద తీస్తా సాక్షులను

తారుమారు చేసేందని, ఆమె గతంలో పనిచేసిన రాయిస్ ఖాన్ పతాన్ సుప్రీంకోర్టుకు అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు (ఇలా కోర్టులను మోసం చేయడం మీద తనకున్న అనుభవాన్ని ఫిబ్రవరి 27, 2020న షాహిన్ బాగ్ శిబిరాన్ని సందర్శించినప్పుడు కూడా తీస్తూ ఉపయోగించుకున్నారు. అప్పటికే కోర్టు నియమించిన మధ్యవర్తులతో బాగ్ లోని వారు ఏం మాట్లాడాలో తీస్తాయే శిక్షణ ఇచ్చారు).

‘ది పయోనీర్’తో పాటు మరొక ప్రముఖ ఆంగ్ల దినపత్రిక ‘టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా’ కూడా 2009లోనే తీస్తూ నిజం రూపం ఏమిటో బయటపెట్టింది. అక్కడ జరిగినట్టు చెబుతున్న హింసాత్మక ఘటనలకు మరింత మసాలా దట్టించి తీస్తూ కోర్టుకు సమర్పించి దని గుజరాత్ అల్లర్ల నిజానిజాలు నిగ్గు తేల్చడానికి సుప్రీం కోర్టు నియమించిన ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం పేర్కొన్నది. తీస్తూ, ఆమె స్వచ్ఛంద సంస్థ సాక్షులకు తర్ఫీదు ఇచ్చి కట్టు కథలను కోర్టు ముందు వల్లె వేయించిందని సిట్ పేర్కొన్నది. హత్యల గురించి కథనాలను ఆమె వండి వార్చిందని తెలియ చేసింది. 22 మంది సాక్షులు వివిధ కోర్టులకు ఒకే రకమైన అఫిడవిట్లను సమర్పించడం గురించి సిట్ నిలదీసింది. సిట్ దర్యాప్తులో తేలినదేమిటీ అంటే, ఆ 22 మంది దొంగ సాక్షులే. ఘటనాస్థలంలో వారిలో ఎవరూ లేరు. ఎలాంటి సాక్ష్యం చెప్పాలో తీస్తూ, ఆమె

రెండు దశాబ్దాల పాటు వాస్తవాలకు మసిపూసి ఈ దుష్టశక్తులన్నీ కోర్టులను కూడా మోసం చేశాయి. వాస్తవాలు వెల్లడైన తరువాత కూడా అసలుసినలు న్యాయం చేయకపోతే న్యాయ వ్యవస్థకు విలువేదీ? మోదీకి క్లీన్ బిట్ ఇవ్వడం గురించి చొప్పుదొండ ప్రశ్నలు సంధిస్తున్న కాంగ్రెస్, ఇతర సంస్థలు, వ్యక్తులు తెలుసుకోవాలి.

స్వచ్ఛంద సంస్థ తర్ఫీదు ఇచ్చాయి. ఆ అఫిడవిట్లు కూడా ఒకేచోట తయారు చేయించారు.

బాధితులకూ టోపీ

గుల్బర్గా సాసైటీ అనే ప్రాంతం కూడా గుజరాత్ అల్లర్లలో నష్టపోయింది. కానీ ఇక్కడి బాధితులను తీస్తూ దారుణంగా వంచించారు. ఈ మేరకు వారు పోలీసు కేసు పెట్టారు. బాధితులకు సాయం కోసం అంటూ తీస్తూ తమ వద్ద డబ్బు వసూలు చేశారని, అ మొత్తాన్ని అందుకు వినియోగించలేదని ఆరోపిస్తూ ఆమెకు లీగల్ నోటీసు పంపారు. ఈ నిధులను ఆమె దేశంలోనే కాదు, అంతర్జాతీయ సంస్థల నుంచి కూడా సేకరించారు. ఇక్కడ పునర్నిర్మాణం, ఒక వస్తు ప్రదర్శనశాల ఏర్పాటు పేరుతో ఈ నిధులు వసూలు చేశారు. ఈ కేసును ప్రస్తుతం అహ్మదాబాద్ క్రిమినల్ దర్యాప్తు చేస్తున్నది. ఇది 2013 నాటి మాట. విదేశాల నుంచి నిధులను తీసుకోవడం దగ్గర కూడా తీస్తూ అన్ని నిబంధనలను వదిలేశారు. అలా ఒక సంస్థ విదేశాల నుంచి నిధులు సేకరించాలంటే

ఫారిన్ కంట్రీబ్యూషన్ రెగ్యులేషన్ ఆక్ట్ కింద రిజిస్టర్ చేయించాలి. తీస్తూ, ఆమె భర్త జావేద్ ఆనంద్ కూడా చెందిన సబ్రంగ్ కమ్యూనికేషన్స్ అండ్ పబ్లిషింగ్ సంస్థ నిబంధనలను ఉల్లంఘించి ఫోర్డ్ ఫౌండేషన్ నుంచి 2,90,000 డాలర్లు నిధులు తీసుకుంది. దీనితో భారత్ కూడా, అమెరికాకూ కూడా విభేదాలు వచ్చాయి. ఇలా నిధులు ఇవ్వడం మా దేశ వ్యవహారాలలో జోక్యం చేసుకోవడమేనని గుజరాత్ ప్రభుత్వం ఫిర్యాదు చేసింది.

రెండు దశాబ్దాల పాటు వాస్తవాలకు మసిపూసి ఈ దుష్టశక్తులన్నీ కోర్టులను కూడా మోసం చేశాయి. వాస్తవాలు వెల్లడైన తరువాత కూడా అసలుసినలు న్యాయం చేయకపోతే న్యాయ వ్యవస్థకు విలువేదీ? మోదీకి క్లీన్ బిట్ ఇవ్వడం గురించి చొప్పుదొండ ప్రశ్నలు సంధిస్తున్న కాంగ్రెస్, ఇతర సంస్థలు, వ్యక్తులు తెలుసుకోవాలి. అయినా తీస్తూనే సమర్థిస్తూ మని, సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయాలతో నిమిత్తం లేదని వీళ్లు చెప్పడం వెనుక ఉద్దేశాలు ఏమిటి? ★

గో సేవకులు కావాలేను

తెలంగాణ గోసేవా విభాగానికి, ప్రాంత స్థాయిలోను, మేడ్చల్, పాలమూర్, వరంగల్, కరినగల్, జగిత్యాల కేంద్రాలుగా పనిచేయుటకు పూర్తి సమయ కార్యకర్తలు కావాలేను.

నెలకు 10,000 రూ॥లు నుండి 15,000 రూ॥లు గౌరవవేతనం, ప్రయాణం ఖర్చులు ఇస్తాము.

అర్హత : డిగ్రీ లేదా కనీసం ఇంటర్ పూర్తి చేసి, తగిన అనుభవం ఉంటే చాలు. ఎంపికైన కార్యకర్తలకు అన్ని విషయాలలోనూ 2022 ఆగష్టు 19, 20, 21 తేదీల్లో చెన్నైలో ప్రశిక్షణ ఇవ్వబడును. స్వంత బైక్ కలిగివుండి, నెలలో 25 రోజులు పర్వచించాలి. హిందూ ధర్మ రక్షణలో భాగంగా... గోమాత ప్రచారం కోసం సమాజంలోని పెద్దలు - వివిధ సంస్థలు ముందుకు వచ్చి, తాముక పూర్తి సమయ కార్యకర్త నిర్వహణ బాధ్యతను తీసుకోవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

ఈ సమాచారాన్ని మీ తోటివారికి అందిస్తారనీ.. మీ స్పందన తెలియజేస్తారనీ ఆశిస్తున్నాము.

సంప్రదించుటకు:

1. గోగురి నాగేందర్ రెడ్డి, నేరేడ్ల, సిరిసిల్ల-9440213236, 2. ముకుందరెడ్డి, లక్ష్మీగోశాల, పాలమూర్-9885854319
3. కిషన్ రావు, మహర్షిగోశాల, హన్మంతపేట-9182694483, 4. రాజేందర్ రెడ్డి, గోవిజ్ఞానకేంద్ర, కరినగల్-9849592604
5. డా.రాజారెడ్డి, సురభి గోశాల, జగిత్యాల-9440858732, 6. సురేశ్, విశ్వమంగళ గోశాల, మేడ్చల్-9394087254

గమనిక : పైన పేర్కొన్న పేర్లలో ఎవరితోనైనా సంప్రదించవచ్చు. మీ అభిప్రాయాలను, దరఖాస్తులను 2022 జూలై 10 లోగా వాట్సాప్ ద్వారా పంపించగలరు.

మీ

ఆకుతోట రామారావు,

ప్రాంత గోసేవా ప్రముఖ్, 8985621950.

స్వయంకృతాపరాధం.. చేసుకున్నోళ్ళకు చేసుకున్నంత.. ఇవి శివసేన అధిపతి, మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ రాక్లేకి అతికినట్లు సరిపోతాయి. ప్రస్తుతం శివసేనలో, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఏర్పడిన సంక్షోభానికి కారణం ఎవరంటే అందరి వేళ్లా ఉద్ధవ్ వైపే చూపుతాయి. గత కొద్ది రోజులుగా మహారాష్ట్రలో చోటుచేసుకున్న రాజకీయ పరిణామాలను చూసి ఉద్ధవ్ అభిమానులు ఆవేదన చెందక మానరు. అదే సమయంలో ఆయన వ్యతిరేకులు సంబరపడిపోవడం కూడా సహజమే. అధికారంపై యావ, మూల సిద్ధాంతాలను మరచి పోవడం, పార్టీ శ్రేణులను పట్టించుకోక పోవడం, దుష్టచతుష్టయం సలహాలను వేదవాక్కుగా పరిగణించడం ఈ పరిస్థితికి కారణమని చెప్పడంలో ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. జరగాల్సిన నష్టం జరిగిపోయాక, చేతులు కాలిన తరవాత ఆకులు పట్టుకున్న చందాన ఇప్పుడు తీరిగ్గా విచారించడం వల్ల ప్రయోజనం ఏమీలేదు. ఇది ఇప్పుడు ఉద్ధవ్ కు అనుభవ పూర్వకంగా అర్థమైంది.

కుహనా సెక్యులరిజం వాతతో 'పులి' విలవిల

ఉద్ధవ్.. అధికారపీఠం ఎక్కిన తర్వాత శివసేన ముఖ్యనేతలను పూర్తిగా పక్కన పెట్టారు. పార్టీలో సీనియర్లకు ప్రాధాన్యం తగ్గిపోయింది. అంతేకాదు, ఏకనాథ్ శిందే వంటి నమ్మకమైన, ప్రజాబలం గల నేతలను ఉద్ధవ్ దూరం చేసుకున్నారు. ఈ తీరే ఇప్పుడు పార్టీలో చీలికకు దారితీసింది. శిందే ప్రజా బాహుళ్యంలో పట్టున్న నేత. పార్టీకి నమ్మినబంటు. పార్టీనే ప్రాణంగా పెట్టుకుని పనిచేస్తున్న నేత. వారసత్వంతో ఎదిగిన నేత కాదు. అట్టుడుగు స్థాయి నుంచి ఎదిగారు. ఒకప్పుడు ఆటో రిక్షా నడిపిన ఆయన నేడు రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో కీలక వ్యక్తిగా ఎదిగారు. పార్టీ వ్యవస్థాపకుడు బాల్ రాక్లే, పార్టీ థానే ఇన్ ఛార్జ్ ఆనంద్ దిఘే అడుగు జాడల్లో నడిచి పైకొచ్చిన నేత. 2004లో థాణే నుంచి అసెంబ్లీకి ఎన్నికయ్యారు. 2009లో కొపారి-పంచపఖాడి నియోజకవర్గం నుంచి అసెంబ్లీలో అడుగుపెట్టారు. 2014లో భాజపా, శివసేన మంత్రివర్గంలో పని చేశారు. ప్రస్తుతం ఉద్ధవ్ రాక్లే మంత్రివర్గంలో పట్టణాభివృద్ధి మంత్రి. ఉద్ధవ్ రాక్లే శాసనసభ్యుడు కాకపోవడంతో శివసేన శాసనసభా పక్షనేతగా వ్యవహరించారు. పార్టీలో బలమైన నేతగా పేరుగాంచిన శిందే గత రెండేళ్లుగా పార్టీ నడుస్తున్న తీరుపై సంతోషంగా లేరు. ప్రభుత్వ పనితీరు పట్ల కూడా అదే పరిస్థితి. పార్టీ వ్యవస్థాపక సిద్ధాంతాలకు భిన్నంగా వేరే మార్గంలో ఉద్ధవ్ సాగుతున్నారని, ఇది పార్టీకి ఎంతమాత్రం శ్రేయోదాయకం కాదన్నది

శిందే వాదన. ఈ విషయాన్ని పలుమార్లు ఉద్ధవ్ కు చెప్పినా చెబిపోవాడి ముందు శంఖం ఊదినట్టైంది. దీంతో పార్టీ భవిష్యత్, దానిని నమ్ముకుని బతుకుతున్న తనలాంటి వేలాది మంది కార్యకర్తలు, నాయకుల భవిష్యత్తు ప్రమాదంలో పడుతుందని శిందే ఆవేదన చెందేవారు. వాస్తవానికి పార్టీ ప్రవచిత సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకమైనప్పటికీ, ఉద్ధవ్ సూచన మేరకు అప్పట్లో ఎంపీపీ ప్రభుత్వ ఏర్పాటులో శిందే కీలకంగా వ్యవహరించారు. ముఖ్యమంత్రి పదవి వస్తుందని ఆశలు పెట్టుకున్నారు. ఏకంగా ఉద్ధవ్ రాక్లేనే సీఎం పదవి ఆశించడంతో శిందే ఆ విషయాన్ని మరచిపోయి పార్టీని పటిష్టం చేసే పనిలో నిమగ్నమయ్యారు. అదే సమయంలో ప్రజల్లో ఎలాంటి బలం లేని సంజయ్ రౌత్ కు పెద్దపీట వేయడం ఆయనకు నచ్చలేదు. సంజయ్ రౌత్ పార్టీ అధికార పత్రిక 'సామ్నా' పత్రిక ఎడిటర్. పత్రిక ఎడిటర్ గా దానిని తీర్చిదిద్దడంపై కాకుండా పార్టీ, ప్రభుత్వ వ్యవహారంలో వేలు పెట్టడం పార్టీ శ్రేణులకు ఎంతమాత్రం నచ్చలేదు. ఇక సీఎం తనయుడు ఆదిత్య రాక్లేను మంత్రివర్గంలోకి తీసుకోవడం, భవిష్యత్ ముఖ్యమంత్రి ఆయనేనంటూ జరుగుతున్న ప్రచారంపై శిందే ఆగ్రహంగా ఉన్నారు. తాజాగా జరిగిన మండలి ఎన్నికల్లో ఎంపీపీ కూటమి వెనకబాటుకు పై పరిస్థితులే కొంతవరకు కారణమని చెప్పవచ్చు. మొత్తం పది సీట్లకు గాను శివసేన, ఎన్ డీఎస్ రెండేసి సీట్లలో, కాంగ్రెస్ ఒక సీటులో

విజయం సాధించగా భాజపా అయిదు సీట్లను గెలుచుకుని సత్తా చాటింది. వాస్తవానికి కమలం పార్టీకి గల బలం ప్రకారం నాలుగు సీట్లే రావాలి. కానీ ఉద్ధవ్ మీద వ్యతిరేకత కలిగిన కూటమిలోని కొంతమంది శాసనసభ్యుల మద్దతుతో భాజపా విజయవంతంగా అయిదో స్థానాన్ని తన ఖాతాలో వేసుకుంది. దీంతో రాక్లే కంగుతిన్నారు. శాసన సభ్యులపై పట్టు కోల్పోయానన్న సంగతి అర్థమైంది. ఇదే అదనుగా ఏకనాథ్ శిందే నాయకత్వంలో కొంతమంది శాసనసభ్యులు తిరుగుబాటు బావుటా ఎగురవేశారు. తొలుత పక్కనున్న గుజరాత్ లోని సూరత్ కు, తరవాత గువాహాటికి తరలిపోయారు. దీంతో ఆగ్రహించిన ఉద్ధవ్ వెనువెంటనే శిందేను శాసనసభా పక్ష నేత పదవి నుంచి తొలగించారు. మెజార్టీ శాసనసభ్యులు శిందే వైపు ఉన్నారని గ్రహించిన ఉద్ధవ్ చేసేదేమీ లేక ముఖ్యమంత్రి అధికార నివాసం 'వర్ష' నుంచి సొంతిల్లు అయిన 'మాతోశ్రీ'కి వచ్చారు. తాను వీడింది అధికార నివాసాన్నే తప్పు ధైర్యాన్ని కాదని పైకి మేకపోతు గాంభీర్య ప్రకటనలు చేస్తున్నప్పటికీ పదవి నుంచి దిగిపోక తప్పదని స్పష్టంగా అర్థమైంది. దీంతో వివరణ ఇచ్చుకునే ప్రయత్నం చేశారు. హిందూత్వమే శివసేన భావజాలమని, దాని నుంచి వైదొలగే ప్రసక్తి లేదని స్పష్టంచేశారు. గత ఏడాది వెన్నెముకకు శస్త్రచికిత్స చేయడం వల్ల ప్రజలను, పార్టీ శ్రేణులను, కార్యకర్తలను, శాసన సభ్యులను కలవలేక

పోయాయని వివరించారు.

మరోపక్క శిందే వర్గం కూడా దీటుగానే స్పందించింది. శిందే వర్గం అధికార ప్రతినిధి దీపక్ కెసర్కర్ విలేజరులతో మాట్లాడుతూ, 'మేం శివసేనను వీడలేదు. మరో పార్టీలో మా వర్గాన్ని విలీనం చేయడం లేదు' అని స్పష్టం చేశారు. ఇంకా, 'అసలైన శివసేన మాదే. ఎన్సీపీ, కాంగ్రెస్ నుంచి మా పార్టీని కాపాడుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. రాక్రే రాజీనామాను మేం కోరుకోవడం లేదు' అని పేర్కొన్నారు. మరోపక్క నిబంధనల పేరుతో శిందే వర్గ ఎమ్మెల్యేలను ఇరుకున పెట్టేవిధంగా ఉద్ధవ్ రాక్రే పావులు కదిపారు. శాసనసభ్యులుగా అనర్హతకు సంబంధించిన నోటీసులకు జూన్ 27లోగా సమాధానమివ్వాలని శిందే సహా 16 మంది తిరుగుబాటు నేతలకు అసెంబ్లీ సెక్రటరీ సమన్లు జారీచేశారు. చీఫ్ విప్ సునీల్ ప్రభు ఇచ్చిన లేఖలోని జాబితా ప్రకారం ఈ సమన్లు వెళ్లాయి. మరోపక్క శాసనసభా పక్ష నేతగా శిందేను తొలగిస్తూ డిప్యూటీ స్పీకర్ సరహరి జిస్సోల్ తీసుకున్న నిర్ణయంపై ఆయన సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఈ రెండు కేసుల్లో సర్వోన్నత న్యాయస్థానంలో శిందేకు భారీ ఊరట లభించింది. సమాధానాలు ఇచ్చేందుకు గడువును జూలై 11 వరకు పొడిగిస్తూ తీర్పు వచ్చింది. ఈ సందర్భంగా 39 మంది శివసేన తిరుగుబాటు ఎమ్మెల్యేలు, వారి ప్రాణాలకు, కుటుంబ సభ్యులకు, ఆస్తులకు రక్షణ కల్పించాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది. అయితే అదే సమయంలో శాసనసభలో బలవరీక్ష నిర్వహించకుండా ఆదేశాలు ఇవ్వాలంటూ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వేసిన వ్యాజ్యంపై మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇచ్చేందుకు న్యాయస్థానం తీరస్కరించింది. డిప్యూటీ స్పీకరును అడ్డు పెట్టుకుని ప్రభుత్వం ఆడుతున్న నాటకానికి ఈ ఆదేశాలతో తెరపడినట్లుంది. అదే సమయంలో ఉద్ధవ్ వర్గానికి పెద్ద ఎదురుదెబ్బగా పేర్కొనవచ్చు. మరోపక్క ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ కూడా రాజకీయంగా పావులు కదుపుతున్నారు. అసమ్మతి శిబిరంలో చేరడానికి గువాహాటి వెళ్లిన 9 మంది మంత్రులపై ఉద్ధవ్ కన్నెర్ర చేశారు. ఇప్పటివరకు వారు చూస్తున్న శాఖలను పరిపాలన సౌలభ్యం పేరిట వేరే మంత్రులకు కేటాయించారు.

ఇప్పటివరకు ముంబయి, గువాహాటి చుట్టూ తిరిగిన మహారాష్ట్ర రాజకీయం ఇప్పుడు కోర్టుల వద్దకు వెళ్లింది. తొలుత స్పీకర్ అనర్హత నోటీసులపై శిందే వర్గం సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తలుపుతట్టింది. తాజాగా తిరుగుబాటు శాసనసభ్యులకు నాయకత్వం వహించడం ద్వారా రాష్ట్రంలో అశాంతి, రాజకీయ కల్లోలాన్ని రేకెత్తించడానికి శిందే ప్రయత్నిస్తున్నారని, బాధ్యతలను వినోదాన్ని నైతికంగా తప్పులకు పాల్పడుతున్న వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ

బొంబాయి హైకోర్టులో పిల్ దాఖలైంది. పలువురు మంత్రులు లేని సమయంలో పాలన ఎలా సాగుతుందో తెలిపే సవివర ప్రణాళికను సమర్పించాల్సిందిగా సర్కారును ఆదేశించాలని కోరుతూ ఏడుగురు పౌరులు 'పిల్' వేశారు. తిరుగుబాటు శాసనసభ్యులు రాష్ట్రానికి రావాలంటూ ఆదేశించాలని వారు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ దీపాంకర్ దత్తాధ్యక్షులనాన్ని కోరారు. దీనిపై విచారణకు ఇంకా తేదీని కోర్టు నిర్ణయించలేదు. మరోపక్క గవర్నర్ భగత్ సింగ్ కోశ్వార్ కుడా ప్రభుత్వ పాలనపై కన్నేసి ఉంచారు. ఈ నెల 22 నుంచి 24 వరకు ప్రభుత్వం వెలువరించిన ఆదేశాలు, ఉత్తర్వులను తనకు సమర్పించాలని ఆయన ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిని ఆదేశించారు. రోజురోజుకీ శిందే బలం పెరుగుతుండగా, ఉద్ధవ్ బలం తగ్గుతోంది. ప్రస్తుతం శివసేనకు చెందిన 9 మంది మంత్రులు శిందే వైపు చేరిపోయారు. మంత్రివర్గంలో శివసేన మంత్రులు నలుగురే ఉన్నారు. మరోపక్క సోనియా, పవార్ వంటి వారు ఉద్ధవ్ రాక్రేకు అండగా ఉంటామని భరోసా

తిరుగుబాటును సమర్థంగా ఎదుర్కొన్నారు. పార్టీని కాపాడుకున్నారు. కానీ ఇప్పుడు ఉద్ధవ్ అది సాధ్యం కాకపోవచ్చనే విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

అధికార దావాంతో సిద్ధాంతాలకు పాతర

తండ్రి బాల్ రాక్రే నుంచి శివసేన అధికార పగ్గాలు అందుకున్న ఉద్ధవ్ ఆయన బాటలో నడిస్తే ఇబ్బందులు ఉండేవి కావు. రాజకీయ జీవితం సాఫీగా సాగిపోయేది. బాల్ రాక్రే ఏనాడూ అధికారం కోసం అరులు చాచలేదు. ఎమ్మెల్యే కావాలనో, మంత్రి కావాలనో, ముఖ్యమంత్రి కావాలనో ఆయన ఏనాడూ కోరుకోలేదు. నిజానికి రాక్రే పదవులు కోరుకుంటే అవి క్షణాల్లో ఆయన ముందు వచ్చి వారేవి. కానీ ఆయన పదవులకు పూర్తిగా దూరం. ఆ దివంగత నేతకు మహారాష్ట్ర ప్రయోజనాలే పరమావధి. రాష్ట్ర ప్రజల బాగోగులే ముఖ్యం. ఏనాడూ అధికారం చేపట్టనప్పటికీ తన కనుసైగలతో అధికారంలో ఉన్న వారినే శాసించేవారు. పార్టీలకు అతీతంగా మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు, ఇతర పార్టీల అధినేతలు ఆయన ఇంటిముందు (మాతోశ్రీ)

శివసేన తిరుగుబాటు ఎమ్మెల్యేలతో శిందే

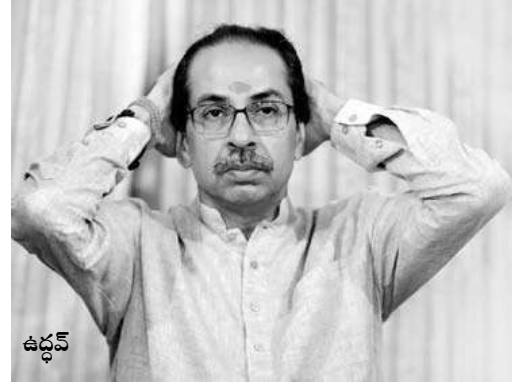
ఇస్తున్నారు. సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించేందుకు పవార్ పడరాని పాట్లు పడుతున్నారు. తన చాతుర్యాన్నంతా ప్రదర్శిస్తున్నారు. శివసేనలో తిరుగుబాటు కొత్తేమీ కాదు. బాల్ రాక్రే హయాంలోనూ ఇలాంటి ఘటనలు జరిగాయి. గతంలో రాజ్ రాక్రే, నారాయణ రాణె, చగన్ భుజబల్ వంటి వారు పార్టీపై తిరుగుబాటు చేశారు. 1991లో చగన్ భుజబల్ కాంగ్రెస్లో చేరారు. 2003లో ఉద్ధవ్ను వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్గా నియమించడాన్ని నిరసిస్తూ నారాయణ రాణె కాంగ్రెస్లో చేరారు. పార్టీలో అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం లేదంటూ బాల్ రాక్రే సోదరుడి కుమారుడైన రాజ్ రాక్రే 2005లో మహారాష్ట్ర నవనిర్వాహ సమితి పేరుతో సొంత కుంపటి పెట్టుకున్నారు. 2014లో 13 సీట్లు గెలుచుకున్న ఆయన పార్టీ 2019లో ఒక స్థానానికే పరిమితమైంది. అప్పట్లో బాల్ రాక్రే పార్టీలో

వారేవారు. వాజపేయి, అద్యక్షి వంటి వారు సైతం రాక్రే దగ్గరకు వచ్చేవారు. రాక్రే దర్శనానికి ప్రజలు, పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు, మంత్రులు సైతం భారలు తీరేవారు. అందువల్లే రాక్రే బతికున్నంత కాలం పులిగానే బతికారు. ఆయనను వ్యతిరేకించే వారు కూడా మహారాష్ట్ర ప్రయోజనాల పట్ల రాక్రే నిబద్ధతను ప్రశంసించేవారు. మాటమీద నిలబడటం రాక్రే లక్షణం.

ఆయన వారసుడైన ఉద్ధవ్కు తండ్రి నుంచి ఒక్క మంచి లక్షణం అబ్బలేదు. తండ్రి తదనంతరం పార్టీ పగ్గాలు చేపట్టినప్పటి నుంచి ఆయన చూపాంతా ముఖ్యమంత్రి పదవిపైనే ఉండేది. ఇందులో తప్పేమీ లేదు. కానీ ఆ దిశగా ప్రజల మెప్పు పొందేందుకు ఆయన చేసిన ప్రయత్నం ఏమీ లేదు. 2014 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో భాజపాతో జట్టు కట్టిన శివసేన మంచి

ఫలితాలనే సాధించింది. ఉద్ధవ్ తెరవెనక ఉన్నప్పటికీ ఆయన పార్టీకి చెందినవారు అధికారంలో భాగస్వాములు అయ్యారు. నాటి ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫర్నాండిస్ ప్రభుత్వంలో శివసేన నాయకులు మంత్రులుగా చేరారు. 2019 పార్లమెంటు ఎన్నికల్లోనూ భాజపా-శివసేన మంచి ఫలితాలనే సాధించింది. అదేవిధంగా అదే ఏడాది చివర్లో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోనూ రెండు పార్టీలు కలిసే బరిలోకి దిగాయి. మంచి ఫలితాలే సాధించాయి. మొత్తం 288 స్థానాలకుగాను భాజపా 106, శివసేన 55 స్థానాలు సాధించాయి. సహజంగా ఎక్కడైనా మెజార్టీ సీట్లు సాధించిన పార్టీని సీఎం పదవి వరిస్తుంది. జూనియర్ భాగస్వామికి డిప్యూటీ సీఎం పదవో, మంత్రివర్గంలో కీలక భాగస్వామ్యమో లభిస్తుంది. భాజపా-సేన పొత్తు ఎన్నికలకు ముందు కుదిరింది. అందువల్ల ఆ ఒప్పందానికి కట్టుబడి ఉండటం ధర్మం. కచ్చితంగా ఇక్కడే ఉద్ధవ్ నాస్తవ విరుద్ధంగా వ్యవహరించి తాత్కాలిక ప్రయోజనాల కోసం పక్కదారి పట్టారు. అకస్మాత్తుగా తనకే సీఎం

అయిన ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టారు. మహా వికాస్ అగాధీ (ఎంవీఏ) పేరుతో సంకీర్ణ ప్రభుత్వ పగ్గాలు చేపట్టారు. ఇలా చేయడం అంటే దివంగత బాల్ రాక్రే నమ్మిన విలువలకు, సిద్ధాంతాలకు నీళ్లు వదిలినట్లే ఎందుకంటే ఆయన జీవితకాలం ఏ పార్టీ (కాంగ్రెస్)పై పోరాడారో ఆ పార్టీ మద్దతుతో సర్కారును ఏర్పాటుచేయడం అంటే శివసేన పునాదులను పెకలించడమే అవుతుంది. బయటి నుంచి మద్దతు పేరుతో కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వాలను ఏర్పాటు చేయడం, తన అవసరం తీరుగానే ఏదో పేరుతో వాటిని కూల్చడం హస్తం పార్టీకి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. 1990ల్లో కేంద్రంలో దేవెగౌడ, ఐ.కె. గుజ్రాల్, అంతకుముందు చరణ్ సింగ్, చంద్రశేఖర్ ప్రభుత్వాలను గద్దెనెక్కించిన తీరు, తరువాత వాటిని కూల్చిన తీరు చూసిన తరువాత హస్తం పార్టీ ఎలాంటి మిత్రపక్షమో రాజకీయ నాయకులు అందరికీ అర్థమైంది. ఇతర రాష్ట్రాల్లోనూ ఇలాంటి ఉదాహరణ లకు లెక్కలేదు. అధికార మత్తు తలకెక్కిన ఉద్ధవ్ కు ఇవేమీ పట్టలేదు. రాష్ట్ర, జాతీయ రాజకీయాల్లో

ఉద్ధవ్

ఎమ్మెల్యే కూడా కాని ఉద్ధవ్ సీఎం అవడమే ఓ వైచిత్ర్యి. అరకొర బలంతో అధికారం చేపట్టిన ఆయన గవర్నరుతో, కేంద్రంతో కయ్యానికి కాలుదువ్వారు. పార్టీకి వెన్నెముక వంటి కార్యకర్తలను దూరం పెట్టారు. ఎమ్మెల్యేలకు అందుబాటులో ఉండలేక పోయారు. నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన సమస్యలను, అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలపై ముఖ్యమంత్రితో మాట్లాడటం శాసనసభ్యులకు గగనమైంది.

దీంతో వారు విసుగు చెందారు. క్రమంగా పార్టీకి దూరమయ్యారు. పార్టీకి చెందిన మంత్రులకే ఆయన దర్శనం దుర్లభమైంది. అదే సమయంలో పుత్ర వాత్సల్యం హద్దులు దాటింది. కుమారుడైన మంత్రి ఆదిత్య రాక్రేకు అన్నీ అప్పగించి అచేతనంగా ఉండిపోయారు. ఆదిత్య రాజ్యాంగేశరశక్తిగా మారారన్న ఆరోపణలు విపక్షాల నుంచే కాకుండా సంకీర్ణ కూటమి నేతల నుంచి వినవడ్డా పట్టించుకోలేదు. అదే సమయంలో పార్టీకి చెందిన సంజయ్ రౌత్ చేతిలో ఉద్ధవ్ బందీ అయ్యారు. ఆయన ఎంతంటే అంతన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వంలో సంజయ్ రౌత్ అనధికార శక్తిగా మారిపోయారు. తెరవెనక, తెరపైన అన్నీ పాత్రలను ఆయనే పోషించారు. ఉద్ధవ్ భార్య రశ్మిక కూడా తక్కువేమీ కాదు. భర్తను ముఖ్యమంత్రిగా, కుమారుడిని మంత్రిగా చూడాలన్న కోరికతో చివరికి పార్టీని భూస్థాపితం చేశారు. పార్టీ, ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో ఆమె జోక్యం పెరిగిపోయింది. మహారాష్ట్ర ప్రయోజనాల కన్నా కుటుంబ ప్రయోజనాలే ఆమెకు ముఖ్యమయ్యాయి. విశ్వసనీయత కొరవడిన కాంగ్రెస్, పవార్ వంటి వారితో స్నేహం వల్ల ఉద్ధవ్ కు జరిగిన లాభం కన్నా నష్టమే ఎక్కువ. సంజయ్ రౌత్, ఆదిత్య రాక్రే, శరద్ పవార్, పీసీసీ అధ్యక్షుడు నానా పటోలే... దుష్టచతుష్టయంగా మారారు. అంతిమంగా పార్టీని స్వయంగా ఉద్ధవ్ దెబ్బతీశారు.

ఏది ఏమైనా ఉద్ధవ్ రాక్రే పదవి నుంచి వైదొలగడం అనివార్యం.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పదవి కావాలని పట్టుబట్టారు. దీంతో ఆశ్చర్యపోవడం బీజేపీ వంతైంది. ఇది పూర్తిగా అపేక్షితమైన, అసహజమైన డిమాండ్. ఉద్ధవ్ రాజకీయ అపరిపక్వతకు నిదర్శనం. మొండితనానికి, అధికార యావకు ఆయన డిమాండ్ అర్థం పట్టింది. ఇరుపార్టీలు దాదాపు సమానంగా సీట్లు సాధించి నల్లయితే సీం పదవి విషయమై పోటీ పడవచ్చు. అలా కాకుండా జూనియర్ భాగస్వామి ఏకంగా సీఎం పదవి అడగటం విచిత్రం. దేశ చరిత్రలో ఎప్పుడూ ఇలా జరగలేదు.

తన డిమాండ్ కు భాజపా తలొగ్గకపోవడంతో ఉద్ధవ్ పక్కదారి పట్టారు. సిద్ధాంతాలు, విలువల విషయంలో రాజీపడ్డారు. అధికారం కోసం దిగజారి పోయారు. బద్ధ శత్రువు అయిన కాంగ్రెస్, నేషనలిస్ట్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మద్దతుతో తన జీవితకాల వాంఛ

ఎన్సీపీ అధినేత శరద్ పవార్ కు ట్రోకర్ అన్న పేరుంది. అధికారం కోసం ఎత్తులు పైయెత్తులు వేయడంలో పవార్ దిట్ట. ఆయనకు సిద్ధాంతాలు, విలువలు వంటి బాదరాబందీ ఏమీ లేవు. కావాల్సిందల్లా అధికారమే. సోనియా విదేశీయతపై ప్రశ్నించి కాంగ్రెస్ నుంచి బయటకు వచ్చిన పవార్ మళ్లీ ఆ పార్టీతో అంటకాగారు. ఇందుకు గల ఏకైక కారణం అధికారమే అని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. అలాంటి అవకాశవాద పవార్ ను, వెన్నుపోటు కాంగ్రెస్ ను నమ్ముకుని ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టడం ఉద్ధవ్ చేసిన పెద్ద తప్పు. అధికారం కోసం మూడు దశాబ్దాలకు పైగా భాజపాతో గల అనుబంధాన్ని తెంచుకున్న ఆయన ఇప్పుడు తీరిగ్గా విచారిస్తున్నారు.

ఇక అధికారాన్ని చేపట్టిన తరువాత అయినా సరిగా వ్యవహరించారా? అంటే అదీ లేదు. కనీసం

ధిల్లీలో ఒక వ్యూహం.. ఇక్కడ మరో

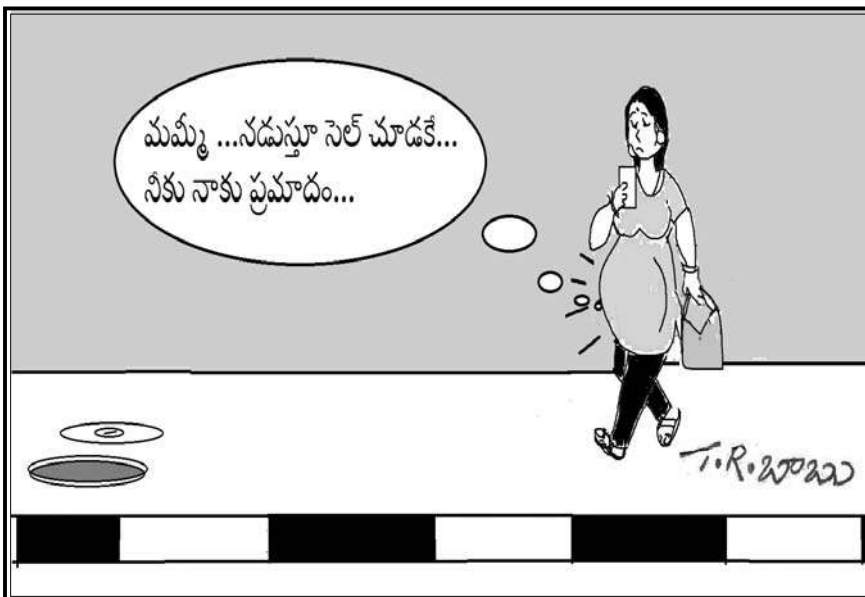
ఉద్యమం ఫలించి.. పరిస్థితులు కలిసొచ్చి.. అనేక రకాలుగా చుట్టుముట్టిన ఒత్తిళ్లు ఫలించి తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఆవిర్భవించిన తర్వాత ఆ క్రెడిట్ను కేవలం తన వరకే పరిమితం అయ్యేలా చూసుకున్నారు కేసీఆర్. ఉద్యమపార్టీగా టీఆర్ఎస్ ఉన్న సమయంలో మాట్లాడిన మాటలకు, ఇచ్చిన హామీలకు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక పాతరేశారు. తన వెంట ఉన్న మేధావులు, నేతలకు ప్రభుత్వంలో స్థానం కల్పించలేదు. అధికారం చిక్కిన వెంటనే కేసీఆర్ ఏకపక్ష నిర్ణయాలు, ఏకపక్ష పాలనే తెలంగాణలో సాగుతున్నాయి.

ప్రభుత్వ ఏర్పాటుకు అవసరమైన సీట్లు లభించి, ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుచేసినా రాష్ట్రంలో విపక్షం అనేదే ఉండొద్దన్న ఏకైక వ్యూహంతో తొలి

దఫాలో నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. అయితే, రెండో దఫా అధికార పీఠం దక్కిన తర్వాత కొన్నాళ్లు బాగానే ఉన్నా క్రమంగా క్షేత్రస్థాయిలో టీఆర్ఎస్ పట్ల

వ్యతిరేకత పెరిగింది. ప్రధాన విపక్షాలు భారతీయ జనతాపార్టీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ వుంజుకున్నాయి. అప్పటిదాకా నైరాశ్యంలో కూరుకుపోయిన పార్టీలు కొత్త జవనత్వాలతో దూసుకెళ్తున్నాయి. పోటాపోటీగా కేసీఆర్ కు చెక్ పెట్టే కార్యచరణతో ముందు కెళ్తున్నాయి. దీంతో, కేసీఆర్ కూడా ఎప్పటికప్పుడు వ్యూహాలు మార్చేస్తున్నారు. ప్రజల్ని గందరగోళానికి గురిచేస్తున్నారు. ఎలాగైతేనేం ఎన్నికల సమయానికి టీఆర్ఎస్ వైపు ప్రజల్ని ఆకర్షించడమేలా? అన్న వ్యూహాలకు ఇప్పటినుంచే పదును పెడుతున్నారు. కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న ఎన్డీయేను నడిపిస్తున్న బీజేపీ పై కారాలు మిరియాలు సూరుతూనే, మొన్నటిదాకా దూరం పెట్టిన కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఇప్పుడు దగ్గరవుతున్నారు. ఈ పరిణామాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ ముఖ్య నేతలకు కూడా అర్థం కావడం లేదు.

టీఆర్ఎస్ మాత్రమే కాదు, కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యవహారశైలి కూడా ప్రజల్లో గందరగోళం సృష్టిస్తోంది. కొంతకాలంగా బీజేపీ, కాంగ్రెస్ రెండింటి పైనా కేసీఆర్ అంతెత్తున ఎగిరి పడుతున్నారు. కేటీఆర్, ఆ పార్టీకి చెందిన ఇతర ముఖ్యనేతలు కూడా బీజేపీ, కాంగ్రెస్ దొందూ దొందే అని, ఆ జాతీయ పార్టీల వల్లే దేశం అధోగతి పాలయిందని, వాటిని జనం పట్టించుకోవద్దని విమర్శించారు. మరోవైపు, తెలంగాణ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు రేవంత్ రెడ్డి కూడా వరుసగా టీఆర్ఎస్ వ్యతిరేక సభలు, కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ ముందుకెళ్తున్నారు. అంతేకాదు, రాహుల్ గాంధీ కూడా మే నెలలో తెలంగాణలో పర్యటించారు. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం, కేసీఆర్ తీరుపై తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఇకపై టీఆర్ఎస్ పార్టీతో

ఎలాంటి సంబంధాలు ఉండవని రాహుల్ తేల్చి చెప్పారు. నేరుగానే కాకుండా పరోక్షంగానూ గులాబీ పార్టీతో పొత్తులు ఉండవన్న సంకేతం ఇచ్చారు. రాహుల్ ప్రకటనతో తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నేతలు కేసీఆర్ లక్ష్యంగా మరింత దూకుడు పెంచారు.

అయితే, ఇదే సమయంలో టీపీసీసీ గొంతులో పచ్చివెలక్కాయ పడ్డ పరిణామం ప్రకంపనలు సృష్టించింది. అసలు తాము ఏం చేయాలో, తెలంగాణలో ఎవరిని ప్రత్యర్థిగా భావించాలో కూడా అర్థంకాని పరిస్థితిలోకి నెట్టేసింది. జాతీయస్థాయిలో విపక్షాల రాష్ట్రపతి అభ్యర్థి యశ్వంత్ సిన్హా నామినేషన్ దాఖలు సమయంలో చోటు చేసుకున్న దృశ్యం తెలంగాణ కాంగ్రెస్ లో ఝల్క పుట్టించింది. ఒకే వేదికపై కాంగ్రెస్ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ, టీఆర్ఎస్ ముఖ్య నేత కేసీఆర్ కనిపించిన దృశ్యం అది. యశ్వంత్ సిన్హా

వ్యూహం

రాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా నామినేషన్ దాఖలుచేస్తున్న సమయంలో ఆయనకు ఓవైపు రాహుల్ గాంధీ, మరోవైపు కేసీఆర్ కనిపించారు. ఈ దృశ్యం వైరల్ కావడంతో రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నేతలు షాకయ్యారు.

తెలంగాణలో ప్రధాన ప్రతిపక్షం కాంగ్రెస్. వచ్చే ఎన్నికల్లో అధికారమే లక్ష్యంగా ఆ పార్టీ శ్రమిస్తోంది. తెలంగాణ ఇచ్చినా అధికారంలోకి రాలేదన్న నిరాశలో ఉన్న కాంగ్రెస్ అధిష్ఠానం కూడా వచ్చే ఎన్నికల్లో గెలుపుకోసం సర్వశక్తులు ఒడ్డుతోంది. కేసీఆర్ కు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్న ఆందోళనలకు ప్రజల నుంచి మంచి స్పందన వస్తుందన్న సంతోషంలో ఉన్నారు టీపీసీసీ నేతలు. వలసల జోరు మీదున్న తెలంగాణ కాంగ్రెస్ కు రాష్ట్రపతి ఎన్నికల నేపథ్యంలో షాకిచ్చే పరిణామాలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. విపక్షాల కూటమి అభ్యర్థి మద్దతు ప్రకటించడమే కాదు, సిన్హా నామినేషన్ కార్యక్రమంలో నేరుగా పాల్గొన్నారు కేసీఆర్. రాహుల్ తో కలిసి వేదిక పంచుకోవడమే కాదు, కాంగ్రెస్ నేతలతో సరదాగా గడిపారు. రాహుల్ తోనూ ఆయన ముచ్చటంటారు.

తెలంగాణలో కాంగ్రెస్, బీజేపీల లక్ష్యంగా రాజకీయాలు చేస్తున్న టీఆర్ఎస్ ఢిల్లీ వెళ్లక తీరు మార్చింది. యశ్వంత్ సిన్హా నామినేషన్ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న కేసీఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీని పక్కనబెట్టి బీజేపీని మాత్రమే లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. మోదీ ప్రభుత్వంపై విమర్శలు చేశారు. తెలంగాణ నుంచే బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు వస్తుందన్నారు. విపక్షాల అభ్యర్థి యశ్వంత్ సిన్హాకు టీఆర్ఎస్ తరపున సంపూర్ణ మద్దతు ఉందని స్పష్టం చేశారు. యశ్వంత్ సిన్హాను హైదరాబాద్ రావాలని ఆహ్వానించామని..

ప్రత్యేక సమావేశంలో ఆయనకు మద్దతు తెలుపు తామని వెల్లడించారు.

కాంగ్రెస్, టీఆర్ఎస్ దొందూ దొందే

టీఆర్ఎస్ తో ఎలాంటి సంబంధాలు ఉండవని ఇటీవల రాహుల్ గాంధీ చేసిన ప్రకటనకు విరుద్ధంగా జరుగుతున్న పరిణామాలతో తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నేతలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో బీజేపీ దూకుడు పెంచింది. టీఆర్ఎస్ కు తామే ప్రత్యామ్నాయమని చెబుతోంది. టీఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక్కటేనని బీజేపీ నేతలు పదేపదే ఆరోపిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న పరిణామాలు బీజేపీ ఆరోపణలకు బలం చేకూర్చేలా ఉండటంతో రేవంత్ రెడ్డి వర్గీయులు కలవరపడుతున్నారు. టీఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ కలుస్తాయన్న సంకేతం జనంలోకి వెలితే తమకు తీరిన నష్టం కల్గుతుందనే భావనలో రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నేతలు ఉన్నారు. కేసీఆర్ టార్గెట్ గానే రాజకీయం చేస్తున్నారేవంత్ రెడ్డి. భవిష్యత్లో టీఆర్ఎస్ తో కాంగ్రెస్ కలవాల్సి వస్తే ఆయన జీరోగా మారడం ఖాయం. అందుకే కాంగ్రెస్ కూటమికి టీఆర్ఎస్ మద్దతు రాష్ట్రపతి ఎన్నికల వరకే పరిమితం కావాలని కోరుకుంటున్నారు. అయితే, బీజేపీ మాత్రం ఈ పరిణామాలను ప్రజల్లోకి తీసు

ఈ నేపథ్యంలోనే భాగ్యనగరం కాషాయమయంగా మారనుంది. బీజేపీ నేతలు వరేడ్ గ్రౌండ్ లో భారీ బహిరంగ సభ కూడా నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సభకు దాదాపు 10 లక్షల మందిని సమీకరించాలని శ్రమిస్తున్నారు. ఈ సభ ద్వారానే వచ్చే ఎన్నికలకు శంఖారావం పూరించనున్నట్లు కూడా చెబుతున్నారు. అయితే, ఆ పరిణామాలకు అడ్డంకిగా కేసీఆర్ ప్లాన్ సిద్ధం చేసుకున్నారు. తెలంగాణలో పాగా వేయడం, టీఆర్ఎస్ కు చెక్ పెట్టడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న బీజేపీ.. అందులో భాగంగానే హైదరాబాద్ లో జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలు నిర్వహించేందుకు నిర్ణయించింది. దీనిని కేసీఆర్ జీర్ణించుకోలేక పోతున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే బీజేపీ కటౌట్లు, హోర్డింగులు, ప్లెకీస్ లకు అవకాశం లేకుండా చేస్తోంది గులాబీ పార్టీ. నగరంలో టీఆర్ఎస్ బ్యానర్లు, ప్లెకీస్లు ఉండేలా ప్లాన్ చేస్తోంది. హైదరాబాద్ లోని మెట్రో పిల్లర్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాలను తెలిపేలా ప్రకటనలతో నింపేయబోతోందని తెలుస్తోంది. ఈ మేరకు మెట్రో రైల్ ఎల్ అండ్ టీ సంస్థతో యాద్ ఏజెన్సీ ద్వారా టీఆర్ఎస్ డీల్ చేసుకుందని సమాచారం. బీజేపీ సమావేశాలు జరిగే

బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాల ఏర్పాట్ల చర్చల్లో బండి సంజయ్

కెళ్లడంలో మునిగిపోయింది.

బీజేపీ సమావేశాలపై కుట్ర

జూలై 2,3 తేదీల్లో హైదరాబాద్ లో బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలు జరగనున్నాయి. అయితే ఈ సమావేశాలకు అనుకున్నంతగా ప్రాచుర్యం దక్కకుండా చేసేందుకు కేసీఆర్ ప్రణాళి కలు సిద్ధం చేసుకున్నట్లుగా వినిపిస్తోంది. బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాల కోసం దేశం నలుమూలల నుంచి ఆ పార్టీకి చెందిన ముఖ్యనేతలందరూ హైదరాబాద్ తరలివస్తారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, హోంమంత్రి అమిత్ షా సహా కేంద్ర మంత్రులు, బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, ఇంకా ముఖ్యనేతలంతా హాజరుకానున్నారు.

రెండు రోజులతో పాటు ముందు, వెనక రోజుల్లో మెట్రో పిల్లర్లను టీఆర్ఎస్ తమ ప్రకటనల కోసం బుక్ చేసుకున్నట్లు సమాచారం.

హైదరాబాద్ లోని మూడు మెట్రో కారిడార్లలో మొత్తం రెండున్నర వేలకు పైగా పిల్లర్లున్నాయి. ఈ పిల్లర్లపై కేసీఆర్ సర్కార్ బోర్డులు దర్శనమివ్వనున్నాయి. ముఖ్యంగా అమీర్ పేట నుంచి మియాపూర్, రాయదుర్గం రూట్ లో భారీగా ప్రకటనల బోర్డులు ఉండేలా ప్లాన్ చేస్తోంది. అంతేకాదు, దేశం లోని వివిధ రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చే బీజేపీ నేతలకు తెలంగాణ సర్కార్ పథకాల గురించి తెలిసేలా ఇంగ్లీష్, హిందీ లోనూ బోర్డులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారని తెలుస్తోంది.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

ఆత్మకూరు (నెల్లూరు జిల్లా) ఉపఎన్నికలో వైకాపాకు వచ్చిన ఓట్లు ఆ పార్టీ పట్ల ప్రజలకు ఏర్పడిన నిరాసక్తతను తెలియచేస్తున్నాయి. లక్ష మెజార్టీ సాధిస్తామని చెప్పిన ఆ పార్టీ నాయకులు 82 వేలతో సరిపెట్టుకున్నారు. 'మందీ మార్బలంతో' ప్రచారం చేసి లక్ష్యం చేరేందుకు ప్రయత్నించారు. ఓటుకు రూ.500 నుంచి రూ.2000 వరకు డబ్బు పంపిణీ చేసినట్లు వివక్షాలు ఆరోపించాయి. సిట్టింగ్ ఎమ్మెల్యే మరణిస్తే సానుభూతి ఓట్లతో గట్టెక్కి అవకాశం ఉన్నా తమ పట్ల ప్రజలు వ్యతిరేకంగా లేరని చెప్పుకోవడానికి వైకాపా లక్ష ఓట్ల మెజారిటీ ఎత్తువేసింది. అయినా వారు భావించింది జరగలేదు. వ్యతిరేక ఓటు వేస్తే కక్షసాధింపు చర్యలకు దిగడం, పథకాలు నిలిపివేస్తామని బెదిరించడం వంటి చర్యలు ప్రజలపై ప్రభావం చూపడమే ఈ ఫలితానికి కారణం.

ఆత్మకూరు ఉపఎన్నిక ఫలితం వైసీపీకి ఆనందం కంటే నైరాశ్యం మిగిల్చినట్లు భావించ వచ్చు. ఇదిలా ఉంటే 'ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరిస్తే నవీన్ పట్నాయక్ (ఓడిశా ముఖ్యమంత్రి)లా 25 ఏళ్లు అధికారం లభిస్తుంద'ని వేకపాటి రాజమోహనరెడ్డి పేర్కొనడం ఆ పార్టీ ఎదుర్కొంటున్న ప్రజా వ్యతిరేకతను స్పష్టం చేస్తోంది. వాస్తవానికి ఈ మాటల్లో భరోసా కంటే ఆందోళనే ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించకుంటే.. 25 ఏళ్ల పాలన దేవుడెరుగు, 2024 ఎన్నికల్లో ఘోర పరాజయం పొందటం మాత్రం ఖాయమనేది ఆయన సందేశంగా పేర్కొనవచ్చు.

ఓటర్ల అనాసక్తి

మంత్రి వేకపాటి గౌతమ్ రెడ్డి మృతితో ఆత్మకూరులో ఉపఎన్నిక అనివార్యమైంది. ఆ కుటుంబానికి చెందిన వేకపాటి విక్రమ్ రెడ్డికి డిక్లెయిట్ ఇచ్చారు. కుటుంబ, వారసత్వ రాజకీయాలు చేసే తెదేపా ఈ ఉపఎన్నికలో తాము పోటీ చేయబోమని పేర్కొంది. జనసేన కూడా పోటీ చేయలేదు. కాని కుటుంబం వేరు. రాజకీయాలు వేరు. కుటుంబ, వారసత్వ రాజకీయాలకు భాజపా వ్యతిరేకం. అందువల్ల భాజపా ఈ ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడంతో ఎన్నిక అనివార్యం అయింది. నియోజకవర్గంలో

మొత్తం 2,13,338 ఓట్లు ఉండగా, 1,37,038 ఓట్లు పోలయ్యాయి. అందులో వైసీపీ అభ్యర్థి వేకపాటి విక్రమ్ రెడ్డికి 1,02,074 ఓట్లు పోలయ్యాయి. బీజేపీ అభ్యర్థి భరత్ కుమార్ కు 19,332 ఓట్లు పోలయ్యాయి. విక్రమ్ రెడ్డికి 82,888 వేల ఓట్ల మెజార్టీ లభించింది. మొత్తం 2,13,338 ఓట్లలో వైకాపాకు లభించిన ఓట్లు 1,02,074 తీసేస్తే, వివక్షల ఓట్లు ఓటింగ్ కు రాని వారితో కలిపి సగం కంటే ఎక్కువే ఉన్నాయి. ఇవన్నీ వ్యతిరేక ఓట్లుగానే పరిగణించవచ్చు. గత ఎన్నికల్లో 80శాతం ఓట్లు పోలయితే ఈసారి 18 శాతం తక్కువ పోలింగ్ జరిగింది. ఇది ప్రభుత్వం పట్ల ప్రజల్లో కనబడుతున్న వ్యతిరేకతగానే భావించాలి.

ప్రజల్లో వ్యతిరేకత లేదని చెప్పుకోవడానికి..

వైకాపా ఆత్మకూరు ఉపఎన్నికలో గెలుపుకోసం మాత్రమే ప్రయత్నించ లేదు. అందరూ అనుకుంటున్నట్లుగా మూడేళ్లుగా ప్రభుత్వంపై ప్రజల్లో ఎలాంటి వ్యతిరేకత లేదని నిరూపించుకునేందుకు ఈ ఎన్నికను వాడుకుంది. అందుకే వివక్షలు దీనిని సీరియస్ గా తీసుకోకున్నా అధికార పార్టీ మాత్రం లక్ష ఓట్ల మెజార్టీ సాధించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఉప ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలు, పార్టీ ముఖ్య నాయకులు ఆత్మకూరులోనే

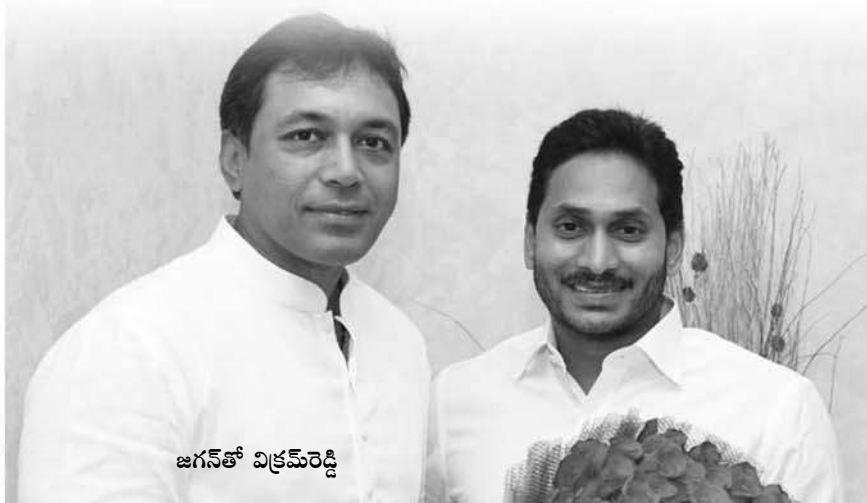

వైకాపాకు సం ఆత్మకూరు

మకాం వేసి ప్రచారం చేశారు. నియోజకవర్గ పరిధిలోని ఆరు మండలాల్లో మండలానికి ఓ మంత్రి, ఎమ్మెల్యేను ఇన్ ఛార్జ్ లుగా నియమించారు. ఇంత చేసినా పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేకపోవడం, మంత్రుల రోడ్ షోలు వెలవెలబోవడం, ప్రజా వ్యతిరేకత వ్యక్తం కావడంతో తాయిలాలకు తెరలేపారు. ఓటరుకు రూ.500 చొప్పున నియోజకవర్గంలోని 80 శాతం మందికి పంపిణీ చేసినట్లు సమాచారం. ఇందుకు బాధ్యులుగా వాలంటీర్లు, పొదుపు వీవీవోలను నియమించు కున్నారు. ఇందుకుగాను వీరికి రూ.5 వేలు చొప్పున ముట్టజెప్పారు. ధాన్యం అమ్మిన రైతులకు బకాయిలను వెంటనే చెల్లించేవారని చెప్పారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా ఎంతోమంది రైతులకు బకాయిలు ఉండగా కేవలం ఆత్మకూరు నియోజకవర్గంలోనే ఇవ్వడంపై అంతటా వ్యతిరేకత వ్యక్తమైంది. కాంట్రాక్టర్ల నుంచి వ్యతిరేకత రాకుండా వారికి బిల్లులు మంజూరు చేశారు. వివక్షల కార్యకర్తల ఇళ్లకు వెళ్లి ఈసారి వైకాపాకు ఓటేయాలని, వచ్చే ఎన్నికలో మీ పార్టీలకు ఓటేసుకోవాలని కూడా అభ్యర్థించారు. ఇంత చేసినా పోలింగ్ శాతం మాత్రం ఆశించిన స్థాయిలో పెరగలేదు. ఈ ప్రభావం మెజారిటీపై పడింది.

పార్టీలో అంతర్గతం

ఈ ఫలితాలకు ముందు నుంచే.. ఆరు నెలలుగా

జగన్ తో విక్రమ్ రెడ్డి

తృప్తినివ్వని ఫలితాలు!

పార్టీలో పాలన పట్ల అంతర్భుజనం ప్రారంభమైంది. అధినేత తీసుకుంటున్న ఏకపక్ష నిర్ణయాలు, విచ్చలవిడిగా జరుగుతున్న అవినీతిని అరికట్టక పోవడం, సంక్షేమ పథకాల పేరుతో జరుగుతున్న నగదు పంపిణీ, ప్రశ్నించిన వారిపై పోలీసులతో దాడులు చేయించడం, నాయకుల రౌడీయిజం వంటివి పార్టీలోని సీనియర్ నేతలను ఆందోళనకు గురిచేస్తున్నాయి. సీనియర్ నాయకులతో కాకుండా, కొద్దిమందితో మాత్రమే ముఖ్యమంత్రి సన్నిహితంగా ఉంటున్నారని, వారి చెప్పుడు మాటలు వింటూండటంతో సహజంగానే అసంతృప్తి మొదలైంది. ఈ మూడేళ్లలో ప్రభుత్వం ఏం చేసిందనేది ఆలోచిస్తే ఏమీ కనిపించదు. అప్పులు తెచ్చి సంక్షేమం పేరుతో డబ్బులు పంచడం తప్ప, ఒక్క అభివృద్ధి పనిని ప్రారంభించలేదు. ప్రజల సమస్యలు పట్టించుకోలేదు. వివక్షలపై కక్ష సాధించునకే నమయం కేటాయించారు.

నిజానికి సంక్షేమ పథకాలు సరిగా అమలు చేస్తే ప్రభుత్వం పట్ల సానుకూలత పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఇళ్ల స్థలాలు ఇస్తే ప్రభుత్వం పట్ల లబ్ధిదారులు అపేక్ష కనబరుస్తారు. కాని రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నది వేరు. ఇక్కడ సంక్షేమం అనేది ఓట్ల కొనుగోలుకు ఉపయోగించుకుంటున్న కిటుకు. నవరత్నాల పేరుతో డబ్బు పంచడం, తిరిగి పన్నుల

రూపంలో భారీ వడ్డనలు విధించి ఇచ్చిన దానికి రెట్టింపు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. ఆస్తిపన్ను, నీటిపన్ను, మరుగుదొడ్డి పన్ను, చెత్త పన్ను, రోడ్డు పన్ను, కరెంటు ఛార్జీలు పెంచేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్రోల్, డీజిల్ పై పన్నులు తగ్గించినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగ్గించలేదు. బ్రాండెడ్ మద్యం ఆపేసి నాసిరకం మద్యాన్ని రెండు రెట్లు అధిక ధరలకు అమ్ముతున్నట్లు ఆరోపణలున్నాయి. ఆర్టీసీ బస్సు ఛార్జీలు పెంచారు. ప్రధానంగా సిటీ బస్సు టిక్కెట్లపై విధించిన సర్వీసు ఛార్జీపై పట్టణ ప్రయాణికులు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రూ. 5 టిక్కెట్ కు రూ. 10 సర్వీసు ఛార్జీ కలిపి రూ. 15 వసూలు చేస్తున్నారు. ఊరికి పది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఇళ్ల స్థలం ఇచ్చి అక్కడ ఇళ్లు నిర్మించుకోవాల్సిందేనని పార్టీ నేతలు బెదిరిస్తున్నారు. రైతులను ఈ ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా వంచించింది. నిరుద్యోగులకు మొండిచేయి చూపించింది. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు ఇచ్చే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు నిలిపివేశారు. ఇక నవరత్నాల పేరుతో చేస్తున్న ఖర్చులో అసలైన లబ్ధిదారులకు చేరేది 60 శాతం మాత్రమే. మిగతా 40 శాతం అక్రమంగా లబ్ధి పొందుతున్న వారే. తెలరేషన్ కార్డులు రాష్ట్రంలో 1.48 కోట్లు ఉన్నాయి. అన్ని పథకాలకు కలిపి తెలరేషన్ కార్డు లబ్ధిదారులు అయిదు కోట్లకు పైగానే ఉన్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించడం విశేషం. ఖాళీ రిటర్న్స్ దాఖలు చేయని వారికి రేషన్ కార్డులిచ్చారు. ఇలాంటి వారందరూ నవరత్నాలతో లబ్ధి పొందుతున్నారు. ప్రభుత్వ లెక్కలకు అందకుండా ఆదాయం ఆర్జించేవారంతా పథకాల్లో లబ్ధిదారులు కావడంతో విలువైన ప్రజాధనం వృథా అవుతోంది.

ఈ భారం ఎలా భరించాలి?

ఈ మూడేళ్లలో ఇప్పటికీ 1.50 లక్షల కోట్లు సంక్షేమ పథకాల కోసం నగదుగా పంపిణీ చేసినట్లు

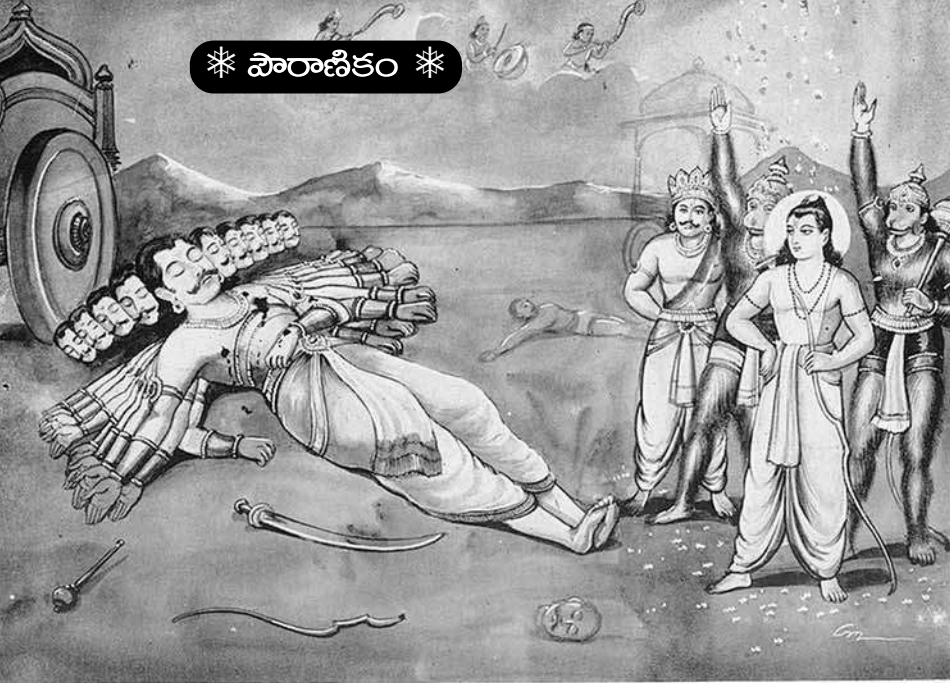
తురగా నాగభూషణం

స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు. రెండేళ్లలో మరో లక్ష కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఇదంతా కేవలం ఓట్ల కొనుగోలు కోసమే జరుగుతున్న తంతుగా అందరికీ తెలిసిన విషయమే అయినా 2024లో పార్టీ తిరిగి గెలిచినా అప్పులపాలైన రాష్ట్రాన్ని ఎలా ఒడ్డున వడేయగలం అని సొంత పార్టీలోని సీనియర్లే ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రజల్ని ఒకసారి నగదు పంపిణీకి అలవాటు చేసినందున ఈ పథకాలు కొనసాగించాల్సిందే. పథకాలను ఆపితే ప్రజల్లో అసంతృప్తి వ్యక్తమవుతుంది.

అంతెందుకు 2024 ఎన్నికల్లో భాజపా మినహా మిగతా పార్టీలు నవరత్నాల వధకాలను కొనసాగించం అని చెప్పగలవా? వాటిని వేరే పేరుతో కొనసాగిస్తామని తమ ఎజెండాలో పేర్కొంటాయి. ఆదాయానికి మించి అప్పులు తెచ్చి పంచేస్తూ, వాటి వడ్డీలను చెల్లించడానికి ప్రజలపై పన్నుల భారాలు మోపి వారితో భీ కొట్టించుకుంటామేమో అని సీనియర్ నేతలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఏళ్ల తరబడి ఇచ్చింది ఆనందంగా తీసుకునే లబ్ధిదారులు ఒక్క నెల చెల్లింపులు ఆలస్యమైతే భరించలేరు. ప్రభుత్వాన్ని తీవ్రంగా విమర్శిస్తూ రోడ్లెక్కుతారు. ఇందుకు ఈ మూడేళ్లలో జరిగిన సంఘటనలను ఉదాహరణగా పేర్కొంటూ చర్చించుకుంటున్నారు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

(గత వారం సంచిక తరువాయి)

గింజ రాతి మీద ఉంటే ఎన్నిసార్లు వర్షం పడ్డా మొలకెత్తదు. అది భూమిలో ఉంటే ఒక్క వానకే మొలకెత్తుతుంది. అలా 'నేను అవతలి వాళ్లు చెప్పిన మాట వింటాను, అది సహేతుకంగా ఉంటే, నాకు వృద్ధిని కల్పించేది అయితే తప్పకుండా పాటిస్తాననే గుణం మనిషికి ఉండాలన్న ప్రథమ లక్షణం. కొందరి విషయంలో మాత్రం నీ బుద్ధితో విచారణ ఉండ కూడదు. వారు 'నా మంచికి చెప్పారా? చెప్పలేదా?' అని నీ జీవితం మొత్తం మీద ఆలోచించాల్సిన

అవసరం లేని వాళ్లు ముగ్గురున్నారు. వారు ఎప్పుడు ఏం చెప్పినా నీ అభ్యున్నతి కోరి చెబుతారు తప్పు నిన్ను పాడు చేయడానికి ప్రాణం పోయినా చెప్పరు. ఎవరా ముగ్గురు? తల్లి, తండ్రి, గురువు. అందుకే వాళ్ళ మాట శాసనమే తప్ప సలహా కాదు. దానిని చెవి ఒగ్గి వినగలగాలి. అలా వినని వాడిని ఉద్ధ రించడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు.

శ్రీరామాయణంలో రావణాసురుడికి మొదట మారీచుడు చెప్పాడు.. 'సులభాః పురుషా రాజన్ సతతం ప్రియవాదినః అప్రియస్య తు పథ్యస్య, వక్తా

రావణ గర్వ

శ్రోతా చ దుర్లభః'-అని. 'ఈ లోకంలో ఎవడు ఎలా పోతే మనకేం. ఏవో నాలుగు మాటలతో పొగిడేస్తే గొడవ వదిలిపోతుంది. మనకేం కాదు. మనతో స్నేహంగానే ఉంటాడు. అయినా మనం చెబితే మాత్రం వాడు వింటాడా? వద్దు చెప్పొద్దు. వాడు ఎలా పాడయిపోతే మనకెందుకు, పొగిడేస్తే సరి.. అని మాట్లాడేవాళ్లు ఈ లోకంలో కోలాసు కోట్లమంది ఉంటారు రావణా! నువ్వు తప్పు చేస్తున్నా సరే, చాలా మంచి మార్గం, అలాగే ఉండండి.. అని చెప్పేవాళ్లు దొరుకుతారు. నీ అభ్యున్నతిని కోరి మాట కఠినంగా అనిపించినా నీ క్షేమం కోసం మాట్లాడేవాడు దొరకనే దొరకడు. ఒకవేళ దొరికినా వినేవాడు ఉండడు'.

మారీచుడు అంత చెప్పినా వినలేదు, తోడబుట్టిన వాడు కుంభకర్ణుడు చెప్పాడు, విభీషణుడు, సుగ్రీవుడు, తల్లి కైకసి, మంత్రులు చెప్పారు. సీతమ్మ

✽ తాత్వికత ✽

ఓ వృద్ధ రైతు తన మనవడితో కలిసి ఓ చోట నివసించాడు. రోజూ పొద్దున్నే కుంపటి ముందర కూర్చుంటాడు.

అప్పుడే ఆయన భగవద్గీత కూడా పారాయణం చేస్తాడు. ఆయన ఏం చేసేవారో

మనవడు సరేనని చెరువుగట్టుకు బయలు దేరాడు.

మనసు చేసే మాయ

ఆ మనవడూ సరిగ్గా అదే చేసేవాడు.

ఓరోజు మనవడు 'తాతయ్యా తాతయ్యా! మీలాగా నేను గీత చదువుతున్నాను. కానీ అర్థం కాలేదు. దాన్ని అంత కష్టపడి చదవ దానికేముంది? అని అడిగాడు.

చలి కాచుకోవడానికి కుంపట్లో బొగ్గులు వేస్తున్న తాతయ్య అప్పటి వరకూ బొగ్గులున్న బుట్టను మనవడికి ఇచ్చి 'చెరువు దగ్గరకు వెళ్ళి ఇందులో నీరు నింపి తీసుకురా' అన్నాడు.

అక్కడ చెరువులో బుట్టను ముంచి నీరు పట్టుకుని బయలుదేరాడు. అయితే ఆ కుర్రాడు ఇంటికి చేరుకునేలోపు బుట్టలోని నీరంతా దారోనే కారిపోయింది.

'మనవడా! ఈసారి నువ్వు చెరువుకు వెళ్ళి వేగంగా నడిచిరా' అన్నాడు.

సరేనని ఆ కుర్రాడు చెరువులో బుట్టను ముంచి నీటితో వేగంగా బయలుదేరాడు. అతడు పరుగెత్తు కుంటూ వచ్చాడు. కానీ లాభం లేకపోయింది. ఖాళీ

భంగం-7

తల్లి చెప్పింది - 'మాట విన. నీ వారియందు మనసు పెట్టుకో. ధర్మమయి పోతుంది. పరకాంతలందు మనసు ఉంచకు. పట్టి కుదిపేస్తుంది.' అని చెప్పింది. వినలేదు.. చివరకు యుద్ధభూమిలో నిట్టనిలువునా ఏ రథం కూడా లేకుండా నిలబడిపోయిన రావణుడిని చూసి- 'పో.. అంతఃపురానికి. రేపు రా!' అన్నాడు రామచంద్రమూర్తి. ఆ ఒక్కసారయినా మనసు మార్చుకుని మళ్ళీ తన తప్పు తాను తెలుసుకుని మంచి మాటలు గుర్తు చేసుకుని ఉండి ఉంటే... ఎలా ఉండేదో.. కానీ రావణుడు వినలేదు. 'నా దగ్గరకొచ్చి 'రామా! నేను నీవాడను' అని అడిగితే రక్షిస్తాను" అన్నాడు రాముడు. 'నేనెప్పటికీ వినను' అన్నందుకు పర్యవసానం ఏమయిందో తెలుసు కదా! చివరకు పది తలలు తెగిపడిపోయాయి. భార్య మండోదరి వచ్చి 'ఓరి పిచ్చివాడా! నిన్ను రామచంద్ర మూర్తి సంహరించాడని లోకం అనుకుంటున్నది. కానీ నిన్ను సంహరించిన వాడు రామచంద్రమూర్తి కాదు... నీ ఇంద్రియ లౌల్యం. మాట వినని తనమే నిన్ను నిలుపునా చంపేసింది' అన్నది.

అంటే ఇక్కడ రావణుడి బలం, పరాక్రమం, బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరాలు సమయానికి అక్కరకు రాలేదు. అతడి గర్వమే అతడిని హరించి వేసింది.

(అయిపోయింది)

బుట్టతోనే ఇంటికి చేరాడు. మూడు నాలుగుసార్లు కుర్రాడు ఇలా ఉత్త బుట్టతోనే తిరిగొచ్చాడు. బుట్టతో నీరు తీసుకురావడం అసాధ్యమని గ్రహించాడు.

'పో తాతయ్యా! ఇది అవసరం లేని పని' అన్నాడు.

అప్పుడు తాత 'ఏది అవసరమైంది? మొదటి సారి నేను నీకు బుట్టను ఇచ్చినప్పుడు అందులో బొగ్గు అంటుకుని నల్లగా కనిపించింది. కానీ నువ్వు ఆ తర్వాత మూడుసార్లు బుట్టను నీటిలో ముంచి తీసుకువచ్చినప్పుడు నల్లటి మరకంతా పోయి బుట్ట స్వచ్ఛంగా మారిపోయింది. ఈ పరిస్థితే మనది కూడానూ.

గీతను చదివినప్పుడు అర్థం తెలియకపోవచ్చు, మనసులో ఉండకపోవచ్చు. కానీ యవ్వనం నుంచే చదవడం మొదలుపెట్టి, విడవక చదివితే అందులోని సారం బోధపడి తెలియకపోవడం అనేదేదీ ఉండదు. మనసు తేటపడుతుంది.

మంచి ఆలోచనలతో మనసు స్వచ్ఛంగా ఉంటుంది. అదే భగవద్గత మహత్త్వ ' అని వివరించాడు.

సంప్రదాయ తోరణం మామిడి

భారతీయ సంప్రదాయంలో మామిడి ఆకుల తోరణం ఉత్తమమైనదని విశ్వసిస్తారు. ప్రతి పండుగ లేక ఏ శుభకార్యమైనా మామిడి తోరణం తోటే ప్రారంభం అవుతుంది. పూజా కార్యక్రమంలో మామిడి ఆకులు చోటు చేసుకుంటాయి. దుస్తులు, దుప్పట్లు, తివాచీలు మొదలైన బట్టల మీద, నగలు, ముగ్గులు మొదలైన వాటిలోను మామిడి కాయ ఆకారం చోటుచేసుకుంటుంది. మామిడిగురు రంగు అనీ, మామిడి పిందెల గొలుసనీ, మామిడాకు రంగు అనీ, మామిడి పండు రంగు అనీ... ఇలా మామిడిని తలవని రోజు అంటూ ఉండడంబట్టి అతిశయోక్తి కాదు.

'ఓం ఏకదంతాయ నమః... చూత పత్రం పూజయామి'... చూతపత్రం అనగా మామిడి ఆకు. దీనిని దేవతా వృక్షం అని కూడా అంటారు. మనం గణపతికి చేసే పత్రిపూజలో తొమ్మిదవది మామిడి. దీని ఆకులే కాక... కాయలు కూడా మామిడికాయ పప్పు, పచ్చడి, పులిహేర, ఆవకాయ... ఇలా మనకు వంటల్లో ఉపయోగపడతాయి. మామిడిపండ్ల సీజన్లో వాటిని ఇష్టపడని వారుండరు.

తినడానికే కాక ఆరోగ్య, ఔషధ రీత్యా కూడా మనకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. లేత ఆకులను పెరుగుతో కలిపి మెత్తగా నూరి తింటే అతిసారం తగ్గుతుంది. మామిడి లేతచిగుళ్ళను తింటే చిగుళ్ళ వాపు నమస్య తగ్గుతుంది. మామిడి జిగురులో ఉప్పు వేసి వేడిచేసి కాళ్ళ పగుళ్ళకు, చర్మ వ్యాధులకు పూస్తే తగ్గుముఖం పడతాయి.

చెట్టునుంచి కోసిన కొన్ని గంటల వరకు ప్రాణవాయువును విడుదల చేస్తాయి. ఇంటిలో ఏ దిక్కున మామిడి చెట్టు ఉన్నా మంచిది. మనకి ఇన్ని రకాల మేలు చేసే మామిడిచెట్టును కాపాడుకుంటూ, ఆ మహాగణపతిని 'ఓం ఏకదంతాయ నమః చూత పత్రం పూజయామి' అంటూ విశిష్టమైన మామిడి పత్రంతో శ్రేష్ఠంగా ఆ గణనాథుని పూజిస్తాము.

ఆయుర్వేదంలో

ఆయుర్వేదంలో మామిడితో రకరకాల ఔషధాలు తయారు చేస్తారు. మామిడి జిగురులో ఉప్పు చేర్చి వేడి చేసి ఔషధంగా పూస్తే కాళ్ళ పగుళ్ళు, చర్మవ్యాధులు నశిస్తాయి. నిద్రలేమితో బాధపడే వారు రాత్రి పడుకునే ముందు ఓ మామిడి పండును తింటే హాయిగా నిద్ర పడుతుందని వైద్యులు అంటున్నారు.

మామిడి ఆకులను కాల్చి, బూడిద చేసి ఈ భస్మాన్ని కాలిన గాయాలపై చిలకరించండి. దీంతో కాలిన గాయం మానుతుంది.

మామిడి తాజా ఆకులను బాగా నమిలినప్పుడు నోట్లో లాలాజలం ఊరుతుంది. దీనిని ఉమ్మేయండి. ఇలా నిత్యం చేస్తే కదిలే దంతాలు దృఢంగా తయారవుతాయి. అలాగే చిగుళ్ళనుంచి రక్తం కారుతుంటే కూడా తగ్గుదల కనపడుతుందంటున్నారు వైద్యులు.

మామిడి కలవతో మంచాలు, దర్బాజాలు తయారు చేస్తారు. మామిడి చెట్టు నుంచి ఏకామ్రేశ్వరుడు వెలువడ్డాడు. మామిడిని పూజిద్దాం. మంగళకరంగా ఉందాం.

అది తప్పించుకోవడానికే ఒకసారి చటుక్కున పక్కకి తప్పుకోబోయి అక్కడే ఉన్న వేపదుంగ మీద పడిపోయాడు పరదేశి. సరిగ్గా ఎడమ మోకాలు ఆ దుంగకు తగిలి డబ్ మని శబ్దం వచ్చింది. అక్కడ నుంచి కింద ఉన్న రాయి మీదకు బలంగా జారింది కాలు. దూరం నుంచి చూస్తున్న వాళ్లలో ఎవరో గట్టిగా అన్నారట, 'కాలు ఇరిగిపోయినట్టుంది!' అందోళనగా. బాస్టియన్ గట్టిగా అన్నాడట, దానికి సమాధానంగా 'రోడ్డు పనికి రానప్పుడు ఇంక ఈడికి కాళ్లెందుకూ?' అని. కొండనంత నుంచి మంచం సవారితో మోసుకువెళ్లారు అతడి ఇంటికి. మిగిలిన జీవిత కాలంలో అతడు ఏనాడూ అదుగు బలంగా వేయలేదని అనిపిస్తోంది నాకు. ఆఖరికి బాధ లేకుండా నడవడం కూడా సాధ్యం కాదు.

* * *

వలసంపేట: 9-3-1921

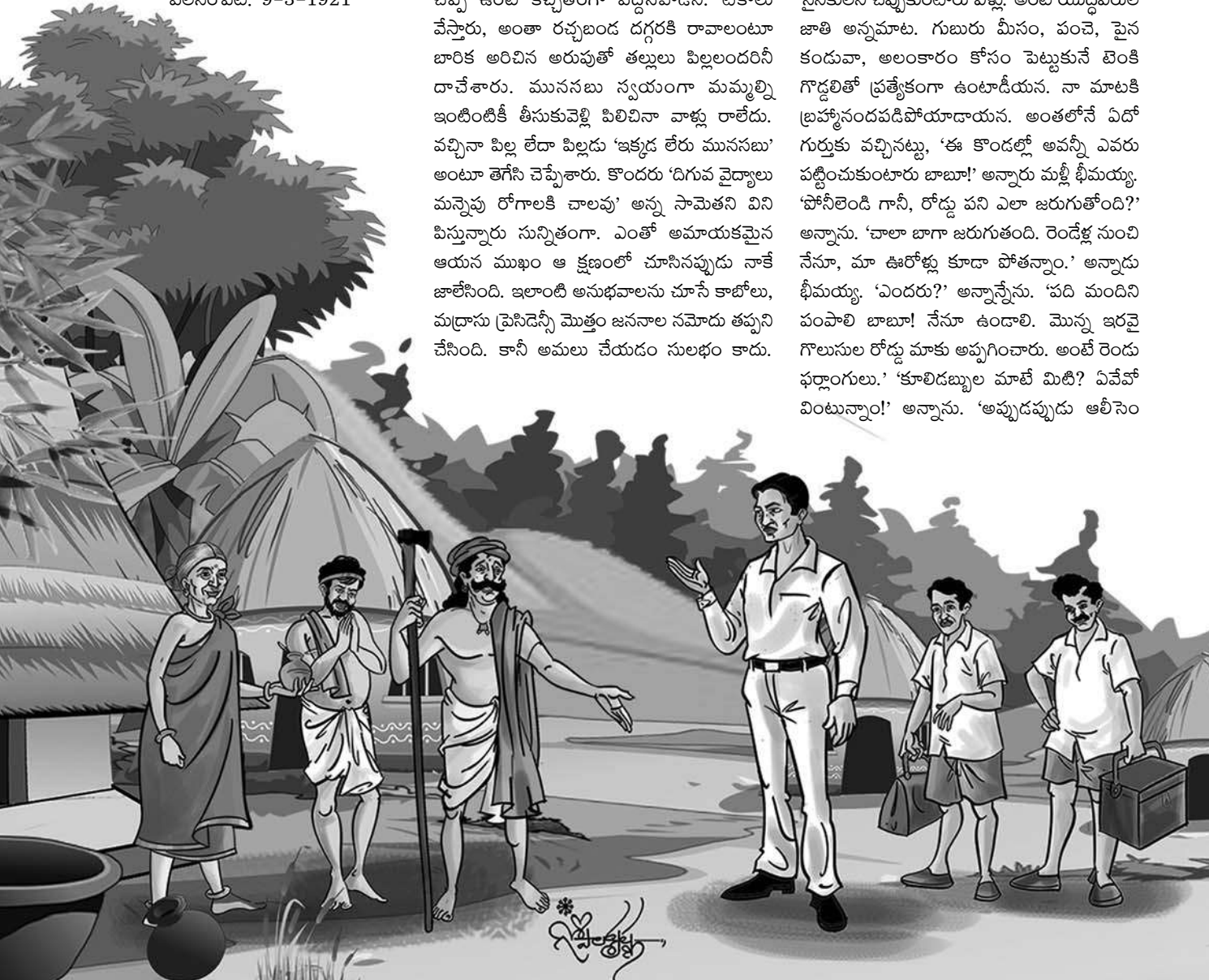
డియర్ మన్యం డైరీ!

ఆయన పేరు మామిడి భీమయ్య. వలసంపేట గ్రామస్థుడు. 45 లేదా 50 ఏళ్ల పెద్ద మనిషి. ఈ ఊరికి మూడు మైళ్లలోనే ఉంది కృష్ణదేవిపేట. గ్రామంలో ఆయనంటే ఎంత విలువో. ఎంత గౌరవమో! గ్రామ మునసబు. పక్కనున్న మాకారం మునసబు కూడా ఆయనే. ప్రజలు ఇస్తున్న ఆ గౌరవానికి అదొక కారణమైనా, వాస్తవంగా ఆ మనిషి ఎంత సాత్వికుడో! ఎంత మెత్తనివాడో! ఇవాళ నేనూ, నా ఇద్దరు సహాయకులు ఆ ఊరి వెళ్లాం. వ్యాక్సినేషన్ వేయాలి. రోజంతా మాతోనే ఉన్నాడాయన. భీమయ్య గారి గాథ విన్నాక ఇది రాస్తున్నాను. అన్నట్టు ఈ కథకో మలుపు కూడా ఉంది. అందుకే ఇంత ఇరికించి రాశాను. బారికను పిలిచి వలసంపేటలో టముకు వేయించాడాయన. టముకు సంగతి నాకు చెప్పి ఉంటే కచ్చితంగా వద్దనేవాడిని. టీకాలు వేస్తారు, అంతా రచ్చబండ దగ్గరకి రావాలంటూ బారిక అరిచిన అరుపుతో తల్లులు పిల్లలందరినీ దాచేశారు. మునసబు స్వయంగా మమ్మల్ని ఇంటింటికి తీసుకువెళ్లి పిలిచినా వాళ్లు రాలేదు. వచ్చినా పిల్ల లేదా పిల్లడు 'ఇక్కడ లేరు మునసబు' అంటూ తెగేసి చెప్పేవారు. కొందరు 'దిగువ వైద్యాలు మన్నెపు రోగాలకి చాలవు' అన్న సామెతని విని పిస్తున్నారు సున్నితంగా. ఎంతో అమాయకమైన ఆయన ముఖం ఆ క్షణంలో చూసినప్పుడు నాకే జాలేసింది. ఇలాంటి అనుభవాలను చూసే కాబోలు, మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ మొత్తం జననాల నమోదు తప్పని చేసింది. కానీ అమలు చేయడం సులభం కాదు.

ఏమైనా ఇవాళ వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమం లేదు. ఇక అంతా ఖాళీ. దీనితో రోడ్డు పని మీదకు మళ్లింది మా సంభాషణ. లంబసింగి-గడమర్రి, గడమర్రి-డవునూరు రోడ్ల పనికి ఈ ఊరు నుంచి కూలీలు వెళ్లారట 'భీమయ్య గారూ...!' అన్నాన్నేను, ఏదో అదుగుదామని! ఉలిక్కిపడ్డాడాయన.

కానీ ముఖం నిండా ఆనందం. అంతలోనే కళ్లలో కొద్దిగా తడి. 'తమరు చదూకున్నారు. మమ్మల్ని గారు అనకండి బాబూ! నాకు బాగోలేదు.' అన్నాడాయన. 'మీరు గ్రామపెద్దలు. ఏ ప్రభుత్వోద్యోగి అయినా మిమ్మల్ని గౌరవించాలి. పైగా వయసులో నా కంటే పెద్దవారు మీరు. గౌరవించడం నా విధి!' అన్నాను మనస్ఫూర్తిగా. అతని మంచితనం, అమాయకత్వం నన్ను అంతగా కదిలించాయి.

బగత కులస్థుడు. తమ తాతముత్తాతలంతా సైనికులని చెప్పుకుంటారు వీళ్లు. అంటే యుద్ధపీరుల జాతి అన్నమాట. గుబురు మీసం, పంచె, పైన కండువా, అలంకారం కోసం పెట్టుకునే టెంకి గొడ్డలితో ప్రత్యేకంగా ఉంటాడీయన. నా మాటకి బ్రహ్మానందపడిపోయాడాయన. అంతలోనే ఏదో గుర్తుకు వచ్చినట్టు, 'ఈ కొండల్లో అవన్నీ ఎవరు పట్టించుకుంటారు బాబూ!' అన్నారు మళ్లీ భీమయ్య. 'పోనీలేండి గానీ, రోడ్డు పని ఎలా జరుగుతోంది?' అన్నాను. 'చాలా బాగా జరుగుతోంది. రెండేళ్ల నుంచి నేనూ, మా ఊరోళ్లు కూడా పోతన్నాం.' అన్నాడు భీమయ్య. 'ఎందరు?' అన్నాన్నేను. 'పది మందిని పంపాలి బాబూ! నేనూ ఉండాలి. మొన్న ఇరవై గొలుసుల రోడ్డు మాకు అప్పగించారు. అంటే రెండు ఫర్లాంగులు.' 'కూలిడబ్బుల మాటే మీటి? ఏవేవో వింటున్నాం!' అన్నాను. 'అప్పుడప్పుడు ఆలీసెం

అంబిసింగ్ రోడ్డు

డా॥ గోపరాజు నారాయణరావు

చేసినా బాగానే ఇస్తన్నారు...' నామాట పూర్తి కాకుండానే చెప్పాడు భీమయ్య. అప్పుడే మాకూడా వస్తున్న మరో గ్రామ యువకుడు మామిడి చిన్నయ్య చురుగ్గా చూశాడు భీమయ్య కేసి. ఏదో విసురుగా అనబోయాడు గానీ, అగిపోయాడు ఎందుకో. అతడి పక్కనే ఉన్న ఆ గ్రామవాసి పొత్తూరి బాగయ్య మాత్రం జాలిగా చూశాడు భీమయ్య కేసి. అవేం పట్టనట్టు చెప్పుకుపోతున్నాడు భీమయ్య. 'కబురు చేసినప్పుడల్లా పది మందిని తీసుకుపోతాను. బేస్టిన్ దొర మంచోడు బాబూ! మా అందరికీ పని చూపెట్టాడు. అక్కడే ఉంటాం కాబట్టి మనిషికి 14 కుంచాల బియ్యం కొలుస్తారు.. ఇంకా..' ఏదో చెప్పబోయాడు భీమయ్య. బొమ్మరిల్లుల్లా ఉన్నాయి గుడిసెలు. వెదురు తడికల మీద పేద కలిపిన మట్టి అలికారు.

దాని మీద జేగురు రంగు చారలు వేశారు. సున్నంబొట్టు పెట్టారు. పరిశుభ్రంగా ఉన్నాయి ఇళ్లు, పరిసరాలు. ప్రతి ఇంటి మీద రెల్లు గడ్డి కప్పు,

దానిని ఆవరిస్తూ ఏదో ఒక పాడు. 'మునసబు! మంచినిళ్లు కావాలా?' ఎవరో వృద్ధ మహిళ అరుస్తోంది ఆ పక్క. ఆ పిలుపుతో భీమయ్య ఛాతీ ఉప్పొంగిపోయింది. 'అడగాలా! లోటా బాగా కడిగి తీసుకురావో! బాబుగారు పుచ్చుకుంటారు.' అన్నాడు భీమయ్య. తెల్లగా తోమిన ఇత్తడి చెంబు, గ్లాసులతో నీళ్లు పట్టు కొచ్చిందామె. అంతా మన్యం కట్టు బొట్టు. కుండలో నుంచి తెచ్చింది కాబోలు చల్లగా, రుచిగా ఉన్నాయి నీళ్లు. 'వచ్చావు కదా, మునలోణ్ణి ఓసారి చూసి పోరాదా! ఎప్పుడూ నీ ఊసే ఆడికి.' అందామె. భీమయ్య మొహమాట పడుతూ ఉంటే నేనే అన్నాను. 'వెళ్లండి' అని. ఆమె వెనుకే గుడిసెలోకి వెళ్ళాడు భీమయ్య. రెండు నిమిషాల తరువాత చిన్నయ్యతో మాటలు మొదలుపెట్టాను.

'ఏం చిన్నయ్యా! నీవు వెళతావా, రోడ్డు పనికి?' 'వెళతాను దొర!' అన్నాడతడు. 'ఎలా ఉంది!' అడిగాను నేను. 'కడుపు చించుకుంటే కాళ్ళ మీద పడతది దొర!' చిన్నయ్య అన్నాడు దగ్గుతీకతో. చుట్టూ చూసి నెమ్మదిగా చెప్పాడతడు. 'అక్కడ మమ్మల్ని మనుషులు గానే చూడరు దొర. ఎవర్నీ వదలు. ఈ భీమయ్యని చూడు దొర. ఆడు దేవుడు. మునసబునా మాయా మర్మం తెలిదు. మా అందరికీ ఆడు మునసబు.

కానీ ఆళ్ల దృష్టిలో-మునసబంటే ఆళ్ల బంట్లోతు లకి కూడా ముడ్డి కడిగేవోడు. అట్టి కూడా కొట్టారు దొర. కిందపడేసి దొల్లించి దొల్లించి కొట్టారు. పాపం, ఆ మాట చెప్పుకోలేదు. కూలీలని అంపకపోతే ఈ ఊరే వచ్చి నలుగురు ముందు బాస్టిన్ దొర చేయి చేసుకుంటాడని బయం ఆడికి. అందుకే మమ్మల్నాం దర్జి బతిమాలో, బామాలో కూలికి తీసుకుపోతాడు. చాలాసార్లు మా దెబ్బలు ఆడు తిన్నాడు. ఆళ్లు కూల్చబ్బలు ఇవ్వకపోతే షావుకారు కాడ తెచ్చి మాకు ఇస్తాడు. ఈడికి ఆనక బాస్టిన్ ఇస్తే ఇస్తాడు. లేదా, ఇవ్వడు. ఈడు ఎప్పుడూ బాస్టిన్ దొర కొట్టలేదనే చెబుతూ ఉంటాడు. కొట్టాడని చెబితే, సిగ్గులేదా పనికెళ్లడానికి అని ఊరోళ్లంతా ఊసారని సిగ్గు. నిజమే బాస్టిన్ కొట్టలేదు. ఈడంటే బాస్టిన్ దొరకి

మర్యాదేం కాదు. ఎందుకో ఇంతవరకు చేయెత్తలేదు, అంతే.

కానీ బాస్టిన్ దొర బంట్లోతు ఉన్నాడు, కిష్టయ్య అని. ఆడు దొర, ఆడు మా మునసబు మీద, మా ఊరి పెద్ద మీద చేయి చేసుకున్నాడు. ఏ తప్పు లేక పోయినా కొట్టాడు దొర. పాపం. మా అందరి ముందు ఏరా పోరా అంటాడు. అది తన ఊళ్లో జరిగితే ఈడు పాడుచుకు చచ్చిపోతాడు దొర. అంత అభిమానం ఈడికి. ఇదిగో, దొర.. భీమయ్య వస్తున్నాడు. ఇంక చెప్పను, ఆడు తట్టుకోలేదు.' అన్నాడు చిన్నయ్య.

గ్రామ మునసబు భీమయ్య రీవిగా, నవ్వుకుంటూ వస్తున్నాడు. 'మీ మీద కూడా చెయ్యి చేసుకున్నాడా?' అన్నాను నేను. అనవసరమైన ప్రశ్న కాబోలు. 'అదీ జరిగింది. కానీ బాబూ! మా మునసబును కొడితే, మా ఊరోళ్లందరినీ కొట్టినట్టే కదా!' దానికే పొత్తూరి బాగయ్య గొణుగుతున్నట్టుగా అన్నాడు. 'మళ్ళీ ఎప్పుడు రోడ్డు పని?' అడిగారు డాక్టర్ మూర్తి. 'ఇంకో ఆరేడు మాసాలకి మళ్ళీ మొదలవుతాయి. అంతా ఎల్లాల్సిందే!' అన్నాడు భీమయ్య. 'మళ్ళీ మా భీమయ్య షావుకారు కాడ డబ్బులు తెచ్చి ఇవ్వాలిందే.' వినిపించి విసపించకుండా గొణిగాడు బాగయ్య. అన్నట్టుగానే ఏడు మాసాలకి చిట్రాళ్లగొప్పు దగ్గర మొదలైంది రోడ్డు పని. ఎండవేడి పెరగడంతో మరింత వేగంగా పని జరుగుతోంది. సందేహిస్తూ, బెరుకుగానే అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ అప్పుడే వచ్చాడు మామిడి భీమయ్య. చూడగానే తిట్లు లంఘించుకున్నాడు బాస్టియన్. 'ఏరా భీమయ్యా! రోడ్డు పనికి మనుషుల్ని పంపమంటే, మీరేంట్లా కాటికి కాళ్లు చాచుకున్నవాళ్లని పంపుతున్నారా? మా ప్రాణాలెందుకూ తింటారు? చూడు ఈ రెండు రోజుల నుంచీ ఏమైనా పని జరిగినట్టుందా?'

'అదేంటి దొర! ఒంచిన నడుం ఎత్తడం లేదు. నాలుగు గొలుసుల మేర పని సాగిందికదా దొర!' నసుగుతూ చెప్పాడు భీమయ్య. 'అంటే నాకు కళ్లు లేవంటావా?' కళ్లెరచేస్తూ అన్నాడు బాస్టియన్.

‘తప్పుతప్పు దొర. అంత మాటనలగల్గా? ఏదో కొండోళ్లం. మాటా మర్నాడ తెలీనోళ్లం. మన్నించాలి.’ అంటూ కూలీల వైపు తిరిగి అన్నాడు గట్టిగా. ‘ఏరా బుద్ధి లేదా? ఎందుకురా దొరగారికి కోపం తెప్పిస్తారు? కొంచెం చురుగ్గా ఉండడ్రా!’ అన్నాడు భీమయ్య ‘అలా చెప్పు. నాకు చిర్రెత్తుకొచ్చిందంటే... తెలుసుకుదా!’ అన్నాడు బాస్టియన్.

నిజానికి శరవేగంతో జరిగిపోతోంది పని. అందుకు వాళ్లలో కనిపిస్తున్న ఆయాసమే నిదర్శనం. ఆ శబ్దాలన్నీ కలసిపోయి ఒక వింత శబ్దాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి. ఆరుగురు వంతున విభజించారు కూలీలని. కొన్ని జట్లు నేలని తవ్వుతూ ఒంపు గునపాలతో రాళ్లని తొలగిస్తున్నాయి. కొండనేల నిండా చిన్నవీ పెద్దవీ రాళ్లే. ఆ రాళ్లను తట్టల్లో పెట్టుకుని దూరంగా పట్టుకువెళుతున్నారు ఇంకొందరు. ఓవర్నియర్ సంతానం పిత్తై పెట్టిన గుర్తు మేరకు కొట్టిపడేసిన చెట్లను పక్కకు లాగి రోడ్డు పనికి ఆటంకాలు తప్పిస్తున్నారు. ఇంకొందరు పార లతో మట్టిని

పనా? నా ఇంట్లో పెళ్లా? నా మావ ఇంట్లో పెళ్లా? పోనీ మీ ఇంట్లో పెళ్లా? కాదు కదా! ఇది ఘనత వహించిన బ్రిటిష్ చక్రవర్తి పని. లార్డ్ సేవ్ ది కింగ్. ఎవరి కోసం పెడతావురా డబ్బు? ప్రభుత్వం పని ఇది. నువ్వు ఎంత డబ్బు పెట్టినా, వాళ్లు ఎంతకాలం పనికొచ్చినా చక్రవర్తి కోసం అందతా. నా కోసం కాదు. ఇప్పుడేం కుదరదు. మాట్లాకుండా పో!’ అన్నాడు పెద్ద గొంతుతో. భిన్నుడైపోయాడు భీమయ్య. ‘చిత్తం...!’ ఏం మాట్లాడాలో తెలియక బెదురు చూపులతో అక్కడ నుంచి వెళ్లిపోయాడు.

* * *

కృష్ణదేవిపేట: 27-2-1921

డియర్ మన్యం డైరీ!

చక్కని ఊరు. అందమైన పేరు. కృష్ణుడి దేవేరు లలో ఏ దేవి పేరు మీద ఊరు వుట్టిందో! దీని గురించి ఇక్కడ ఎవరూ చెప్పలేకపోయారు. ఊరి పెద్ద చిటికెల భాస్కరనాయుడు గారు అద్భుతమైన మనిషి. బ్రాహ్మల ఇంటిలో పురమాయించి చక్కని

సంతానం పిత్తై 12 రూపాయలు కూలి ఇచ్చాడట. వెంటనే గద్దలా వాలిపోయాడట కిష్టయ్య. ఒక రూపాయి బొడ్డ్ చేయిపెట్టి తీసుకుని, తన మామూలు అని చెప్పాడట. ఆరు అణాలు కూలి అని చెబుతారు గానీ, రెండు అణాలే ఇస్తారట. ఇది చాలామంది చెబుతున్నారు. ఇక్కడ కృష్ణదేవిపేట-కాట్రగడ్డ రోడ్డు పని జరుగుతోంది.

కానీ దారుణాలేమీ లేవు. ఆ మధ్యాహ్నం పన్నెపోయింది. అక్కడ నుంచి ఏడెనిమిది కిలోమీటర్ల దూరంలోని మంప గ్రామానికి వెళదామంటే డాక్టర్ మూర్తి సహాయకులు భయపడ్డారు. వెదురు పొదలలో సాయంత్రం వేళ ప్రయాణించవద్దన్నారు. వెనక్కి తిరిగి వెళ్లిపోవడం లేదా ఆ రాత్రి అక్కడ ఉండి పొద్దున్నే గూడెం బయలుదేరడం ఏదో ఒకటి చేయాలని, బారికను తీసుకురమ్మని సహాయకుడిని పంపారాయన. ఆ సమయంలో ఆ సంఘటన జరిగింది. దానినే రాసుకున్నారాయన. డాక్టర్ మూర్తి సహాయకుడు ఒకరు దీపం వెలిగించి పక్కనే ముక్కాలి పీట వేసి పెట్టారు. ఒక్క క్షణం ఆగి మళ్లీ చదవడం ఆరంభించారాయన.

కొయ్యూరు, 3-3-1921

డియర్ మన్యం డైరీ!

అన్ని రామచిలుకలని జీవితంలో ఒకే చోట ఎప్పుడూ చూడలేదు. మళ్లీ చూడగలనా? అనుమానమే. ఆ మామిడిచెట్టు మీద నుంచి ఒక్కసారిగా ఆకాశంలోకి లేచాయి, ఆకుపచ్చ రంగు ఉన్నా ఇంద్ర ధనుస్సులా అనిపించింది. అడవంటే ఎన్ని ఆకుపచ్చ అరలో! లోయల నుంచి సూర్యకాంతి తమ సొంత మన్నట్లు అన్ని చెట్ల కంటే పైకి ఎదిగినట్లు కనిపిస్తాయి మద్ది, వేగిన, మామిడి, నేరేడు, బండారు చెట్లు. సరే, మీరే పైన ఉండండి అన్నట్లు ఒక ఎత్తులో ఆగిపోయి ఉంటాయి- ఉసిరి, మారేడు, దేవదారు, ముషిణి, రేల, తడ, వెదురు. వీటిని అల్లుకుని ఉంటాయి అడ్డుకాలు, మోడుగు, గిల్లు తీగలు. మళ్లీ నేలంతా పచ్చదనమే. అడవి చేమంతి, పవడి, చిట్టిజాన, కొండవెంపలి, కరివేప, సుగంధిపాల పొదలు, కన్నెజీలుగులు, పుట్టువెదురులు, చెంగలి పొదలు పరుచుకుని ఉన్నాయి. కొయ్యూరు ఎలా వచ్చానో చెబితే మా ప్రాంతం వాళ్లు నమ్మక పోవచ్చు. అచ్చంగా దడి కట్టినట్లు ఆ చిన్న కాలిబాటకు అటూ ఇటూ వెదురు పొదలు, దట్టంగా. అటు పక్క పొదలు, ఇటు పక్క పొదలు రహస్యం మాట్లాడుకుంటున్నట్లు అంటి పెట్టుకుపోయి ఉన్నాయి పైన ఆకుపచ్చ ఆకులు. ఇలాంటి ప్రదేశాలకి కూకనలోప గొంది అని పేరు పెట్టుకున్నారు ఇక్కడ. ఈ ఊరే ఓ కూకన లోపగొంది. సూర్యుడిని కూడా చొరబడనీయడం లేదు. పైన పందిరేసినట్టే ఉంది. పచ్చి వెదురులోనూ ఎంత అందం!

(ఇంకా ఉంది)

నిజానికి శరవేగంతో జరిగిపోతోంది పని. అందుకు వాళ్లలో కనిపిస్తున్న ఆయాసమే నిదర్శనం. ఆ శబ్దాలన్నీ కలసిపోయి ఒక వింత శబ్దాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి. ఆరుగురు వంతున విభజించారు కూలీలని. కొన్ని జట్లు నేలని తవ్వుతూ ఒంపు గునపాలతో రాళ్లని తొలగిస్తున్నాయి. కొండనేల నిండా చిన్నవీ పెద్దవీ రాళ్లే. ఆ రాళ్లను తట్టల్లో పెట్టుకుని దూరంగా పట్టుకువెళుతున్నారు ఇంకొందరు.

సరిచేసి, గోతులు పూడ్చి రహదారికి ఒక రూపం తెస్తున్నారు. మరికొందరు దానిని మొదటి దఫా చదును చేసే పనిలో ఉన్నారు. కొన్ని జట్లు తట్టతో ఎర్ర కంకర మోసుకొచ్చి రోడ్డు మీద పరుస్తున్నారు. దాని మీద కొందరు బుంగలతో నీళ్లు చల్లుతున్నారు బాగా తడిసేటట్లు. ఆపై ఇంకొందరు బలంగా చెక్క దిమ్మెసాలతో మోడుతున్నారు. అంతా ఎవరో తరుముకు వస్తున్నట్టే పని చేస్తున్నారు, భయం భయంగా. ఎర్ర కంకర దుమ్ము నిరంతరంగా లేస్తూనే ఉంది. ఆ ప్రాంతమంతా అదే. పది నిమిషాల తరువాత మళ్లీ విలిచాడు భీమయ్య. వినయంగా, ‘దొరా!’ ఏమిటన్నట్లు చూశాడు బాస్టియన్. ‘తర్వాత లెక్క చూసుకుందామంటే, మా ఊరి నుంచి తీసుకొచ్చిన పదిమందికి నేనే కూలీ చెల్లించాను. షావుకారు కాడ అప్పు తెచ్చి ఇచ్చాను దొరా! వంద రూపాయలు.. ఆరు మాసాలైపోతాంది. అది తిరిగి ఇచ్చేయాల! తమరు ఈరోజు దయచూడాలి!’ అన్నాడు భీమయ్య. చాలా తీవ్రంగా చూశాడు బాస్టియన్. ‘ఇది ఎవరింట్లో పనిరా? నా సొంత

భోజనం ఏర్పాటు చేశారు. నేనూ, మా సహాయకులు చాలా ఆనందించాం. కాబట్టి ఇవాళ నీవు ఫుడ్ డైరీగా మారావన్నమాట. భాస్కర నాయుడి గారి ఆతిథ్యంతో పాటు, వలసంపేటలో చిన్నయ్య, బాగయ్య చెప్పిన మాటలలో నేను రాయకుండా వదిలేసిన విషయాలు ఉన్నాయి- స్థలాభావం వల్ల. అన్నట్లు అవి కూడా ఫుడ్ కి సంబంధించినవే. ఎటొచ్చి గూడెం డిప్యూటీ తహసీల్దార్ బాస్టియన్ తిండి గురించి. ఇక్కడ కొంత నయం. వ్యాక్సినేషన్ కి కొందరైనా ఒప్పుకున్నారు. భాస్కరనాయుడుగారి ఆతిథ్యం ఏనాటికీ మరచి పోలేనిది. ఆయన చాలా భక్తిపరుడు కూడా. ఇక బాస్టియన్ ఫుడ్ గురించి! ఇది రంప డివిజన్ లోనే ఉన్నా కీర్తి ఇక్కడికి కూడా వ్యాపించింది. గడమర్రి-డవునూరు రోడ్డు పనికి మొదటిసారి ఐదు రూపాయలు ఇచ్చారట- పది మందికి. మరోసారి ఎనిమిది రూపాయలు ఇచ్చారట గానీ, వెంటనే పక్కకి పిలిచి నాలుగు రూపాయలు తిరిగి తీసుకున్నాడట కిష్టయ్య. బాస్టియన్ దొరకి ధాన్యం కొనాలనీ, అందరి దగ్గరూ తీసుకుంటున్నామని చెప్పాడట. ఇంకోసారి ఓవర్నీర్

ఆత్మసాక్షాత్కారం పొందిన గురుపరంపరను పూజించే రోజు ఆషాఢ పౌర్ణమి, గురుపౌర్ణమి. వేద వాఙ్మయాన్ని, బ్రహ్మసూత్రాలను, మహాభారతాన్ని, భగవద్గీతను, అష్టాదశ పురాణాలను సమస్త మానవాళికి అందించిన వేదవ్యాసుల వారిని, తమతమ సంప్రదాయాలను అనుసరించి గురుపరంపరను పూజించుకునే రోజు ఆషాఢ పౌర్ణమి. అదే గురుపౌర్ణమి.

త్యాగం, సమర్పణ భావనలతో జాతి పురోగతి

మైనప్పుడు దిశానిర్దేశం చేసే బాధ్యతను రుషులు, ఆచార్యులు, గురువులే స్వీకరించారు. వాల్మీకి, వేదవ్యాసుడు, భీష్మపితామహుడి గురువైన పరశురాముడు, అర్జునుడి గురువు ద్రోణాచార్యుడు, వసిష్ఠుడు, గాయత్రీ మంత్రాన్ని అందించిన విశ్వమిత్రుడు తదితరులు అందరూ వందనీయులు, నిత్యస్మరణీయులు.

సిక్కు గురుపరంపర, సమర్థ రామదాసు, విరజానంద, రామానంద, రామకృష్ణ పరమహంస, కంచి పరమాచార్య, రమణ మహర్షిలాంటి వారు గత నాలుగైదు వందల సంవత్సరాల్లో సమాజానికి రక్షణనిచ్చే నేతృత్వాన్ని అందించారు. హిందూ సమాజ సంఘటనను, సాంస్కృతిక విలువలను, ధర్మాచరణను పెంపొందించి, హిందూ రాష్ట్ర వైభవాన్ని పునః స్థాపించేందుకు విశిష్టమైన గురు పరంపరే ఆధారమని సంఘస్థాపకులు పరమపూజ్య డాక్టర్ జీ భావించారు. 'సంఘకార్యం కానీ, దాని ఆలోచనా ప్రవాహం కానీ మనం కొత్తగా రూపొందించినది కాదు. మన పవిత్ర హిందూ ధర్మం, ప్రాచీన సంస్కృతి, హిందూ రాష్ట్రం, అనాదిగా వస్తున్న పరమపునీత భగవద్భజం... వీటిని సంఘం అందరి ముందు ఉంచింది. పైన పేర్కొన్న విషయాల్లో నూతన చైతన్యాన్ని ప్రసరింప చేసే పరిస్థితికి అనుగుణమైన నూతన కార్యపద్ధతి సంఘానికి

అవసరమౌతుంది. దీనిని సంఘం అంగీకరిస్తుంది' అని డాక్టర్ జీ తెలియజేశారు.

తదనుగుణంగానే 'పరమపవిత్ర భగవద్భజమే సంఘంలో గురువు స్థానంలో ఉంటుంది' అని 1928లో మొదటి గురుపూజ కార్యక్రమంలో డాక్టర్ ప్రకటించారు. రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘం ఏ వ్యక్తిని గురువుగా స్వీకరించదు. పరమ పవిత్ర భగవద్భజమే తన గురువు. ఎంత గొప్ప వ్యక్తి అయినా శాశ్వతం, పరిపూర్ణం కాదు. కాలం వ్యక్తిని బంధిస్తుంది. కానీ తత్వం శాశ్వతమైనది. భగవద్భజం శాశ్వత తత్వానికి ప్రతీక. దానిని ధరించిన మాత్రంతోనే జాతి సంపూర్ణ ఇతిహాసం, ఉత్పత్తమైన సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు మనసును స్పృశించి నూతన ప్రేరణ కలుగుతుంది.

'కర్మతో, సంతానంతో, ధనంతో కాకుండా త్యాగ సమర్పణ భావనతోనే అమృతత్వాన్ని సాధించాలని సన్యాససూక్తం తెలియజేస్తుంది. అందుకే స్వామి వివేకానందుల వారు Sacrifice and Renunciation are twin ideals of Indian Culture అని తెలియజేశారు. సన్యాస ధర్మానికి అత్యంత విశిష్టమైన స్థానం ఉంది కాబట్టి ఆశ్రమ ధర్మాలలో గొప్పదైన సన్యాస ధర్మానికి కాపాయ వర్ణం కల్పించారు.

త్యాగ సమర్పణ భావాన్ని రుషులు, మహర్షులు, ఆచార్యులు, గురువులు నిరంతరం సమాజానికి అందించారు కాబట్టే గొప్ప వీరులు, రాజులు, త్యాగ ధనులు, సమాజ సంస్కర్తలు, దేశభక్తులు ఆవిర్భవించారు. ఛత్రపతి శివాజీ, రాణాప్రతాప్, గురు గోవిందసింగ్, వివేకానంద తదితరులు దేశం కోసం సర్వస్వాన్నీ త్యాగం చేసి భావితరాల దేశభక్తులకు ఆదర్శంగా నిలిచారు.

త్యాగం, సమర్పణ విలువలను విస్మరిస్తే మిగిలేది

గుశబ్దస్వంధకారః స్యాత్ - గుశబ్దస్వనిరోధకః అంధకార నిరోధిత్వాత్ - గురునిత్యాభిధీయతే (16)

అంధకారాన్ని తొలగించి జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించే వారిని గురువు అంటారని అద్వయ తారక ఉపనిషత్ లో పేర్కొన్నారు.

జ్ఞానసంపన్నమై గురుపరంపర వేలాది సంవత్సరాలుగా సమస్త హిందూ సమాజానికి ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానాన్ని అందిస్తున్న కారణంగా సనాతన ధర్మం శాశ్వత ధర్మంగా కొనసాగుతోంది. త్రిమతాచార్యులు ఆదిశంకరులు, రామానుజాచార్యులు, మధ్వాచార్యుల నుంచి మార్గదర్శనం చేస్తున్న ఎందరో గురువుల అనుగ్రహంతోనే భారతీయ సంస్కృతి పరిధివిస్తోంది.

వ్యక్తుల జీవితంలో లభించే మార్గదర్శనమే కాకుండా యావత్ సమాజాన్ని సాంస్కృతిక విలువలతో జోడించడంతోపాటు సమాజం బలహీన

త్యాగ సమర్పణ భావాన్ని రుషులు, మహర్షులు, ఆచార్యులు, గురువులు నిరంతరం సమాజానికి అందించారు కాబట్టే గొప్ప వీరులు, రాజులు, త్యాగ ధనులు, సమాజ సంస్కర్తలు, దేశభక్తులు ఆవిర్భవించారు. ఛత్రపతి శివాజీ, రాణాప్రతాప్, గురు గోవిందసింగ్, వివేకానంద తదితరులు దేశం కోసం సర్వస్వాన్నీ త్యాగం చేసి భావితరాల దేశభక్తులకు ఆదర్శంగా నిలిచారు.

స్వార్థమే. పరమపూజ్య డాక్టర్ జీ, పరమపూజ్య గురూజీ జీవితం త్యాగం, సమర్పణలతో కూడినది. పరమపవిత్ర భగవద్భజ ఛాయలో వారు ఆ ఆదర్శాన్ని ముందుంచి ధర్మాన్ని, సంస్కృతిని రక్షించే లక్షలాది వ్యక్తుల నిర్మాణం చేయగలిగే కార్యపద్ధతిని వికసింపజేశారు. 'రాష్ట్రాయ స్వాహా ఇదం న మమ' అనే భావనే గురూజీ జీవన సందేశం.

ఇలాంటి త్యాగ, సమర్పణ భావన సూచించడానికి, అలాగే జీవితంలో ప్రత్యక్ష ఆచరణగా మారటానికి గురుపూజాత్మకంలో గురుదక్షిణ కార్యక్రమం కూడా నిర్వహిస్తాం. సముపార్జించిన విలువైన డబ్బులో దేశధర్మాల కోసం సమర్పించే గుణం స్వయంసేవకుల జీవితంలో గురుదక్షిణ ద్వారా నిర్మితమైనది. ధన సమర్పణతో లభించిన ప్రేరణతో జీవితాంతం దేశం కోసం జీవించారనేందుకు ఉదాహరణే నేతాజీ వద్ద గూఢచారి విభాగంలో పని

బర్మాలోని ఆస్తిని అమ్ముకుని స్వస్థలం చెన్నైకి చేరారు. 30 సంవత్సరాల వయస్సు నుంచి 2018లో తన మరణించే వరకూ కఠిక బీదరికాన్ని అనుభవించారు.

ధన సమర్పణ అనేది త్యాగ భావనను, సమర్పణ భావనను పెంపొందిస్తుంది. కాబట్టి లక్షలాది స్వయంసేవకులు దేశం కోసం తమ శక్తియుక్తులను, విలువైన సమయాన్ని కేటాయిస్తారు. ప్రచారకులుగా జీవితాలను సమర్పిస్తారు. అవసరమనుకుంటే దేశం కోసం బలిదానానికి సిద్ధపడతారు. 1980-90 కేరళతో పాటు ఇతర ప్రాంతాల నుంచి ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు అనేక మంది కార్యకర్తలు ప్రచారకులుగా వెళ్లారు. ఉల్పా తీవ్రవాదం, క్రైస్తవ, ముస్లిం తీవ్రవాదం తారస్థాయిలో ఉన్నది. అస్సాంలో నవగాంగ్ విభాగ్ ప్రచారకగా బాధ్యత స్వీకరించిన మురళీధర్ కు ఉల్పా తీవ్రవాదులు చీటీ పంపి బెదిరించారు. కేరళ తిరిగి వెళ్లాలని హెచ్చరించారు.

న్యూమోనియా సోకి చనిపోయాడు. జీవితంలో అన్ని ప్రతికూలతల మధ్య కూడా సమాజ, దేశ బాధ్యతలను గుర్తెగి, ప్రాణాలు సైతం లెక్కచేయని వేలాది మంది స్వయంసేవకులు నిర్మాణం కావడానికి త్యాగం, సమర్పణ భావనలే మూలం. ప్రతినీత్యం పరమపవిత్ర భగవద్భజం ఎదురుగా ప్రార్థన చేసి త్యాగం, సమర్పణ భావనలను ప్రసాదించమని భగవంతున్ని కోరుకోవడమే ప్రధాన కారణం.

కరోనా సమయంలో దేశమంతా ఆశ్చర్య చకితులైన సంఘటన ముంబైలో జరిగింది. నారాయణ దబాడ్ కర్ అనే 85 సంవత్సరాల వయసు కలిగిన స్వయంసేవక త్యాగభావన ప్రజలందరికీ తెలిసిందే. ఆయన తనకు లభించిన ఆక్సిజన్ సిలిండర్ ను తన కన్నా చిన్న యువకుడి ప్రాణాలు కాపాడటానికి స్వచ్ఛందంగా ఇచ్చి, ఆ తర్వాత ఆక్సిజన్ లభించక చనిపోవడం అందరినీ

త్యాగం, సమర్పణ విలువలను విస్తరిస్తే మిగిలేది స్వార్థమే. పరమపూజ్య డాక్టర్ జీ, పరమపూజ్య గురూజీ జీవితం త్యాగం, సమర్పణలతో కూడినది. పరమపవిత్ర భగవద్భజ ఛాయలో వారు ఆ ఆదర్శాన్ని ముందుంచి ధర్మాన్ని, సంస్కృతిని రక్షించే లక్షలాది వ్యక్తుల నిర్మాణం చేయగలిగే కార్యపద్ధతిని వికసింపజేశారు. 'రాష్ట్రాయ స్వాహా ఇదం న మమ' అనే భావనే పరమపూజ్య గురూజీ జీవన సందేశం.

చేసిన సరస్వతీ రాజామణి జీవితం.

1944లో నేతాజీ ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ నిధి సేకరిస్తున్నప్పుడు 16 సంవత్సరాల వయసున్న రాజామణి తన ఇంటిలో బంగారాన్ని, వజ్రాలను దానం చేయడానికి ముందుకు వచ్చారు. నేతాజీ సమ్మతించి ఆమె తండ్రికి తెలియ చేయగా, ఆమె తండ్రి కూడా కూతురు నిర్ణయాన్ని సమర్పించారు. ఆమె పట్టుదల, దేశభక్తిని చూసిన నేతాజీ ఆమెను తన ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ లోకి తీసుకోవడానికి ఒప్పుకొని బంగారం, వజ్రాలను తిరిగి ఇచ్చేశారు. ఆ రాజామణి తరువాతి కాలంలో సరస్వతీ రాజామణిగా మారి 'ఫౌజ్' గూఢచారిగా ఉంటూ తన స్నేహితురాలు దుర్గతో కలిసి యుద్ధ సమయంలో మారువేషంలో ఎన్నో రహస్యాలు చేరవేసింది. ఆ క్రమంలోనే దుర్గను జైలు నుంచి విడిపించడానికి నర్తకిగా మారి రక్తకభటులకు మత్తుపదార్థం ఇచ్చి స్నేహితురాలితో జైలు నుంచి పారిపోతున్న క్రమంలో జరిగిన కాల్పులలో గాయపడింది. గాయాలతోనే 2 రోజులు అడవిలో గడిపి క్షేమంగా బయటపడింది. ఆమె సాహసానికి మెచ్చిన నేతాజీ 'భారత మొదటి గూఢచారి' అనే బిరుదు ఇచ్చారు. ఆస్తి సర్వస్వాన్ని సుభాష్ చంద్రబోస్ కు సమర్పించి స్వాతంత్రానంతరం

అయినా మురళీధర్ భయపడలేదు, అక్కడే కొనసాగారు. కొద్ది మాసాల తర్వాత ఆయనను అపహరించి, చంపి మృతదేహానికి అంత్యక్రియలకు కూడా అవకాశం లేకుండా బ్రహ్మపుత్ర నదిలో వదేశారు. మృత్యువునైనా ఆహ్వానించాడు కానీ కార్యక్షేత్రం వదలని ఆ ప్రేరణ పరమ పవిత్ర భగవద్భజ ఛాయలో లభించినదే.

ఆగస్టు 1, 2005లో మనోజ్ చౌహాన్ అనే 17 సంవత్సరాల తరుణ స్వయంసేవక కు మరణానంతరం నేషనల్ బ్రివేరీ అవార్డును భారత ప్రభుత్వం 2006-2007 సంవత్సరానికిగాను ప్రకటించింది. మనోజ్ సాయంత్రం శాఖ ముఖ్య శిక్షక. తండ్రి దివ్యాంగుడు. చదువుకోని తల్లి. వయసులో ఉన్న అక్క, తమ్ముడున్నారు. చాలా పేద కుటుంబం. మనోజ్ కు గుండెకు సంబంధించిన వ్యాధి ఉండేది. తాము ఉంటున్న కాలనీలో ఆకస్మాత్తుగా వచ్చిన వరద నీటిలో ఇళ్లు మునిగిపోయి ప్రాణాలు కాపాడుకోవడానికి కూడా బయటకు రాలేని పరిస్థితుల్లో మనోజ్ ఉదయం నాలుగు గంటల నుంచి రాత్రి 12 గంటల వరకూ ఖాళీ డబ్బాలతో, టైర్ ట్యూబ్ తో 30 మంది ప్రాణాలను కాపాడాడు. మరుసటి రోజు నుంచి మనోజ్ చౌహాన్ కు

కలవేసేసింది. అన్ని పత్రికలూ ఆయన త్యాగాన్ని కొనియాడాయి. ముంబై హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ దీపాంకర్ దత్త ఆ విషయాన్ని కోర్టులో ప్రస్తావిస్తూ, ఈ దేశ ప్రజలు ఆ పెద్దమనిషి ముందు నతమస్తకమవుతారని తెలియజేశారు. ఇలాంటి భావనను సంఘం తన కార్యపద్ధతి ద్వారా నిర్మించింది. అలాంటి ప్రేరణ గురుదక్షిణ ద్వారా లభిస్తుంది. గత 97 సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్న సంఘ కార్యపద్ధతి ఫలితాలనిస్తోంది. లక్షలాదిమంది కరసేవకుల త్యాగం, సంఘర్షణ ఫలితమే రామజన్మభూమి నిర్మాణం. 450 సంవత్సరాల్లో నాలుగు లక్షల మంది బలిదానాలకు ముగింపును సంఘటిత హిందూ శక్తి సాధించింది.

త్యాగం, సమర్పణ భావాల ప్రతిరూపమే పరమ పూజ్య డాక్టర్ జీ, గురూజీల జీవితం. వారి జీవితాలను ఆదర్శంగా తీసుకుని పరమపవిత్ర భగవాద్భజ ఛాయలో జరిగే సాధనయే విశాల హిందూ సంఘటన కార్య నిర్మాణానికి ఆధారమవుచున్నది. స్వామి వివేకానంద చెప్పినట్లు, హిందూ సమాజం జాగృతావస్థలోకి అడుగిడుతున్నది. జాతీయ స్పృహతో హిందూ సమాజం ఆలోచిస్తున్నది.

గురుదక్షిణ కార్యక్రమంలో లభించే స్ఫూర్తి

స్వయంసేవకుల జీవితంలో ఎప్పటికీ స్ఫురించాలి. ఆదర్శానికి అనుగుణంగా జీవించే ప్రేరణ లభించాలని ప్రతి సంవత్సరం గురుదక్షిణ సమర్పిస్తాం. దీనిని లక్షలాది మంది స్వయంసేవకులు ప్రత దీక్షగా భావిస్తారు. బృహత్తర కార్యం దేశమంతా కొనసాగటానికి అవసరమైన నిధిని ఈ కార్యక్రమం ద్వారా సమకూర్చుకోవటం సంఘం ప్రత్యేకత. సంఘ దైనందిన కార్యం కోసం అవసరమైన నిధిని స్వయంసేవకులే సమకూర్చుకోవడం వారి మనసులలో దేశ కార్యం పట్ల గల దృష్టి కోణాన్ని సూచిస్తుంది. సంఘ కార్యాన్ని, దేశ కార్యాన్ని దైవ కార్యంగా భావిస్తూ కాబట్టి డబ్బును చందాలాగా కాకుండా సమర్పణ, ఆధ్యాత్మిక భావనతో సమర్పిస్తాము. అది ఒక దైవ గుణంగా, జీవన సంస్కారంగా మారుతుంది.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని జామ్ నగర్ తరుణ శాఖలో గురుదక్షిణ ఉత్సవం నిర్వహిస్తుండగా, ఒక తల్లి నడుచుకుంటూ వచ్చి ధ్వజం ముందు తన చేతిలోని కవర్ ను పెట్టి గురుదక్షిణ సమర్పించారు. శాఖ కార్యకర్తలు ఆ తర్వాత వెళ్లి ఆమె గురించి అడుగుగా, తన కుమారుడు చిన్న పనులు చేసుకుని బతికే వాడని, తను సంపాదించిన దానిలో సంఘం కోసం దాచేవాడని తెలిపారు. అతను అనారోగ్యంతో మరణించిన తర్వాత అతని వస్తువులు సర్దుతున్నప్పుడు ఈ డబ్బు లభించిందని ఆమె తెలియజేశారు. అత్యంత పేదరికం అనుభవిస్తున్నా కూడా ఆ డబ్బును ఆ తల్లి గురుదక్షిణగా సమర్పించారు.

కెన్యా దేశంలోని ముంబాసా శాఖకు చెందిన రతన్ అగర్వాల్ అనే యువ స్వయంసేవకీ గుండెపోటుకు గురిై ఆసుపత్రిలో ఉన్నప్పుడు తాను గురుదక్షిణ కార్యక్రమం వరకు జీవించి ఉండకపోవచ్చునని భావించి తోటి కార్యకర్తలతో తన తరపున గురుదక్షిణ చేయమన్నాడు. అలానే జరిగింది. బర్మింగ్ హామ్ లోని గురుగోవింద్ శాఖకు చెందిన శ్యామ్ అనే తరుణ స్వయంసేవకీ దివ్యాంగుడు. తన 6వ ఏట నుండి సోదరునితో కలిసి వీల్ చైర్ పై రోజూ శాఖకు వెళ్లేవారు. 2003లో పెద్ద శస్త్రచికిత్స జరిగి శరీరం అంతా కట్టు ఉన్నాయి. అయినా డాక్టర్ ను బతిమాలి వీల్ చైర్ లో వచ్చి గురుదక్షిణ సమర్పించడం ఒక ఉదాత్త ఆధ్యాత్మిక భావనను సూచిస్తుంది.

పరమపూజ్య డాక్టర్ జీ ఒక మిత్రుడి ఇంటికి వెళ్లినప్పుడు ఒక చిత్ర పటంపై 'దేశ్ కే లియే మరనా సీఖో' అనే వాక్యాన్ని చూసి అదే చిత్రపటంపై 'దేశ్ కే లియే జీనా సీఖో' అని రాశారని మనందరం విన్నాం. రుషిరుణం, సమాజ రుణం మానవ జీవితంలో చెల్లించాల్సినవి కాబట్టి స్వయంసేవకులు అదే భావనతో రాష్ట్రం కార్యం జీవితాంతం చేస్తారు.

దేశంలో మారుతున్న పరిస్థితుల్లో అన్ని విషయాలలో, జీవన రంగాలలో సంఘ ప్రభావం పెరగాలని పెద్దలు ఆశిస్తున్నారు. ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలో తన అనుభవం, అభిరుచి ఉన్న విషయాల ఆధారంగా దేశకార్యం చేసే అవకాశం సంఘం సమకూరుస్తుంది. ధర్మ జాగరణ పేరుతో కోట్లాది మందిని తిరిగి హిందూ ధర్మంలోకి తీసుకువచ్చే బృహత్ ప్రయత్నం జరుగుతోంది. సమాజంలో అస్పృశ్యత లేకుండా సమరసతను నిర్మించడానికి సమరసతా వేదిక, సేవా, పర్యావరణ పరిరక్షణ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. అనేక సమస్యలతో బలహీన పడుతున్న కుటుంబ వ్యవస్థను సరిచేసేందుకు కుటుంబ ప్రబోధన్ లాంటి కార్యక్రమాలను వ్యక్తిగత, కుటుంబ, సామాజిక జీవనంలో చేస్తేనే దేశంలో శాశ్వతమైన ప్రాతిపదికపై మార్పు ఉంటుందని పెద్దల నిర్ణయం. దేశం పట్ల తమవంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాలని గురుదక్షిణ సందర్భంగా సంకల్పం చేసి, డబ్బుతోపాటు విలువైన సమయాన్ని కూడా సమాజ కార్యంలో సమర్పించటం మన కర్తవ్యం. వ్యవహారంలోనికి, ఆచరణలోనికి రాని తత్వం తత్వమే కాదు. 'మన ప్రవర్తనను అనుసరించి తత్వాన్ని మార్చకూడదు. తత్వంతో పాటుగా మన ప్రవర్తన తత్వరూపాన్ని దాల్చాలి' అన్న పరమపూజ్య గురూజీ పలుకులను ఆచరణలో పెడదాం.

వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్ క్షేత్ర సేవా ప్రముఖ్

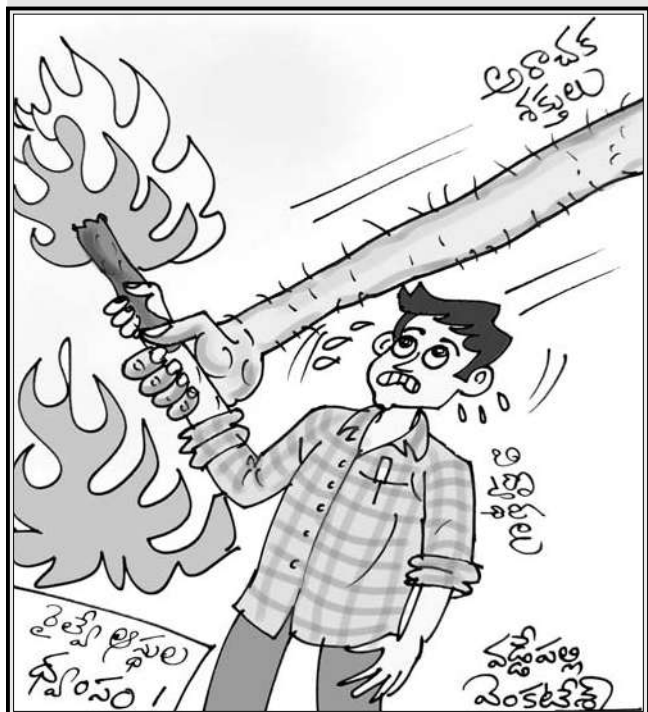

ఒంగోలు : జూన్ 26న ఒంగోలులోని ఎకెవికె డిగ్రీ కళాశాలలో 'అంగ్లేయుల విలుబడి అంతులేని దోపిడి' గ్రంథ పరిచయ కార్యక్రమం జరిగింది. మానేపల్లి నాగకుమార శర్మ (అధ్యాపకులు) అధ్యక్షత వహించారు. ముఖ్య

అతిథిగా నవయుగ భారతి ప్రచురణల సంపాదకులు డా॥ వడ్డీ విజయసారథి, ప్రధాన వక్తగా గ్రంథ రచయిత డా॥ బొమ్మ రాజు సారంగపాణి పాల్గొని ఉపన్యసించారు. సందేహాలకు

సమాధానమిచ్చి విషయ అవగాహనను విస్తృతపరిచారు. కార్యక్రమ నిర్వహణలో శ్రద్ధ చూపిన ఎం. నాగశ్రీనివాసులు 3 దశాబ్దాలకు పైగా జాగృతి పత్రిక వితరణలో చురుకుగా ఉంటూ అందిస్తున్న సేవలను అభినందిస్తూ వడ్డీ విజయసారథి నూతన వస్త్రాలతో సన్మానించారు. ★

ఆషాఢ శుద్ధ ఏకాదశినే తొలి ఏకాదశి.. శయన ఏకాదశి, ప్రథమ ఏకాదశి అని అంటారు. ఏడాదిలో వచ్చే 24 ఏకాదశుల్లో ఆషాఢ శుద్ధ ఏకాదశిని 'తొలి ఏకాదశి'గా పిలుస్తారు. దీనికే 'శయనైకాదశి', 'హరి వాసరం', 'పేలాల పండుగ' అనే పేర్లు ఉన్నాయి. ఈరోజు నుంచి కార్తీక శుద్ధ ఏకాదశి వరకు శ్రీ మహావిష్ణువు పాల కడలిపై శయన నిస్తాడు. అందుకే దీనిని 'శయన ఏకాదశి' అంటారు. ఈ తిథినాడు యోగనిద్రకు ఉపక్రమించే విష్ణువు నాలుగు నెలల తర్వాత కార్తీక శుద్ధ ఏకాదశి (ప్రబోధ ఏకాదశి) నాడు మేల్కొవడమే 'ఉత్థాన ఏకాదశి'. రాత్రి సమయాలు, ప్రజలలో నిద్రా సమయం పెరుగు తాయి అన్నదానికి ఈ యోగనిద్రను సూచికగా చెబుతారు. విష్ణుదేవుడు యోగనిద్రకు ఉపక్రమించే ముందు లోకపాలన మహాకర్తవ్యాన్ని నారాయణి అయిన తన సోదరి పార్వతికి అప్పగిస్తాడని చెబుతారు.

శ్రీ మహావిష్ణువు యోగనిద్రలోకి వెళతాడని పెద్దలు చెప్పగానే భగవానుడు నిజంగానే నిద్రిస్తాడా? అనే సందేహం కలగక మానదు. పుక్కిటి పురాణంగా కొట్టిపారేయచ్చు. ఇక్కడ 'నిద్ర' అంటే మానవుల అనుభవంలోని మామూలు నిద్ర కాదు... 'సృష్టి

ఏకాదశి అంటే వదకొండు. అయిదు జ్ఞానేంద్రియాలు, అయిదు కర్మేంద్రియాలు, మనస్సును మనిషి తన అభీనంలోకి తీసుకువచ్చి భగవద్భక్తి అనే చేయాలని, దీనివల్ల మనిషి జాగృతవంతుడౌతాడని చెబుతారు. దీనివల్ల ఇంద్రియ నిగ్రహం అలవడడంతో పాటు బద్ధకం లాంటివి దూరమై, ఆరోగ్యం సమకూరుతుందని శాస్త్రకారులు చెబుతారు. ఏకాదశి నిరాహారం. పక్షం రోజులకు ఒకసారి నిరాహారంగా ఉండడం ఆరోగ్య ప్రదమని పెద్దలు, అనుభవజ్ఞుల వాక్కు. ఏకాదశి వ్రతం ఆచరించిన వారికి నదీ, సముద్రస్నానమంతటి పవిత్రత, పుణ్యం లభిస్తాయని, సకల శుభాలతో పాటు అంతిమంగా మోక్షం సిద్ధిస్తుందని విశ్వాసం.

అమిత పుణ్యప్రదాయిని ఆది

నిర్మాణంలో మహోన్నత ప్రక్రియ యోగనిద్ర. శ్రీమన్నారాయణుడు అనంతమైన ఈ సృష్టిని యోగమాయతో చేస్తాడు. 'యోగ' అంటే కూర్చుండం. ప్రకృతితో జీవాత్మను, జీవాత్మకు శరీరాన్ని, దానికి అవయవాలను కూర్చున్నా యోగా అంటారు. 'మాయ' అంటే లోకంలో ప్రచారంలో ఉన్న మాయామర్మం కాదు. సృష్టి, స్థితి, లయాలనే అద్భుతశక్తికే మాయలని పేరు. మహదాశ్వర్యాన్ని కలిగించేదే మాయ. అందుకు జీవరాశి సృష్టి విధానమే ఉదాహరణ. అనంతకోటి జీవరాశులలో ఏ జీవరాశి, ఏ జీవుడు ఏ సమయంలో ఎంత మేరకు పాపపుణ్యాలు చేశాడో, వాటికి తగిన రీతిలో ఏ

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

శరీరం రావాలో, ఎంత పరిమాణంలో, ఎప్పుడు రావాలో, ..ఇలా ప్రతి ఒక్క జీవరాశిని కూర్చుండం అసాధారణ ప్రక్రియ, అత్యాశ్చర్యం. 84 కోట్ల జీవరాశులలో ప్రతి జీవరాశి కర్మ, దాని ఫలితం, దానికి కావలసిన అనుభవం, దానిని అనుభవించే శరీరం, దాని పరిమాణం, అది ఉండే ప్రదేశం, ఆ ప్రదేశంలో ఏ భాగం... అనే సృష్టంతా 'యోగ మాయ'తో జరిగేదే. తన సహకారంతో సృష్టి జరుగుతోంది కనుక భగవానుడు శ్రీ మహాలక్ష్మిని, శంఖచక్రాది ఆయుధాలు, దివ్యాభరణాల మాదిరిగానే తననూ ధరించాలని కోరిందట యోగనిద్ర. కరుణించిన కమలనాథుడు తన కన్నులను నాలుగు మాసాల పాటు ఆవాసంగా చేశాడట. పరమాత్మ అలా మొదటి ఏకాదశినాడు వరం అనుగ్రహించాడు కనుక 'తొలి ఏకాదశి'గా ప్రసిద్ధమైందని డాక్టర్ కందాడై రామానుజాచార్య వంటి ప్రముఖ ప్రవచనకర్తలు విశ్లేషించారు.

తొలి ఏకాదశి నుంచి దక్షిణాయనం ప్రారంభ మవుతుంది. ఇప్పటివరకు ఉత్తర దిక్కుగా ప్రయాణించిన సూర్యుడు, ఈ రోజు నుంచి దక్షిణ దిక్కుకు వాలుతాడు. అంటే ఈ రోజు మొదలుగా

దక్షిణ దిక్కుగా ప్రయాణిస్తాడు. పూర్వకాలంలో ఈరోజునే సంవత్సరారంభంగా పరిగణించేవారట. ఉత్తరాయణం కంటే దక్షిణాయనంలో పండుగలు... పర్వదినాలు ఎక్కువగా వస్తాయి. వాతావరణంలో మార్పులు అధికంగా సంభవిస్తాయి కాబట్టి.. ఈ కాలంలో ఆరోగ్య పరిరక్షణ నియమాలు పాటించాలని వైద్య నిపుణులు సూచిస్తున్నారు.

పురాణగాథ ప్రకారం...

తాళజంఘనుడు అనే రాక్షసుడి కుమారుడు మురాసురుడితో యుద్ధం చేసిన శ్రీ మహావిష్ణువు అలసిపోయి శయనిస్తాడు. దేవదేవుడు యోగనిద్రలో ఉండడం అదునుగా భావించిన దానవులు దేవతలపై విజృంభించారు. భీతిల్లి వైకుంఠధామానికి సురలు పరుగులు తీయడంతో భగవానుడి శరీరం నుంచి ఉద్భవించిన 'సత్వశక్తి' దానవుల దాష్టీకాన్ని కట్టడి చేసింది. యోగనిద్ర నుంచి మేల్కొన్న పరంధాముడు ఆ శక్తికి 'ఏకాదశి' అని పేరుపెట్టాడు. ఆమె సమయస్ఫూర్తికి, సకాలంలో సహకరించి నందుకు సంతసించిన శ్రీమహావిష్ణువు ఆ కన్యను వరం కోరుకోమనగా.. తాను విష్ణుప్రియగా లోకంలో పూజలు అందుకోవాలని కోరుకుందట. అప్పటి

ఏకాదశి

నుంచి ఆమె 'ఏకాదశి' తిథిగా వ్యవహారంలోకి వచ్చింది. అనాదిగా సాధువులు, భక్తజనులు 'ఏకాదశి' వ్రతం ఆచరించి శ్రీ విష్ణుసాయుజ్యం పొందినట్లు పురాణాలు చెబుతున్నాయి. అంబరీషుడు, మాంధాత, తదితర పురాణ పురుషులు ఏకాదశి వ్రతాన్ని ఆచరించారు. సూర్యవంశ చక్రవర్తి, సత్యసంధుడు మాంధాత, తన రాజ్యంలో అనావుష్టి నెలకొన్నప్పుడు అంగిరసుడి సూచనపై 'శయనైక ఏకాదశి' వ్రతాన్ని భక్తితో చేశాడని, ఫలితంగా వర్షాలు కురిసి పరిస్థితి చక్కబడిందని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. సతీ సక్కుబాయి ఈ శయన ఏకాదశి నాడే మోక్ష ప్రాప్తి పొందారట.

'మోక్షవ్రతం'

దశమితో కూడి ఉన్న ఏకాదశి వ్రతానికి, ఉపవాసానికి పనికిరాదని, ద్వాదశితో కలిసి ఉన్న ఏకాదశి భగవంతుడి సాన్నిధ్యాన్ని కలిగి ఉంటుంది కనుక ఆనాడే ఏకాదశి వ్రతాన్ని నిష్కామబుద్ధితో (నిష్కామ వ్రతం) ఆచరించాలని శాస్త్రం. ఇతర వ్రతాలను కోర్కెలు సిద్ధించేందుకు (కామ్యార్థం) చేస్తే దీని పరమార్థం మాత్రం మోక్షమే. అందుకే దీనిని 'మోక్షవ్రతం' అంటారు.

తొలిఏకాదశి నాడు రోజంతా ఉపవాసం ఉండి, రాత్రి జాగరణ చేస్తారు. ఆ సమయంలో భాగవత పఠనం లేదా విష్ణు సహస్రనామ పారాయణం చేస్తారు. మరునాడు (ద్వాదశి) ఉదయం విష్ణుమూర్తిని అర్చించి ఆహారం తీసుకుంటారు. మానవజాతిని ఉద్ధరించటానికి ప్రాజ్ఞాత్మ శ్రీహరే ఈ ఏకాదశిని ఏర్పాటు చేశాడనీ, ఈ వ్రతాన్ని నియమ నిష్ఠలతో ఆచరించిన వారు అన్ని సమస్యల నుంచి విముక్తి పొందడమే కాదు, మరణానంతరం వైకుంఠానికి చేరుకుంటారని పద్మ పురాణం పేర్కొంది.

చాతుర్మాస్యదీక్ష

శ్రీహరి యోగనిద్రలో ఉండే ఈ నాలుగు నెలల కాలాన్ని పవిత్రంగా పరిగణించి చాతుర్మాస్యదీక్ష పాటిస్తారు. పూర్వకాలంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలు ఈ దీక్ష ను చేపట్టేవారట. ఇప్పటికీ కొందరు పాటిస్తున్నా, మతాధిపతులూ, సన్యాసం తీసుకున్న వారు విధిగా ఈ వ్రతాన్ని ఆచరిస్తారు. ఈ దీక్షపరులు నాలుగు నెలలపాటు ఆహార నియమాలు కఠిన నిష్ఠతో పాటిస్తారు. ప్రయాణాలు చేయరు. అరిషడ్వర్గాలను దరిచేరనివ్వరాదు. 'కాలమాన పరిస్థితులను బట్టి అందరు ఈ దీక్షను చేయలేక పోవచ్చు. కాని దానాది ధర్మకార్యాలను నిర్వహించడం, దీక్షాపరులు, యతీశ్వరుల, సత్పురుషులతో సాంగత్యంతో అంతకు సమానమైన ఫలాన్ని పొందవచ్చు' అని చెబుతారు.

తొలి ఏకాదశి తరువాత తిథి ద్వాదశి లేదా ఆషాఢ పౌర్ణమి నాడు ఈ దీక్షను చేపడతారు. 'తేనాషాఢ శుక్రకాదశ్యాం, పౌర్ణమాస్యాంవో ఆరంభః

ప్రతివర్షంచ యః కుర్యాదేవం వై సంస్మరన్ హరిమ్' (స్మృతికొనుభం)... ఆషాఢ శుద్ధ ద్వాదశి చాతుర్మాస వ్రత ఆరంభ దినం. కారణాంతరాల వల్ల కుదరకపోతే పూర్ణిమ నాడు మొదలు పెట్టవచ్చు (ప్రస్తుతం అత్యధికులు గురుపూర్ణిమ నాడే ప్రారంభిస్తున్నారు). దీక్ష ప్రారంభం ఎప్పుడైనా కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశి నాడే ముగుస్తుంది. చాతుర్మాస దీక్షతోపాటు గోవద్ధ వ్రతాన్ని కూడా ఆచరిస్తారు. దీన్ని తొలి ఏకాదశి మొదలు కార్తిక శుక్ల ద్వాదశి వరకు అంటే క్షీరాబ్ధి ద్వాదశి వరకు ఆచరించాలని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. బౌద్ధులు, జైనులు కూడా చాతుర్మాస్య వ్రతాన్ని ఆచరిస్తారని తెలుస్తోంది. బౌద్ధులు 'వాసో మాస' పేరుతో దీనిని పాటిస్తారు. బౌద్ధ భిక్షువులకు దున్నులు, పాదుకలు, గొడుగులను బహుమానంగా ఇస్తారు. బుద్ధుడు దివ్యలోకంలోని మాతృమూర్తి

వద్ద ఉండి, చివరి పూర్ణిమ నాడు ఇహలోకానికి దిగి వస్తారని విశ్వసిస్తారు.

రైతులకూ పండుగ

ఏరువాకలానే ఇది రైతుల పండుగ. అతివృష్టి, అనావుష్టి లాంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించ కూడదని, ఎలాంటి అటంకాలు లేకుండా సేద్యం సాగుతూ, పైరుకు చీడపీడలు సోకకూడదని కోరుతూ తొలి ఏకాదశిని జరుపుకుంటారు. మొక్కజొన్న, జొన్న పేలాలను పొడి చేసి బెల్లం కలిపి దేవుడికి నైవేద్యంగా సమర్పించి, ప్రసాదంగా తీసుకుంటారు. రైతులు పూజ చేసి పొలం పనులకు వెళతారు. ఆ రోజున కొద్దిసేపైన తప్పుని సరిగా పొలంపని చేయాలన్నది ఒక నమ్మకం. కొత్త కూలీలను మాట్లాడడం లాంటి పనులు చేస్తారు. కొత్త ఒప్పందాలు ఈ రోజు కుదుర్చుకుంటే మంచిదని నమ్మి అలా చేస్తారు.

పేలాల పిండి

పేలాల పిండి పితృదేవతలకు ఎంతో ఇష్టమని చెబుతారు. పూర్వీకులను స్మరించుకుంటూ వారికి నివేదించి, వారి పేరుతో ప్రసాదంగా తీసుకుంటారు. ప్రతి ఆధ్యాత్మిక అంశం వెనుక శాస్త్రీయ కోణం దాగి ఉంటుంది. పేలాల పిండి భుజించడమూ అలాంటిదే. గ్రీష్మ రుతువు ముగిసిన తర్వాత వర్ష రుతువు ప్రారంభమయ్యే కాలం. ఆరోగ్యపరంగానూ, ఉష్ణోగ్రతలను బట్టి శరీరం మార్పులకు లోనవుతుంది. ఈ సమయంలో శరీరానికి పేలాల పిండి వేడిని కలిగిస్తుంది. 'స్వామి కార్యం... స్వకార్యం' అన్నట్లు ఈ తిథి నాడు దేవాలయాల్లోనూ, ఇళ్ల వద్దా పేలాల పిండిని ప్రసాదంగా పంచుతారు. ★

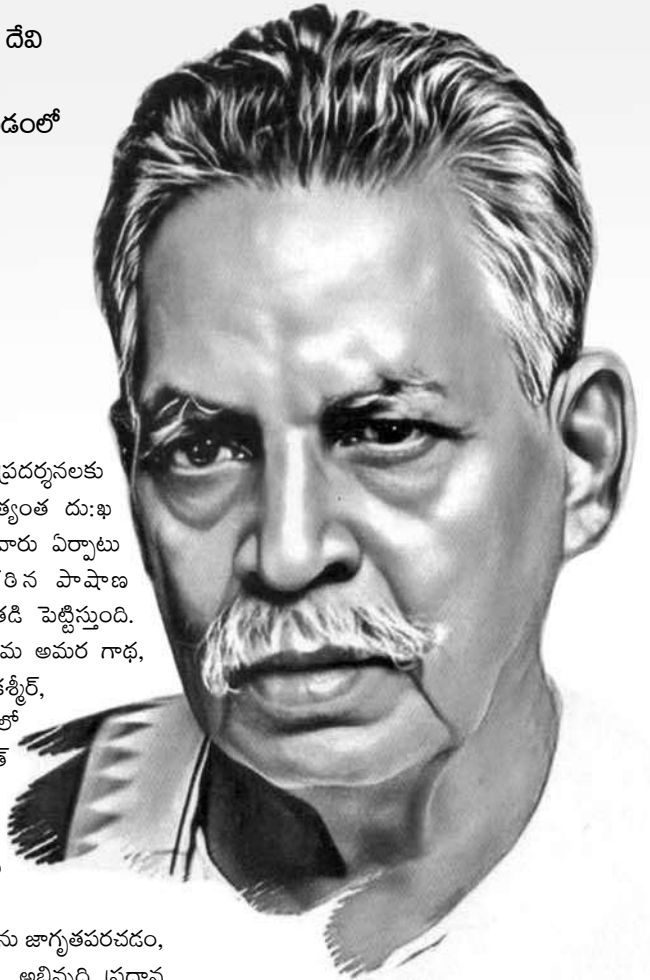
సంస్కార భారతి వ్యవస్థాపకులు బాబా యోగేంద్రజీ జ్ఞానదాయని సరస్వతి దేవి ఉపాసకులు. వారి పూర్ణ జీవనం కళ, కళాకారులకు సమర్పితమైనది. కళాజగత్తులో భారత్, భారతీయత, భారతీయ సంస్కృతికి పెద్ద పీట వేయడంలో వారు అవిరళ కృషి చేశారు.

సరస్వతి ఉపాసకులు

జూన్ 10, 2022న బాబా యోగేంద్రజీ స్వర్గస్తులైనారు. బాబా అన్న మాట వినిపించగానే కన్నుల ముందు ఒక అత్యున్నతమైన వ్యక్తిత్వం ప్రత్యక్షమవుతుంది. సదరు వ్యక్తిత్వపు సముఖం పూజ్య భావంతో తొణికిసలాడుతూ ఉంటుంది. శ్రీరామచంద్ర ప్రభువు ప్రసాదించిన 98 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ జీవనంలో 77 సంవత్సరాలు సంఘ ప్రచారకగా, 41 సంవత్సరాల కాలంపాటు సంస్కార భారతి సంస్థాపక సభ్యుల నుంచి సంరక్షకుల వరకు దేహానికి శాశ్వత విశ్రాంతి లభించేంతవరకు పద్మశ్రీ యోగేంద్రజీ సలిపిన అలుపెరుగని, అవిశ్రాంత సాధన సర్వులకూ స్ఫూర్తిమంతమైనది. ఉత్తరప్రదేశ్ లోని గాంధీనగర్ గ్రామంలో జనవరి 7, 1924 తేదీన బాబా యోగేంద్రజీ జన్మించారు. తండ్రి బాబూ విజయ్ బహదూర్. ఈయన న్యాయవాది. గోరఖ్ పూర్ లో విద్యను అభ్యసిస్తుండగా స్వయం సేవకులైనారు. ఆర్ఎన్ఎస్ జ్యేష్ఠ ప్రచారక్ నానాజీ దేశ్ ముఖ్ నుంచి ప్రేరణ పొంది పూర్తికాలపు ప్రచారక్ అయ్యారు. గోరఖ్ పూర్, ప్రయాగ, బరేలి, బదాయూన్, సీతాపూర్, తదితర ప్రాంతాల్లో సంఘ ప్రచారకగా కార్యకలాపాలు చేపట్టారు. వారు ఒక సర్వోన్నతమైన చిత్రకారులు. సంఘ కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమై ఉన్నప్పటికీ వారిలో ఒక చిత్రకారుడు సుషుప్త చేతనావస్థలో ఉండేవాడు. అప్పటి సమకాలీన పరిస్థితులను ప్రతిబింబించేలా అనేక

విషయాలపై వరుసగా చిత్ర ప్రదర్శనలకు వారు నాంది పలికారు. అత్యంత దుఃఖ పూరితమైన దేశ విభజనపై వారు ఏర్పాటు చేసిన చిత్ర ప్రదర్శన కఠిన పాషాణ హృదయులను సైతం కంటతడి పెట్టిస్తుంది. 1857 నాటి స్వరాజ్య సంగ్రామ అమర గాథ, దేశ విభజన, రగులుతున్న కశ్మీర్, మాతృమూర్తి పిలుపు, సంకటంలో గోమాత, విశ్వానికి భారత్ అందించిన ఫలాలు లాంటి ప్రదర్శనలు దేశ విదేశాల్లో అత్యంత ప్రజాదరణను పొందాయి.

కళారంగంలో భారతీయతను జాగృతపరచడం, కళలు, కళాకారుల సంరక్షణ, అభివృద్ధి ప్రధాన ఉద్దేశంగా 1981లో ఆవిర్భవించిన సంస్కార భారతికి తనదైన ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులతో సంఘటన మంత్రి బాధ్యతలు వారిని వరించాయి. అనంతరం సాధనాలను గురించి ఆలోచించడాన్ని పక్కన పెట్టిన బాబా యోగేంద్రజీ.. అత్యంత కృషితో, పవిత్రమైన ప్రేమ నుంచి పొందిన బలంతో కళాకారులు, కార్యకర్తలను ఒక్కచోట చేర్చడానికి నాంది పలికారు. చూస్తూ ఉండగానే వందలాదిగా సంస్కారభారతి శాఖలు విస్తరించసాగాయి. 'కళ మట్టికి ప్రాణం పోస్తుంది' అనేది వారి ప్రసిద్ధి చెందిన ధ్యేయాన్ని

ప్రతిబింబించే వాక్యం. యోగేంద్రజీ ఆదినుంచి కూడా కళాకారులను ఒకచోట చేర్చే ప్రయత్నాలు చేస్తుండేవారు. ప్రసిద్ధి చెందిన కళాకారులు కావచ్చు, ఔత్సాహిక కళాకారులు కావచ్చు వారందరికీ

సంస్కార భారతి సంస్థాపకులు, పద్మశ్రీ పురస్కార గ్రహీత యోగేంద్రజీ అస్తమించడం అత్యంత దుఃఖదాయకమైనది. వారు కళాకారులకు, స్ఫూర్తి శక్తిప్రదాతలు.

- డాక్టర్ ప్రమోద్ సావంత్, ముఖ్యమంత్రి, గోవా.

యోగేంద్రజీకి సంఘం శ్రద్ధాంజలి ఘటించింది

బాబా యోగేంద్రజీ అస్తమించడం పట్ల సర్ సంఘచాలక్ మోహన్ రావ్ జీ భాగవత్, సర్ కార్యవాహ్ దత్తాత్రేయ హోసబలే ఒక సంయుక్త ప్రకటనలో శ్రద్ధాంజలి తెలిపారు. "సంస్కారభారతి సంరక్షకులు యోగేంద్రజీ అస్తమించడంతో ఒక జ్యేష్ఠప్రచారక్ సాధక జీవనం సంపూర్ణమైనది. అసంఖ్యాకమైన కార్యకర్తలకు ఒక అనిర్వచనీయమైన వియోగం అనుభవంలోకి రావడం అత్యంత సహజమైనది. వారు ఒక తపస్వి, దేశవ్యాప్తంగా సంగీత, కళారంగాలకు చెందిన సాధకులను ఒకే వేదికపైకి తీసుకురావడం జీవిత లక్ష్యం. వినమ్రతకు వారు నిలువెత్తు నిదర్శనం. పద్మశ్రీ పురస్కారంతో సన్మానితులైన బాబా యోగేంద్ర జీ జీవనం అత్యంత స్ఫూర్తిదాయకమైనది. దివంగత ఆత్మకు పరమపిత వారి శ్రీచరణాల వద్ద స్థానం కల్పించాలి".

స్నేహాన్ని అందిస్తుండేవారు. నిరాడంబరత్వం, సరళత, సౌమ్య స్వభావంతో ఎంతో ప్రభావం చూపేవారు. కార్యం తాలూకు ఆవశ్యకతను అర్థం చేసుకుంటూనే ఒక చిత్రకారునిగా వారి ఉనికిని సంస్థ రూపంలోకి అత్యంత సహజ నిర్ధంగా విలీనం చేశారు. బాబా అందరివారు, అందరూ బాబాకు చెందినవారు అనే చెరిగిపోని సంబంధం అద్భుతమైనది. వారు చూపించే ఆత్మీయత ఎంత ప్రత్యేకమైనదంటే చిన్నా పెద్ద కార్యకర్తలు, కళాకారుల

సహజమైన సరళ జీవనం

సంస్కార భారతి సంస్థాపకులు, సంరక్షకులు బాబా యోగేంద్ర జీ అస్తమించినారనే సమాచారం అత్యంత దుఃఖాన్ని కలిగించింది. ఈ కఠిన సమయంలో సమాజ హితైషులతో నా సానుభూతిని పంచుకుంటున్నాను. పద్మశ్రీ బాబా యోగేంద్రజీ సంస్కార భారతి రూపేణ కళాసాధకులకు ఒక పటిష్టమైన వేదికను సమర్పించారు. యువతీయువకుల్లో భారతీయ సంస్కారాన్ని పాదుగొల్పడంలోనూ, వారిలో జాతీయతను జాగృతపరచడంలోనూ కళను ఒక మూఢ్యమంగా చేసుకున్నారు. ఆటపోట్లతో కూడిన జీవన ఆరంభంతో చిరుప్రాయంలోనే జీవితపు విలువలను వారు తెలుసుకొని వృద్ధిలోకి వచ్చారు. జీవనారంభంలో సంఘ సిద్ధాంతంవల్ల వారిపై ఎనలేని ప్రభావాన్ని చూపించింది. ఈ సిద్ధాంతాన్ని జనబాహుళ్యాన్ని చేర్చడంలో వారు తమ సంపూర్ణ జీవితాన్ని సమర్పించుకున్నారు. బాబా యోగేంద్రజీ ఆలోచనలు ఎంత లోతైనవో, వ్యక్తిగత జీవితంలో వారి వ్యవహార శైలి అంతే సహజమైనది, సరళమైనది. కళా జగత్తులో వారు లేని లోటు తీర్చలేనిది. నేడు భౌతికంగా, మన మధ్య లేకపోయినప్పటికీ వారి కర్తవ్యం, ఆలోచన, సంస్కారం సమాజానికి సరైన దిశనిర్దేశనం చేస్తూనే ఉంటాయి. కళా సాధనలో సమృద్ధి చెందిన వారి వారసత్వం కళా ప్రేమికులకు మార్గదర్శనం చేస్తూనే ఉంటుంది. దివంగత అత్తకు శాంతిని చేకూర్చాలని, శోకతప్త హృదయులకు ఈ దుఃఖాన్ని భరించే ధైర్యాన్ని ప్రసాదించాలని పరమేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాను.

- నరేంద్ర మోదీ, ప్రధానమంత్రి

సుఖదుఃఖాలను వారు నిత్యం పంచుకునేవారు. ప్రతి ఒక్కరూ కూడా తామే బాబాకు అత్యంత సన్నిహితులమని భావించేవారు. (సంస్థకు సంబంధించిన ఏదైనా నిర్ణయంతో పాటుగా వ్యక్తిగత వ్యవహారం కార్యక్రమ కళాకారుల హృదయాలపై ఎలాంటి ప్రభావం చూపుతుంది అనే అంశాలను బాబా కాకుండా మరి ఎవ్వరికైనా చెప్పడం సాధ్యం కాదు.) ఇది వారిలోని అత్యంత సంవేదనశీలతను పరిచయం చేస్తున్నది. సంపూర్ణ దేశంలో ఒక చోటు నుంచి మరో చోటుకు వెళుతున్నప్పుడు, కార్యక్రమాలను కలుసుకుంటున్నప్పుడు గతంలో పర్చుటించిన ప్రాంతం గురించి వారు చేసే వర్ణన ఆకాశవాణి (రేడియో)లో వినిపించే ప్రత్యక్ష ప్రసారానికి ఏ మాత్రం తగ్గదు. కార్యకలాపాల స్థితిగతులు, కలుసుకున్న హిందూ బంధువుల అర్హతలు, వారు అందుబాటులో ఉండే వివరాలను పేర్లతో సహా బాబా యోగేంద్రజీ కళ్లకు కట్టినట్టుగా చెబుతుంటే శ్రోతలు మంత్రముగ్ధులై పోతుంటారు. వారి దస్తూరి కాగితంపై ముత్యాలను పేర్చినట్టుగా ఉంటుంది. వారి లేఖలను భద్రంగా దాచుకోవాలని ప్రతి ఒక్కరూ కోరుకుంటారు. వారు తమ జీవన

సంస్కార భారతి సంస్థాపకులు, అసంఖ్యాకమైన కళా సాధకులకు స్ఫూర్తిదాత, కళా రుషి, పద్మశ్రీ బాబా యోగేంద్రజీ స్వర్ణస్తుల కావడం అత్యంత దుఃఖదాయకం. దివంగత పుణ్యాత్మకు శ్రీ చరణాల చెంత స్థానం కల్పించాలని, అసంఖ్యాకమైన వారి అభిమానులకు దుఃఖాన్ని భరించే శక్తిని ఇవ్వాలని శ్రీరామచంద్ర ప్రభువును ప్రార్థిస్తున్నాను.

- యోగి ఆదిత్యనాథ్, ముఖ్యమంత్రి, ఉత్తరప్రదేశ్

యానంలో పద్మశ్రీ సహా అనేక పురస్కారాలను పొందినప్పటికీ వీసమెత్తు అహంభావాన్ని వారు ఒక్కనాడూ ప్రదర్శించింది లేదు. నిరంతరాయంగా పర్యటనలు చేయడం ద్వారా, నిత్య సంవాదం ద్వారా మాత్రమే సంస్థ తాలూకు వికాసం, విస్తరణ సంభవమనే ఒక పాఠాన్ని బాబా యోగేంద్రజీ వారి వ్యవహార శైలి, ఆచరణతో అందరికీ నేర్పించారు. జీవితం చిన్నదైనప్పటికీ సార్థకత పొందాలనే మాట వింటూ ఉంటాము. అలాగే జీవన యానం ఎంత సుదీర్ఘమైతే అంత సార్థకత చెందాలనే సత్యాన్ని బాబా యోగేంద్రజీ వారి జీవన యజ్ఞం ద్వారా మనకు తెలియజేస్తారు.

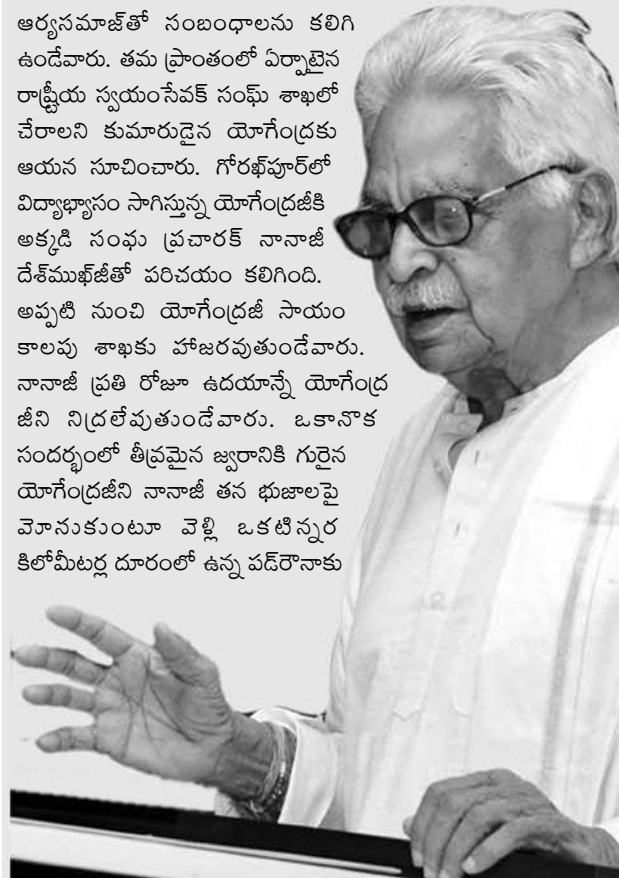
(వ్యాసకర్త: సంస్కార భారతి ఢిల్లీ ప్రాంత పూర్వ సంఘటన మంత్రి)

కళాసాధన అత్యంత కఠినమైనది. సంవత్సరాల తరబడి అభ్యాసం, పరిశ్రమతో కళ సిద్ధిస్తుంది. కానీ కళాకారులను సమీకరించడం అంతకన్నా అత్యంత కఠినమైనది. 'సంస్కార భారతి' వ్యవస్థాపకులు బాబా యోగేంద్ర అలాంటి ఒక కళాకారులు. వారు వేలాదిగా కళాసాధకులను ఒక చోట చేర్చడమనే అత్యంత కఠినమైన కార్యాన్ని చేసి చూపించారు.

యోగేంద్రజీకి రెండేళ్ల చిరుప్రాయంలోనే వారి తల్లి అస్తమించారు. అనంతరం పొరుగునే ఉన్న ఒక కుటుంబం ఆయనను దత్తత స్వీకరించింది. అలా దత్తత స్వీకరించబడితే దీర్ఘాయుష్షులై జీవిస్తారనే ఒక నమ్మకం ఉంది. దీని వెనుక కారణమైంది. ఆ పొరుగింటి కుటుంబపు మాతృమూర్తి మరో పది సంవత్సరాలు యోగేంద్ర జీ ఆలనా పాలనా చూసుకున్నారు. వారి తండ్రి వకీల్గా పనిచేస్తుండేవారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ,

కళాకారులకే కళాకారుడు

ఆర్యసమాజ్ తో సంబంధాలను కలిగి ఉండేవారు. తమ ప్రాంతంలో ఏర్పాటైన రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ శాఖలో చేరాలని కుమారుడైన యోగేంద్రకు ఆయన సూచించారు. గోరఖ్ పూర్ లో విద్యాభ్యాసం సాగిస్తున్న యోగేంద్రజీకి అక్కడి సంఘ ప్రచారక్ నానాజీ దేవ్ ముఖేజీతో పరిచయం కలిగింది. అప్పటి నుంచి యోగేంద్రజీ సాయం కాలపు శాఖకు హాజరవుతుండేవారు. నానాజీ ప్రతి రోజూ ఉదయాన్నే యోగేంద్ర జీని నిద్రలేపుతుండేవారు. ఒకానొక సందర్భంలో తీవ్రమైన జ్వరానికి గురైన యోగేంద్రజీని నానాజీ తన భుజాలపై మోసుకుంటూ వెళ్లి ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పడోరానాకు

చేర్చారు. అక్కడ వారికి వైద్య చికిత్స చేయించారు. ఈ ఘటన యోగేంద్రజీ పైన అత్యంత ప్రభావాన్ని చూపించింది. ఆర్.ఎన్.ఎస్.లో శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్న అనంతరం స్వయంగా సంఘ కార్య కలాపాలకు సమర్పితమైపోవాలని వారు నిర్ణయించుకున్నారు.

యోగేంద్రజీ 1942లో లక్నో లోపల 'సంఘ శిక్షావర్గ' ప్రథమ వర్షను పూర్తి చేశారు. 1945లో సంఘ ప్రచారక్ అయ్యారు. గోరఖ్ పూర్, ప్రయాగ, బరేలీ, బదాయూం, సీతాపూర్, తదితర ప్రాంతాల్లో సంఘ కార్యకలాపాలు చేపట్టారు. కానీ వారి మనస్సులో నిత్యమూ ఒక కళాకారుడు సుషుప్త చేతనావస్థలో ఉండేవాడు. దేశ విభజన సమయంలో వారు ఒక ప్రదర్శన రూపొందించారు. సదరు ప్రదర్శనలోనూ వారిలోని కళాకారుడు వెలుగులోకి వచ్చాడు. ఆ సందర్భంలో కన్నుల నుంచి ఉబికి వచ్చే భావోద్వేగపు బాష్పాలను వారు అతికష్టమీద తుడుచుకునేవారు. అయినప్పటికీ ప్రదర్శనలు కొనసాగుతూనే ఉండేవి.

బాబా యోగేంద్రజీతో నాకు వ్యక్తిగత సంబంధము ఉంది. వారు సంస్కార భారతికి ప్రాణం. 98 సంవత్సరాల పయస్సు లోనూ వారు సంస్కార భారతి కార్యకలాపాలు సాగిస్తూ ఉండేవారు. వారికి శతకోటి పందనాలు.

- సుశీల్ కుమార్ మోదీ, రాజ్యసభ సభ్యులు

యోగేంద్రజీలోని ఈ ప్రతిభ సంఘ ప్రముఖుల దృష్టికి వచ్చింది. 1981లో 'సంస్కార భారతి' పేరిట ఒక సంస్థ ఏర్పాటైంది. సంస్కార భారతి నిర్వహణా బాధ్యతలను యోగేంద్రజీకి అప్పగించారు. యోగేంద్రజీ అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో అతి తక్కువ కాలంలోనే కళాకారులకు ఒక అగ్రగణ్యమైన సంస్థగా 'సంస్కార భారతి'ని తీర్చిదిద్దారు. ప్రస్తుతం సంస్కార భారతి శాఖోపశాఖలుగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక దేశాలకు విస్తరించాయి. యోగేంద్రజీ ఆది నుంచి కూడా పేరుగాంచిన ప్రముఖ కళాకారుల కోసం తాపత్రయపడలేదు. ఔత్సాహిక కళాకారులకు ఒక వేదికను కల్పించారు. కాలక్రమంలో సదరు ఔత్సాహిక కళాకారులే ప్రముఖ కళాకారులుగా అవతరించారు. ఆ ప్రకారంగా వారు కళాకారులతో ఒక సరికొత్త సైన్యాన్ని నిర్మించారు. నేడు గొప్ప గొప్ప కళాకారులు సంస్కార భారతి వేదికపైకి రావడం ద్వారా వారి గొప్పదనాన్ని ద్విగుణీకృతం చేసుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా వేలాదిగా కళాకారులు వారిని 'బాబా' అనే సంబోధనతో గౌరవించుకున్నారు.

సంస్కార భారతితో బాబా యోగేంద్రజీ ఎంతగా మిళితమై పోయాడంటే.. సంస్కార భారతి పేరును స్మరించుకుంటే కనుల ముందు బాబా యోగేంద్రజీ కదులాడుతారు. నామాన్ని తలచుకుంటే సంస్కార భారతి గోచరిస్తుంది. స్వతహాగా కళాకారులైనప్పటికీ వారు తమ సంపూర్ణ జీవితాన్ని భారతీయ కళా జగత్తునకు, సంఘ కార్యకలాపాలకు సమర్పించుకున్నారు. కీర్తిమంతమైన, సంస్కారయుతమైన, ఆదర్శనీయమైన వారి జీవనం సర్వులకు విదితమైనది. ప్రాచీనకాలంలో రుషులు, ముసుల గురించి ఇప్పటిదాకా పుస్తకాల్లో చదివి తెలుసుకున్నాము. కానీ బాబాజీ జీవన విధానం చూసిన తర్వాత రుషులు ఎలా ఉంటారనే విషయం అనుభవంలోకి వచ్చింది. వారిని కలిసిన ప్రతిసారి కూడా ఆనందకరమైన సంగతులను మాట్లాడుకుంటూ పద అని అనేవారు. ఎవరైనా ఔత్సాహిక కళాకారుల గురించి, వారి కళాసాధన గురించి, వారికి చెందిన ఏదేనీ కార్యక్రమం గురించి చెబుతుండేవారు. ఇలాంటి ఆనందకరమైన సంగతులు చెప్పేవారి మాట నేడు కరవైపోయింది. వారి జీవనం సంస్కార భారతి ప్రతి కార్యకర్తకు ప్రేరణ ఇస్తూనే ఉంటుంది. వారు నిత్యం మా నడుమ విరాజిల్లుతూనే ఉంటారు. ఇది నా విశ్వాసం.

- వాసుదేవ్ కామత్, అధ్యక్షులు, సంస్కార భారతి.

కాలక్రమంలో ఆ గౌరవ సంబోధన వారికి నిదర్శనంగా నిలిచిపోయింది.

సరళత్వం, అహంకార రాహిత్యం యోగేంద్రజీలో అత్యంత విశిష్టమైన లక్షణాలుగా నిలిచిపోయాయి. ఏదైనా ప్రదర్శన నిర్మాణంలో సాధారణ కూలీ వలె శ్రమించేవారు. ఏదైనా ఒక కార్యక్రమాన్ని వారు 'ప్రత్యక్ష ప్రసారం' (రన్నింగ్ కామెంటరీ) చేస్తుంటే, వారి గొంతు కంచు కరం వలె ఉండటంతో వినే వారికి ఎవరో రేడియో నుంచి వినిపిస్తున్నంత శ్రావ్యంగా ఉంటుంది. వారి దస్తూరి కాగితంపై ముత్యాలను పేర్చినట్లుగా ఉంటుంది. వారి లేఖలను ప్రజలు భద్రంగా దాచుకుంటూ ఉంటారు. వయో వృద్ధులైన అనంతరం 2021 ఏప్రిల్ 2 న ఢిల్లీలో

'కళా సంకుల్' పేరిట సంస్కార భారతి నూతనంగా నిర్మించిన కార్యాలయ భవన ఆరంభ కార్యక్రమానికి సర్ సంఘచాలక్ శ్రీ మోహనజీ భాగవత్, సర్కార్యావాహ దత్తాత్రేయ హోసబలేతో పాటుగా యోగేంద్రజీ హాజరయ్యారు.

వారి కళాసాధనను 2018లో రాష్ట్రపతి రామ్ నాథ్ కోవింద్ 'పద్మశ్రీ' పురస్కారంతో సత్కరించారు. 2022 సంవత్సరం జూన్ 10న నిర్జల ఏకాదశి రోజున లక్నోలోని ఒక ఆసుపత్రిలో వారి జీవన యాత్ర సంపూర్ణమైనది.

'పాంచజన్య' నుండి అను: మహేష్ ధూళిపాళ్ల

భాగ్యనగరం : సంస్కార భారతి ఆధ్వర్యంలో జూన్ 23న నారాయణగూడలోని హెచ్.ఆర్.డి. కళాశాలలో సంస్థ వ్యవస్థాపకులు పద్మశ్రీ 'బాబాయోగేంద్ర' శ్రద్ధాంజలి సభ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ ప్రాంత అధ్యక్షులు డా॥ కేకేవీ శర్మ ప్రసంగించారు. ప్రాంత ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ శివాజీ వాడ్రేవు, ప్రాంత ఉపాధ్యక్షులు డి॥ రంగయ్య, ఎం. కుమారస్వామి పాల్గొని నివాళులు అర్పించారు. ★

శ్రీ వివేకానంద వైద్యశాల ప్రారంభోత్సవం

ఈ సందర్భంగా తెలంగాణ ప్రాంత సేవాప్రముఖ్ వాసు మాట్లాడుతూ 1974లో ప్రచారక్ గా పనిచేసిన ఈసీ రామ్మూర్తి ప్రోద్బలంతో డా॥ పోటు వల్లయ్య కృషితో నందమూరి తారక రామారావు చేతుల మీదుగా ఈ ఆసుపత్రి ప్రారంభమైందని, 1994 వరకు ప్రజలకు సేవలు అందించిందని అన్నారు. ఆర్ఎస్ఎస్ సూర్యాపేట నగర సంఘచాలక్ డా॥ సుధీర్ కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో గ్రామ సర్పంచ్ కె. బుచ్చమ్మ, జిల్లా సంఘచాలక్ అప్పయ్య, ఆసుపత్రి సంస్థాగత సభ్యులు కొండ రామకృష్ణారెడ్డి పాల్గొన్నారు. ★

ఆర్ఎస్ఎస్ కందుకూరు శాఖ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 21న అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం ఘనంగా జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత శారీరీక్ ప్రముఖ్ చంద్రశేఖర్ ప్రధాన వక్తగా హాజరయ్యారు. ఖండ సంఘచాలక్ డా॥ టి. మల్లికార్జున్ మార్గదర్శనంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో 114 మంది స్వయంసేవకులు పాల్గొన్నారు

సంధ్యాల స్థానిక మున్సిపల్ పార్క్ లో శ్రీ ఆనంద్ గురూజీ యోగా మందిరంలో జూన్ 19వ తేదీన 88 మంది దివ్యాంగులతో సక్షమ్ స్థాపన దినోత్సవం జరిగింది. జాతీయస్థాయి ఈత పోటీల్లో బంగారు పతకం సాధించిన దివ్యాంగుడు గౌతమ్ సన్మానించారు. వివిధ రంగాల్లో ప్రతిభ కనబరిచిన మరో నలుగురు దివ్యాంగులను కూడా సన్మానించారు.

ఊరిలోని జనాలు ఒకరి వెంట ఒకరు అత్రంగా వెళుతున్నారు. అందరూ ఊరబావి దగ్గర గుంపులు గుంపులుగా వున్నారు. 'నాయనా! ఎందుకట్లా వగైతూ తున్నారు?' అని కానచ్చిన వారినందరిని అడగ సాగింది మంచంలో లేవలేని స్థితిలో వున్న సంజమ్మ. 'ఏమర్రా! ఎవరూ పలకరు. ఏం పోయే కాలం వచ్చిందీరా మీకు' అని వాపోసాగింది. 'ఏమో! మాకు తెలిస్తే కదా నీకు చెప్పేది, అయినా ముసల్దానికి నీకెందుకు నోర్చుకుకొని పడుండక' అంటూ కనరు కున్నాడొక యువకుడు. 'చూడు నాయనా ఓబన్నా! వాని మిడిసిపాటు ముసలివాళ్లమైతే ఊర్లో ఏమి జరుగుతున్నా పట్టించుకోకుండా ఉండాలా? 'అదేం లేదులే పెద్దమ్మా, నేను పోతాండ తెల్సుకొని వచ్చి చెబుతాలో అని సముదాయించాడు ఓబన్న.

'ఈమాటన్నావు బాగుండాది, నూరేళ్లు బతుకు

నాయనా!' 'అంత పెద్దసిచ్చేందుకు పెద్దమ్మా, యాభైయేండ్లు బతకడమే కష్టంగా వున్న ఈ రోజుల్లో నూరేండ్లంటే ఇంతకంటే పెద్ద సిచ్చ ఇంగోకటుం డదు' అంటూ పోయి విషయం కనుక్కొని వచ్చాడు ఓబన్న. 'పెద్దమ్మా పెద్ద గోరమే జరిపోయింది. సుబ్బ మృత ఊరబాయిలో దుంకి సచ్చి పోయింది'. 'ఆ... ఏంది నాయనా! యింత బతుకు బతికి అత్తై సావు సచ్చింది. నేను సూడు ఇన్నేళ్లు మంచాన పడినా అత్తై సేసుకున్నానా? అత్తై సావు సత్తై పుట్టగతులుండ వంటారు పెద్దోళ్లు.' 'అది నిజమే పెద్దమ్మా, ఆయత్తుకు ఏమగసాట్లు వచ్చాయో! ఎవరికి తెల్సు. తెల్లగున్నవన్నీ పాలే అనుకుంటే యట్లా?' 'అవుండ్రా ఓబన్నా సుబ్బమ్మ కొడుకులు, కోడల్లే దానికి మిత్తువైనారు. ఎప్పుడూ నాకాడి కాచ్చి గోడు ఎల్లబోసుకొని ఏడ్చేది. మనసు నిబ్బరం సేసుకోమని ఓదార్చేదాన్ని. అయినా ఎన్నాళ్లు సాధింపులు బరిస్తది. 'అందుకే ఈ

అగాయిత్యానికి పూనుకున్నది'. 'ఎమ్మా ఆమెకంత కట్టం ఏమొచ్చింది?' 'ఏంది నాయనా! ఆ మాటంటావు. ఆమె గూర్చి నీకు తెలియదేమో! యిట్రా చెప్తా'.

'మిసిమి వయసులో ఇదవరాలై నల్లరు పిల్లలతో పుట్టింటికి చేరుకుంది. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక పని చేయడం ఆమెకు అనుభవం నేర్చిన పాటం. తోడు నీడగా ఉంటాడనుకున్న పెనిమిటి దూరం కావడం ఆమెకు దేవుడు విధించిన శిచ్చ. అప్పుడు ఆమెకు అండదండ వాళ్ల అమ్మ బయమ్మే. వున్న పొలంలో ఎగసాయం చేసుకుంటూ, పిల్లోళ్లను సంగడిడు కుంటూ జీవనము సేసేది. కాలక్రమేణా వాళ్లమ్మ కాలం సేసింది. అప్పటికి పిల్లోళ్లు సెతికిందికి వచ్చారు. అందరూ కలసి ఎగసాయం జమాయించి సెత్తందారు. కష్టపడి నాల్గు రూకలు ఎనకేసు కున్నారు. వూళ్లో వాళ్లందరూ వాళ్లకేమి నెమ్మదస్తులు అనే కాడికి వచ్చారు. పిల్లోళ్లకందరికి మాంచి సంబంధాలు సూసి పెళ్లిళ్లు సేసింది. ఆమె కలలు కన్న వుమ్మడి కుటుంబం నాలుగైదు యేండ్లు సాబీగా సాగింది. అన్నదమ్ముల బంధాలు బంధనాలుగా మారాయి. మాటల్లో, సేతల్లో, సూపుల్లో అంతరం అనంతంగా పెరిగి పోయింది చిన్న చిన్న ఇసయాలకే అలకలు, కొట్లాటలు కొలువు దీరాయి. కోడళ్లు కలహాల కాపురం ఏగలేక పెట్టబేడతో పుట్టింటికి పోవడం, నెలల తరబడి అమ్మగారిళ్లలో కూర్చోవడం పరిపాటి అయింది. సుబ్బమ్మను గౌరవంగా సూడడం మాని కొడుకులు, కోడళ్లు ఎదిరించడం మొదలు పెట్టారు.

ఒకసారి రెండవ కోడలు సరళ పుట్టింటికి పోయి నాల్గు నెల్లయినా అత్తారింటి మొగం సూళ్లా. పెండ్లాము కోసం పోయి కొడుకు కూడా అత్తారింట్లో కూర్చో సాగాడు. చిన్న కోడలు సవనీత కడుపు నొప్పి, తలకాయ నొప్పి అని సాకులు సప్పి మంచం దిగడం లేదు. పెద్ద కోడలు ధరణికి పనిభారం ఎక్కువైంది. తోడికోడళ్లకు కూడా చాకిరీ సేయవలసి రావడం ఆమెకు బాధ అనిపించింది, ఒకరోజు భర్త రాముతో 'ఇక ఈ సంసారాన్ని ఈడడం నావల్ల కాదు, ఎవరికొద్ది వాళ్లు ఏదో ఒక సాకుతో పనులు తప్పించుకొని కూర్చుంటే అందరినీ కూర్చోపెట్టి ఎన్నాళ్లు చేయాలి, ఏదో చేదోడు వాదోడు అన్నారు

పెద్దోళ్లు. మరీ యింత విడ్డూరమైతే ఎలా? మీరే చెప్పండి' అని నిలదీసింది. అప్పటికి ఆమెకు ఏదో సర్ది చెప్పాడు. భార్య మాటలు రాము మెదడును తోలుస్తూనే వున్నాయి. ఆమె మాటల్లోకూడా నిజం లేకపోలేదు. ఒకరోజు అమ్మ దగ్గర కూర్చొని కుటుంబం సమస్యలన్నీ ఏకరువు పెట్టాడు రాము. 'సరే నాయనా నీవు చెప్పింది నిజమే, నేను కూడా అందరి పరిస్థితి గమనిస్తూనే వున్నాను. ఎవరి బిడ్డ

అయితేనేమి, పెద్ద కోడలుగా నీ భార్య కుటుంబ భారం మోస్తూ వున్నది. వాళ్లు అది తెలుసుకోలేక అలుసుగా చూస్తున్నారు. రేపు సంక్రాంతి పండుగకు అందరూ వుంటారు, అందరం కలసి ఎలా చేద్దామో ఆలోచిస్తాము. అంతవరకూ ఓపిక పట్టండి' అంది సుబ్బమ్మ. అనుకున్నట్లే ఆరోజు రానేవచ్చింది. కొడుకులు, కోడళ్లను కూర్చోపెట్టుకొని కుటుంబ పరిస్థితి వివరించింది. 'మీరందరూ ఇలా ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకర్థము కావడం లేదు. మీ మనసుల్లో ఏముందో చెప్పండి?' అని అడిగింది. కాసేపు మౌనం... కాసేపు గునగునలు తర్వాత పెద్దవాడు తప్పు మిగతా ముగ్గురు వేరు కాపురం పెట్టాలనే

వారిదయింది. సుబ్బమ్మ పెద్ద కొడుకు దగ్గర ఉండడానికి మొగ్గుచూపింది. ఇలా కొంతకాలం జరిగింది. సుబ్బమ్మ పెద్దోనివద్ద ఉండడం, అతనికి నాలుగేకారాలు కావడం మిగతా వారికి కంటగింపుగా అయ్యింది. అమ్మ భాగం రెండెకరాలయితే ఒకరి దగ్గరే ఉండటానికి వీలేదు. ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఒక్కొక్కరి వద్ద వుండాలి. ఎవరి దగ్గర వుంటే వాళ్లు ఆ రెండెకరాలు చేసుకోవాలి అనేది మిగతా వాళ్ల ప్రతిపాదన. కొడుకులు చేసిన తప్పుకు సుబ్బమ్మ దోషిలా పెద్ద మనుషుల ముందు నిలబడవలసి వచ్చింది. 'ఏమమ్మా నీ కొడుకులు చెబుతున్న దానికి నీవేమంటావు?'. 'ఏముందన్నా నా రెండెకరాలలో పెద్దోడు

దగ్గర వుంటే వాళ్లు పొలం చేసుకుంటారు. నీవు అందరి దగ్గరా వున్నట్లు వుంటుంది, అసూయలు లేకుండా పోతాయి. దీనికేమంటావమ్మా' అడిగాడు పెద్దమనిషి. 'అన్నా! పెద్ద కోడలి దగ్గర ఇమిడినట్లు మిగతా వాళ్ల దగ్గర ఇమడలేకపోతున్నా. వాళ్ల మాటల్లో, చేతల్లో తేడాలున్నాయి. నాకు నచ్చిన చోట వుండే స్వేచ్ఛ నాకు ప్రసాదించండి' అని వేడుకుంది. 'నీవెటూ పొలం చేసుకోలేవు. ఎవరికో ఒకరికి గుత్తకు ఇవ్వాలిందే, నీకు కావాల్సింది గుత్త. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క సంవత్సరం పొలం చేసుకుంటారు. ఒకరితో పాటు గుత్త ఇస్తారు. నీవు నీ ఇష్టం వచ్చినవాళ్ల దగ్గర వుండు' అన్నాడు పెద్దమనిషి. 'సరే అలాగే చేయండి అంది సుబ్బమ్మ. 'అట్లయితే నాదగ్గరెందుకు? ఎవరు పొలం చేసుకుంటారో వాళ్ల దగ్గరే ఉండమను' అన్నాడు రాము. 'ఆమె ఇష్టం ఉండేటట్లయితే వుండమను' అన్నారు మిగతా వాళ్లు. 'ఉండమనడం కాదు.. మీ పెండ్లాలను బాగా చూసుకోమని చెప్పండి ఆమె చెప్పేది అదే కదా' అని గద్దించాడు పెద్దమనిషి. 'నీపెండ్లామిట్లా అంటే నీపెండ్లామిట్లా' అని మాటామాటా పెరిగి కొట్లాటకు దిగినారు అన్నదమ్ములు. ఇది చూడలేని సుబ్బమ్మ 'ఒరేయ్! ఎందుకురా కుక్కల్లా అలా కాట్లాడుకొని సస్తారు. చూసేవాళ్లు నవ్వి ముఖాన ఊస్తారు. నన్నెవరూ ఉద్ధరించనవసరం లేదు. నా కాళ్లు చేతులు ఆడినన్నికాళ్లు నా బతుకు నేను బతకగలను, నన్నెవరూ ఉద్ధరించవద్దు. నా కోసం మీరెందుకు తన్నుకొని చస్తారు. నా ఆగసాట్లు నాయి మీకెట్లా ఇష్టమయితే అట్లా చేయండి' అంటూ వాపోయింది. పెద్ద మనిషి వాళ్లకు సర్దిచెప్పి, 'మీ బాగుకోరే ఆమెలోని అమృతనాన్ని చూడండి, స్వార్థంతో సంకుచితంగా వ్యవహరించడం మానుకోండి. ఆమె కష్టజీవి. మీకంటే

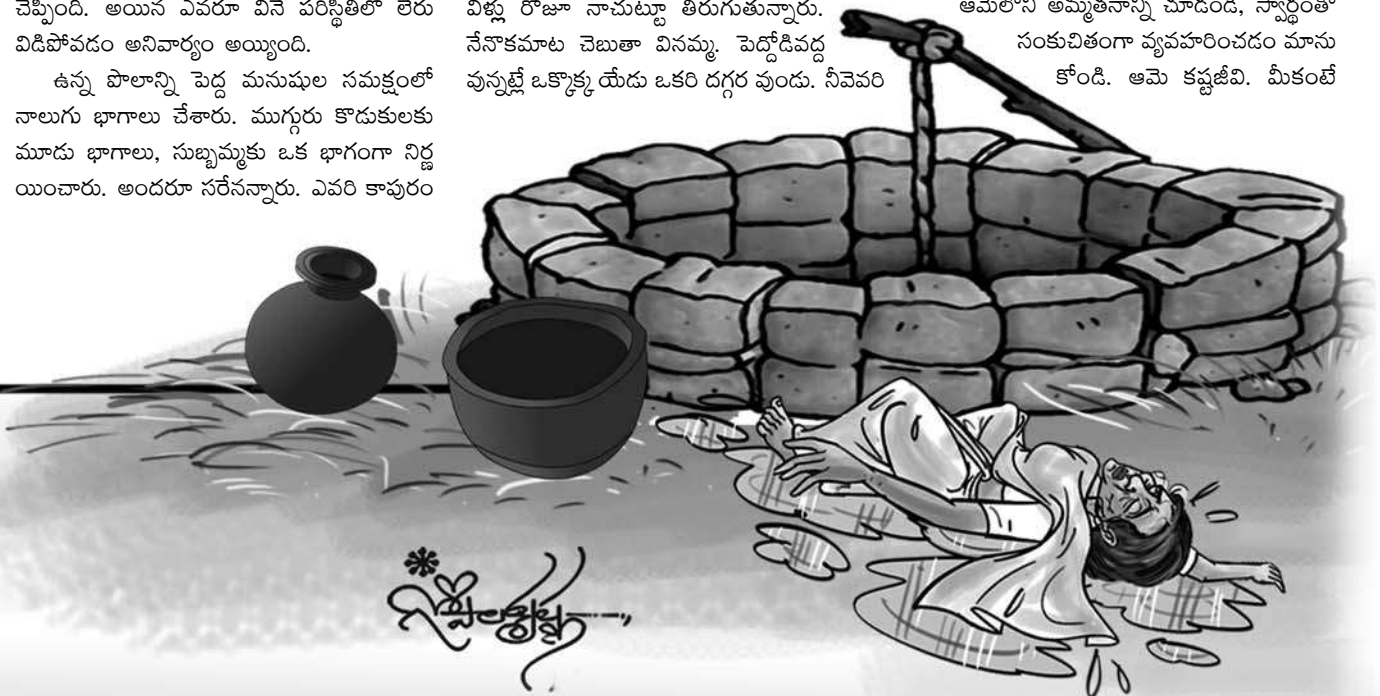
క్రిందనయ్య

కామనూరు రామమోహన్

అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు. 'ఇన్నాళ్లు కలసిమెలసి గౌరవంగా బతికాము. కలసి ఉండడంలో వున్న సౌఖ్యం ఏమిటో మీకు ఇప్పుడు తెలియదు. సంసారం అన్నాక చిన్న చిన్న సమస్యలు వస్తూ పోతూ వుంటాయి. కాస్త ఓర్పు, సర్దుబాటు వుంటే ఎన్ని సమస్యలైనా సమసిపోతాయి. అందరూ కలసి తలా ఒక పని చేసుకుంటూ కలసివుండండి' అని హితవు చెప్పింది. అయిన ఎవరూ వినే పరిస్థితిలో లేరు విడిపోవడం అనివార్యం అయ్యింది.

ఉన్న పొలాన్ని పెద్ద మనుషుల సమక్షంలో నాలుగు భాగాలు చేశారు. ముగ్గురు కొడుకులకు మూడు భాగాలు, సుబ్బమ్మకు ఒక భాగంగా నిర్ణయించారు. అందరూ సరేనన్నారు. ఎవరి కాపురం

ఏదో భోంచేస్తున్నాడని వీళ్లకు కడుపులో మంట. ఈరోజు దాంట్లో వచ్చే ఫలసాయం ఎక్కువే కావచ్చు. నా ఆరోగ్యం ఎల్లకాలం ఇలాగే వుంటుందా? ఎప్పుడు ఏ రోగమొస్తుందో ఎవరికెరుక? చేతిలో నాలుగు రూకలు పెట్టుకోకపోతే ఏలా? వీళ్ల బుద్ధులు ఇప్పుడే ఇలా వుండాయి, ఇంకా ఏం పాడు బుద్ధులు పుడతాయో ఎవరికెరుక?' 'నీవు చెప్పేది నిజమే, వీళ్లు రోజూ నాచుట్టూ తిరుగుతున్నారు. నేనొకమాట చెబుతా వినమ్మ. పెద్దోడివద్ద వున్నట్లే ఒక్కొక్క యేడు ఒకరి దగ్గర వుండు. నీవెవరి

*
చిత్రీకరణ

బాగా బతకగలదు. ఏదో ఒక ఇంట్లో ఒక మూలన వుండే ఏర్పాటు చేయండి. ఒక్కటి ఇంత పండుకొని తింటుంది. మనిషికొక్క యేడు పొలం చేసుకొని ఆ గుత్త ఆమెకిప్పండి' అని చెప్పి పంపాడు పెద్ద మనిషి.

వచ్చిన గుత్తగింజలు కొన్ని తిండికి ఉంచుకొని, మిగతావి అమ్మి తన ఖర్చులకు వాడుకుంటూ, అందులో తృణమో పణమో మిగిలితే మనుషులకు, మనుమరాళ్లకు యిచ్చుకుంటూ కాలం వెళ్లబుచ్చుతూ వుండేది. ఒక యేడు ఒక కొడుకు వచ్చి ఇరవై మూటలకు బదులు పదిహేను మూటల గుత్త యిచ్చాడు. 'అదేమీ నాయనా! తక్కువ యిచ్చావు' అడిగింది సుబ్బమ్మ. 'అమ్మా ఈ యేడు తెగుళ్లతో పంట సరిగా రాలేదు పూళ్లో అందరూ అలాగే తగ్గించారు' అని అమ్మకు సర్ది చెప్పు కున్నాడు. కడుపుతీపి కొద్ది 'సరేలే నాయనా! ఈ మాట ఎవరితో చెప్పకు లేకపోతే కొంపలు అంటుకుపోతాయి' అని అంది సుబ్బమ్మ. ఈ విషయం ఆనోటా ఈనోటా పడి మిగతా వారికి తెలిసింది. మరలా పెద్దమనిషి వద్ద పంచాయితీ పెట్టారు. 'వాడు తగ్గించి ఇచ్చాడు కాబట్టి మేము కూడా తగ్గించి ఇస్తాము' అనేది ఇప్పటి ప్రతిపాదన. 'అందరూ ప్రతిసారి ఇలా తగ్గించి ఇస్తే నేనెట్లా బతకాలి! ఏదో ఒక యేడు అంటే పరవాలేదు. ఇదేం పాడు బుద్ధిరా మీకు' అని దీరిగించింది సుబ్బమ్మ. 'గతంలో మాకు కూడా నష్టాలు వచ్చి నాయి, మేమేమైనా తగ్గించి యిచ్చామా? వాడొచ్చి నాలుగు కమ్మని మాటలు చెబితే వెన్నపూసలా కరగి

ఒకరోజు ఒక మనుమడు వచ్చి ఐదొందలు డబ్బు అడిగాడు. 'నా దగ్గర అంత లెక్క ఎక్కడిదిరా? నాకు మందులకు మాకులకు కావద్దా? నాకు అవసరమైతే ఎవరిస్తారు? లేదంటే రెండొందలుంటి తీసుకో' అంటూ సర్దిచెప్పబోయింది. 'అంతలే నీకిష్టమైన వారికైతే ఎంతైనా ఇస్తావు. నేను నీ మనవన్నీ అయితే కదా?' అంటూ కోపంగా వెళ్లిపోయాడు.

పోయావు. వాడి మాదిరే మేమూ కొడుకులం కాదా?' అంటూ కొట్లాటకు దిగినారు. పెద్ద మనిషికి ఏమి చెప్పాలో పాలుపోలేదు. ముగ్గురూ ఉద్దండులే. కాలికేస్తే మెడకు, మెడకేస్తే కాలికి వేసే రకం. 'బాగా ఆలోచించి ఆ భూమిని సమానంగా పంచుకొని లాభనష్టాలతో సంబంధం లేకుండా సంపత్తురానికి ఒక్కొక్కరు ఏడు మూటల ప్రకారం గుత్త ఇవ్వండి. ఇక మీదట పంచాయితీ తెస్తే మర్యాద వుండదు' అని హెచ్చరించి పంపాడు. ఇలా కొంత కాలం గడిచింది. వుండబట్టలేక ఎవరి ఇంట్లైనా వెళితే మిగతా వాళ్లు గుసగుసలాడడం, 'మా అత్త ఏమి చెప్పింది ఏమి యిచ్చింది' అని ఆరాలు తీయడం ఎక్కువైంది. 'ఏమిరా భగవంతుడా నాకీ శిక్ష, నోరారా పిలిచి ఎవరూ వట్టెడన్నం పెట్టక పోయినా! కూర్చున్నా లేచినా తప్పుగానే భావిస్తున్నారు. ముసలి ముప్పున ఏదో ఒక రకంగా కాలం వెళ్లబుచ్చాలి. అభిమానంతో పలకరించే వారితో మనసు విప్పి మాట్లాడినా తప్పు అయితే ఎలా?

తెలిసి వీడొచ్చాడు ఇది వరన. ఇస్తే ఒక తంటా ఇవ్వకుంటే మరొక తంటా. వీళ్లతో చచ్చిపోతున్నాను' అని తనలో తానే కుమిలి పోసాగింది సుబ్బమ్మ. 'అమ్మ దగ్గర డబ్బు వున్నది. ఆ డబ్బును తనకు ఇష్టమైన వాళ్లకు దోస్తూ వుంది. ఇది చాలా అన్యాయం. ఆమె పక్షపాతంతో వ్యవహరిస్తూ వుంది. ఏదైనా ఇవ్వదలిస్తే అందరికీ సమానంగా ఇవ్వాలి. ఆమెకు కావలసింది తిండి, బట్టే కదా! ఆమెకెందుకు ఇంత గుత్త' అని తగవులాడి పెద్ద మనిషి దగ్గరికి పోయి ఏదో చెప్పబోయారు. ఆయనకు కోపం 'వచ్చి మీరు మనుషులేనా ప్రతి దానికి కుక్కల్లా కాట్లాడుకుంటున్నారు. తల్లిని చూసే తీరు ఇదేనా? ఆమెను ఊరు మ్మడి గొడ్డలా చేశారే మీకు బుద్ధి వుందా' అంటూ తిట్టి పంపినాడు. సుబ్బమ్మ ఎవరికీ ఏమీ చెప్పలేక నిస్సహాయంగా నిలబడి ఉంది. చివరకు వాళ్లు వీళ్లు కలసి ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క జత గడ్డలు, ఒక్కొక్కరు నాలుగు నెలలు అన్నం పెట్టేటట్లు ఒప్పించారు.

సుబ్బమ్మ బతుకు మాసాల బతుకు అయి పోయింది. చివరకు బిచ్చగతైలా ఇల్లిల్లు అడుక్కు తినవలసిన దురవస్థ వచ్చింది. వారిది ఎప్పుడు పెడితే అప్పుడు తినాలి. ఏదైనా బాగాలేదు అంటే మహానేరం. నాలుగు నెలలు అవుతూనే తట్టా బుట్టా సర్దుకొని ఇంకో యిల్లు చేరాలి. ఒకరి యింట్లో వున్నప్పుడు ఇంకొకరితో మాట్లాడకూడదు. అలాగే కొన్నాళ్లు వెళ్లబుచ్చింది. క్రమేణా ఒంట్లో శక్తి సన్నగిల్లింది. చిన్న కొట్టంలో కుక్కి మంచంలో పడకరావులు పడ్డ శరీరంతో అంపశయ్య జీవితం గడపసాగింది. వాళ్లకు తీరుబాటై నాలుగు మెతుకులు పడేస్తే తినాలి, లేదంటే పస్తులైనా వుండాలి. పలకరించే దిక్కు లేరు. పిలిస్తే పలికే వారు లేరు. పశువుకు మేత వేసినట్లు మొక్కుబడిగా నాలగు మెతుకులు విరుల్చుతొన్నారు. 'మనిషికి ఇంత కంటే దుర్భరమైన శిక్ష ఏముంటుంది? ఇంతకంటే నరకం వెయ్యి రెట్లు మేలు కదా' అనుకుంది. తన చావు కోసం దేవుళ్లనందరిని పేరు పేరునా వేడుకుంది. కానీ దేవుళ్లు కూడా ఆమె నమ్మకాన్ని వమ్ముచేశారు. అంపశయ్య జీవితం నుండి విముక్తి కోరుకుంది. తెల్లవారి ఊరబావిలో శవమై తేలింది... ఇది నాయనా! ఆమె సంగతి. 'పోయి ఏదైనా సాయపడు నాయనా నీకు పున్నేమైనా వస్తుంది' అంది సంజమ్మ.

పూర్వం ధౌమ్యుడు అనే ఒక మహర్షి గురుకులాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని, తన వద్దకు వచ్చిన అనేక మందిని శాస్త్ర పారంగతులను చేసి పంపేవాడు. అలా ఆ గురుకులంలో ఉన్న శిష్యులలో ఉపమన్యుడు అనే శిష్యుడు ఒకడు. ఉపమన్యుడు గురు సంపద కాపాడే పని అప్పగించారు గురుకులంలో. ఆ రోజు లలో సంపద అంటే గోసంపద మాత్రమే. విద్యార్థులలో సోమరితనం పోయి శ్రమానుభవం పొందడం కోసం, చురుకుగా ఉండటం కోసం కాలానుగుణంగా పనులు చేయిస్తుండేవారు. అలాగే సామాజిక బాధ్యత పెరగడానికి, సమాజం పట్ల కృతజ్ఞతాభావం పెంపొందడానికి భిక్షులన ద్వారా జీవించాలనే నియమం గురుకులాలలో ఉండేది. ఉపమన్యుడు ఆ నియమాలను క్రమం తప్పకుండా పాటిస్తూ ఉండేవాడు. ప్రతిరోజు గురువుకు నమస్కరించి

రహస్యమేమిటని అడిగాడు ధౌమ్యుడు. దూడలు పాలు తాగుతున్నప్పుడు, పాలు పితుకుతున్నప్పుడు నమీపానికి వెళ్లి కూర్చుంటున్నాను. గాలివాటిన వస్తున్న పాల బిందువులను, నురగను తాగుతున్నానని వినయపూర్వకంగా చెప్పాడు. అప్పుడు ధౌమ్యుడు శిష్యా! గాలిలోనూ, భూమిమీద కూడా కంటికి కనిపించని అనేక జీవరాసులుంటాయి. అవి వాటికాహారం. నీవు ఆ విధంగా చేయడం వలన వాటికి అన్యాయం చేసిన వాడవుతావు. కాబట్టి వాటిని కూడా

ఉపమన్యుని గురుభక్తి

ఆశీస్సులు పొందుతుండేవాడు. ఒకరోజు అలా నమస్కరిస్తున్న ఉపమన్యుని పరీక్షగా చూసిన గురువు శిష్యుడు దృఢకాయుడవటం గమనించాడు. వెంటనే ఉపమన్యా! నీవు ఏ ఆహారం తీసుకుంటున్నావు? అనడిగాడు. భిక్షా పదార్థాన్ని మాత్రమే భుజిస్తున్నానని చెప్పాడు. ఓహో! అలాగా! నీకు వచ్చిన భిక్షాస్తుమును పూర్తిగా గురువుకు సమర్పించి తర్వాత గురువు అనుమతించిన భాగాన్ని మాత్రమే ఆరగించు అని ఆదేశించాడు. ఉపమన్యుడు స్వీకరించాడు.

రోజులు గడుస్తున్నా ఉపమన్యుడు అలాగే దృఢంగా ఉన్నాడు. గురువు పిలిచి ఏం భుజిస్తున్నావు అనడిగాడు. అప్పుడతడు మీరు పెట్టిన ఆహారం సరిపోవడం లేదు. మళ్ళీ భిక్షులన వెళ్లి ఆహారం తెచ్చుకొని భుజిస్తున్నానని చెప్పాడు. అలా అన్నిసార్లు భిక్షకు వెళ్లడం వల్ల గృహస్థులకు అపౌకర్యాన్ని కలిగించిన వాళ్లమవుతాము అంటూ రెండోపారి భిక్షులన నిషేధించాడు. సంతోషంగా స్వీకరించాడు ఉపమన్యుడు.

మళ్ళీ రోజులు గడుస్తున్నాయి. నియమాన్ని పాటిస్తున్నా ఉపమన్యుడలాగే బలిష్ఠుడుగా ఉంటున్నాడు. ధౌమ్యులవారు చెంతకు పిలిచి ఆహారంగా ఏ పదార్థాలు తీసుకుంటున్నావు? అని అడిగారు. సత్యవచనుడైన ఉపమన్యుడు గురువర్యా! పశువులను మేపేటప్పుడు మధ్యాహ్న సమయంలో ఆవుపాలను తీసి తాగుతున్నానని చెప్పాడు. అప్పుడు గురువు శిష్యా! మధ్యాహ్న సమయంలో ఆవు పాలు పితకడం ధర్మం కాదు దాని వలన ఆవుదూడలకు, ఆశ్రమంలో జరిగే పూజలకు కావలసినన్ని పాలు లభించవు. కాబట్టి అలా పాలుతాగడం మానేసెయ్యి అని చెప్పాడు. చిత్రమని అంగీకరించాడు శిష్యుడు. అలాగే రోజులు గడిచాయి. శిష్యుని దారుఢ్యంలో మార్పు లేదు.

తాగవద్దని చెప్పాడు. గుర్వాజ్ఞను మనఃపూర్వకంగా అంగీకరించాడు ఉపమన్యుడు.

అలా ఉపమన్యుడు ఆహారం తీసుకోవడంలో అడుగుడుగునా అనేక నియమాలు, నిషేధాలు అడ్డుతగిలాయి. అయితే అతడు మాత్రం ఆకలి బాధకు తట్టుకోలేకపోతున్నాడు. ఒకరోజు ఆకలితో నకనకలాడుతున్న ఉపమన్యుడు నీరస పడిపోయాడు. లేవడానికి కూడా ఓపిక లేదు. నీరసంతో సామ్యసిల్లి పడిపోయే స్థితి వచ్చింది. అటువంటి పరిస్థితిలో ఆ అడవిలో తన చేతికి అందిన చెట్ల ఆకులు భక్షించాడు. అవి దళసరిగా ఉన్నాయి. పాలు చిమ్ముతున్నాయి. అవి చేదుగా, వగరుగా ఉన్నాయి. ఆకలి రుచి యెరుగదంటారు గదా! అవి తిన్న కొంతసేపటికి ఉపమన్యుడికి కంటిచూపు పూర్తిగా క్షీణించింది. చాలా ఆందోళన చెందాడు ఉపమన్యుడు.

ఆకలి బాధతో ఏమేమో తినేశాను, ఎంతటి ప్రమాదం తెచ్చుకున్నానో అని బాధపడ్డాడు. అలా కలవరపాటుతో చేతులతో, కాళ్లతో తడుముకుంటూ వెళుతూ అక్కడున్న ఒక పాడుపడిన బావిలో పడ్డాడు. అందులో నీళ్లు లేవు. శరీరమంతా దెబ్బలు తగిలి గాయాలై, రక్తం కారుతోంది. మరోవైపు కంటిచూపు లేదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో గురువు గారూ! గురువు గారూ! అంటూ గురుస్మరణం చేయడం మొదలుపెట్టాడు.

అక్కడ ఆశ్రమంలో కూడా ప్రతి రోజు సాయంత్రం గురువుకు నమస్కరించి వెళ్లే ఉపమన్యుడు రాకపోయేసరికి గురువైన ధౌమ్యులవారు చింతించడం మొదలుపెట్టాడు. శిష్యవాత్సల్యం పొంగి పొరలింది. మనస్సు కీడును శంకించింది. వెంటనే శిష్యునికోసం అడవికి బయలుదేరిన గురువు

ధౌమ్యుడు ఉపమన్యా! అంటూ కేకలు పెడుతున్నాడు. నూతిలో పడివున్న ఉపమన్యుడు కూడా బదులు వలికాదు. ఆ కేకను విని ఉపమన్యుని దగ్గరకు వచ్చాడు ధౌమ్యుడు. వెంటనే ఉపమన్యుడు జరిగిన విషయమంతా చెప్పాడు. ధౌమ్యుడు జరిగిన దానికి బాధపడుతూ, శిష్యుని నియమపాలనను లోలోన మెచ్చుకుంటూ శిష్యునికి కలిగిన కష్టాన్ని తొలగించడం కోసం శిష్యవాత్సల్యంతో ఉపమన్యుడికి అశ్వినీ దేవతలను స్తుతించే సూక్తులను ఉపదేశించాడు. అశ్వినీలను గురూపదేశాన్ని శిరసావహించి స్తోత్రం చేశాడు. అశ్వినీ దేవతలు ప్రత్యక్షమై ఒక అపురూప పదార్థం ఇచ్చి దీనిని భక్షిస్తే నీకు దృష్టి కలుగుతుందని చెప్పారు. అప్పుడు ఉపమన్యుడు గుర్వాజ్ఞ లేనిదే భక్షించనని చెప్పాడు. అయినా అశ్వినీ దేవతలు గతంలో నీ గురువునకట్టి సంతకమే వచ్చి నప్పుడు అతడు ఇలాగే దాని నుండి విముక్తుడైనాడు. అప్పుడతను గురువు అనుమతి తీసుకోకుండానే తిన్నాడు. నీకు ఏదోషం కలగదు. కాబట్టి నీవు భక్షించవచ్చు అని చెప్పారు. ఏమైనప్పటికీ గురువు అనుమతి లేనిదే భక్షించనని నిష్కర్షగా చెప్పాడు ఉపమన్యుడు.

ఉపమన్యుని అచంచలమైన గురుభక్తిని మెచ్చుకొని, అశ్వినీ దేవతలు దృష్టిని ప్రసాదించారు. ఉపమన్యుడు నూతి నుండి బయటకు వచ్చి గురువునకు నమస్కరించారు. ధౌమ్యుల వారు ఉపమన్యుని గురుభక్తిని, నియమపాలనను మెచ్చుకొని అతడు కోరకుండానే వేద విజ్ఞానాన్ని, శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాడు. ఉపమన్యుడికి జీవితంలో ఎన్ని కష్టాలు సంభవించినా అసత్యం వలకలేదు. గురుభక్తిని విడువలేదు. అశ్వినీదేవతలు ఎన్ని ఆశలు చూపినా ప్రలోభపడలేదు. ★

ప్రపంచంలో ఉగ్రవాద బాధిత దేశాల్లో భారత్ కూడా ఒకటి. పాకిస్తాన్ ప్రేరేపిత సీమాంతర ఉగ్రవాదంతో పాటు అనేక తీవ్రవాద సంస్థలు భారత్‌లో నిరంతరం అలజడిని సృష్టించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. అవి ఏ మతానికి చెందినవో ప్రపంచానికి తెలుసు. కానీ విచిత్రం ఏమంటే భారత్‌లో మతసేవ్చకు భంగం కలుగుతోందని, మైనారిటీలపై హింస, వివక్ష, దాడులు పెరిగిపోయాయని ఐక్యరాజ్యసమితి మానవ హక్కుల మండలి సహా, కొన్ని అంతర్జాతీయ సంస్థలు గగ్గోలు పెట్టేస్తున్నాయి. ఇస్లామిక్ ఫోబియా పెరిగిపోతోందంటూ చేస్తున్న ఈ ప్రచారాన్ని ఇటీవల ఐరాసలో భారత శాశ్వత ప్రతినిధి టీఎస్ తిరుమూర్తి (ఈయన స్థానంలో జూన్ 21న రుచిరా కంబోజ్ నియమితులయ్యారు) ఎండగట్టారు. ఇలాంటి ద్వంద్వ ప్రమాణాలు తగవని, హిందూ, బౌద్ధ, సిక్కు మతస్థులపై దాడుల గురించి ఎందుకు మాట్లాడరని ఆయన సూటిగా ప్రశ్నించారు.

ఈ ఏడాది మార్చి నెలలో ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ ఒక విచిత్రమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ప్రతి ఏడాది మార్చి 15వ తేదీని 'యాంటీ-ఇస్లామోఫోబియా డే'గా పాటించాలని ప్రకటించింది. ప్రతి ఏటా ఆ తేదీని 'ఇంటర్నేషనల్ డే టు కంబాట్ ఇస్లామోఫోబియా'గా జరుపుకోవాలని ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ఇస్లామిక్ కంట్రీస్ (ఓఐసీ) తరపున పాకిస్తాన్ రాయబారి మునీర్ అక్రమ్ చేసిన ప్రతిపాదనకు ఓటే 57 నభ్యుదేశాలతో పాటు చైనా, రష్యా వంటి మరో 8 దేశాలు మద్దతు ఇవ్వడంతో ఈ తీర్మానానికి ఆమోదం లభించింది.

'ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముస్లింలపై వివక్ష చూపడం, విద్వేషపూరిత ప్రసంగాలు చేయడం వంటి రూపాల్లో ఇస్లామోఫోబియా కనిపిస్తోంది. హింస, వివక్ష, విద్వేష పూరిత ప్రవర్తన అంటే ముస్లింల మానవ హక్కులను తీవ్రంగా ఉల్లంఘించడమే. ఇది ముస్లిం దేశాల్లో అశాంతిని సృష్టిస్తుంది' అని పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి వాదన. ఈ తీర్మానాన్ని భారత్ తప్పు పట్టింది. ఇది ఒక మతానికి సంబంధించిన వాదననే వినిపిస్తోందని, ఇతర మతాలపై జరుగుతున్న అకృత్యాల సంగతేమిటని ప్రశ్నించింది.

'హిందువులు, బౌద్ధులు, సిక్కు మతస్థులపై జరిగే హింస, వివక్ష, విద్వేషాన్ని ఈ తీర్మానం విస్మరిస్తుంది' అని టీఎస్ తిరుమూర్తి అన్నారు. ఒక మతానికి

హిందూ వ్యతిరేకత స

సంబంధించిన విషయంలోనే ఏకపక్షంగా తీర్మానం చేసి మిగతా అన్ని మతాలు ఎదుర్కొంటోన్న విద్వేషం, హింసల తీవ్రతను అణచివేసే అవకాశం ఇస్తున్నారని ఆయన ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఈ సందర్భంగా హిందువులు, బౌద్ధులు, సిక్కులపై విద్వేష ఘటనలను తిరుమూర్తి ప్రస్తావించారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 120 కోట్లమందికి పైగా హిందూమతాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. బౌద్ధాన్ని పాటించేవారు 53.5 కోట్ల మంది ఉంటారు. 3 కోట్ల కంటే ఎక్కువ మంది సిక్కులు ఉన్నారు. ఒక మతానికే పరిమితం కాకుండా అన్ని మతాల పట్ల చెలరేగుతున్న విద్వేషాన్ని అర్థం చేసుకోవాలని, మతపరమైన అంశాలకు అతీతంగా ఐక్యరాజ్య సమితి నిలబడాలని తిరుమూర్తి అన్నారు.

ఇక కొద్ది రోజుల క్రితమే మన దేశంలో జరిగిన కొన్ని ఘటనల విషయానికి వద్దాం..

కుట్రపూరిత ప్రచారం

భారత్‌లో ముస్లిం జనాభా 14 శాతం వరకూ ఉంటుంది. ఇండోనేషియా తర్వాత ఎక్కువ ముస్లింలు మన దేశంలోనే ఉంటారు. పాకిస్తాన్ కన్నా భారత్ లోనే వీరి సంఖ్య ఎక్కువ. వీరు హిందువులు, ఇతర మతస్థులతో సమానంగా అన్ని రకాల హక్కులు, సామాజిక భద్రతను పొందుతున్నారు. మైనారిటీల హోదాలో కొన్ని అదనపు సౌకర్యాలు కూడా లభిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ దేశంలో బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ముస్లింలపై వివక్ష, హింస, మతపరమైన విద్వేషం వేగంగా పెరిగాయని కొన్ని వర్గాలు పనిగట్టుకొని ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఈ ఏకపక్ష ప్రచారంతో భారత్‌లో ముస్లింలపై

విద్వేషం పెరిగిందని ఐక్యరాజ్య సమితి, యూరోపియన్ యూనియన్, అమెరికాతో పాటు అరబ్ దేశాలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి.

ఇటీవలి కాలంలో మన దేశంలో పనిగట్టుకొని మరీ సృష్టించిన వివాదాలు, విధ్వంసాల్ని గమనిద్దాం.. బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి నుహారీ శర్మ ఒక చర్చలో మహ్మద్ ప్రవక్త మీద వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశారంటూ గగ్గోలు రేపి దీన్ని అంతర్జాతీయ అంశంగా మార్చేశారు. భారత్‌తో సన్నిహితంగా ఉండే దేశాలు కూడా ఈ విషయంలో ఆందోళన వ్యక్తంచేసినా, విదేశాంగశాఖ ప్రకటన తర్వాత సంతృప్తి చెందాయి. కొన్ని గట్టి దేశాలు తీవ్రంగా స్పందించాయి. పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్ తదితర దేశాల్లో హిందువులపై, అలయాలపై దాడులు జరిగాయి. కొన్ని దేశాలు భారతదేశ ఉత్పత్తులను బహిష్కరించాలని పిలుపునిచ్చాయి. కానీ నుహారీ శర్మ ఏ సందర్భంలో ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు? చర్చలో అవతలి వ్యక్తి హిందూమతాన్ని అవహేళన చేస్తూ ఏ విధంగా మాట్లాడారు? అనే విషయంలో మాత్రం అందరూ మౌనం పాటిస్తున్నారు.

అంతకు ముందు హిజాబ్ విషయాన్ని భూతద్దంలో చూపించారు. కర్ణాటకతో పాటు పలు రాష్ట్రాల్లో హిజాబ్ ధరించడం తమ హక్కు అంటూ ఆందోళనలు, గొడవలు రేపారు. న్యాయస్థానాలు స్పష్టమైన తీర్పులను ఇవ్వడంతో వారికి భంగపాటు తప్పలేదు. శ్రీరామనవమి, హనుమాన్ జయంతి శోభాయాత్రలపై రాళ్ల దాడులు కొత్తేమీ కాదు. ఈ అంశాలపై బీజేపీయేతర పార్టీలు, హిందూ వ్యతిరేక

ంగతేమిటి?

వర్గాలు, మీడియా అంతగా స్పందించవు. ఒక వర్గంపై దాడి అని మాత్రమే అంటాయి. కానీ ఎక్కడో ఏదో చిన్న ఘటన జరిగినా ముస్లింలపై దాడులు అంటూ పెద్దగా చూపించి గగ్గోలు పెట్టడం సర్వసాధారణమైపోయింది. వీటిని అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రచారం చేసి భారత్‌లో మైనారిటీలపై వివక్ష, దాడులు, హింస అంటూ ప్రచారం చేస్తున్నారు.

అయోధ్య తీర్పు తర్వాత భంగపడిన వర్గాలు దేశంలో అశాంతిని రేపడానికి ఎదురు చూస్తున్నాయి. జమ్మూకశ్మీర్‌లో 370 అధికరణం రద్దు వారికి మింగుడు పడలేదు. ఈ అంశాన్ని అంతర్జాతీయ వివాదంగా మార్చాలని చూసినా ఫలించలేదు. కశ్మీరి పండిట్ల మీద జరిగిన అరాచకాలపై వచ్చిన 'కశ్మీరి ఫైల్స్' చిత్రం కూడా వీరికి మింగుడు పడలేదు. దీంతో ఏ చిన్న ఘటన జరిగినా దాన్ని వివాదాస్పదం చేయాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కాశీలోని జ్ఞాన్‌వాపి మసీదులో శివలింగం బయటపడడంతో వారు ఆత్మరక్షణలో పడ్డారు. అది లింగం కాదు ఫౌంటేన్ అని సమర్థించుకునే ఎత్తుగడ పెద్దగా ఫలించలేదు. మధుర విషయంలో కూడా భంగపాటు తప్పదని గ్రహించి మరింతగా రెచ్చిపోతున్నారు. హిజాబ్ అంశంపై తీర్పు ఇచ్చిన న్యాయమూర్తులను బెదిరించడం.. సుహూర్ శర్మను చంపేస్తామని, అత్యాచారం చేస్తామనే హెచ్చరికలు కూడా ఎవరికీ పట్టవు.

హిందువులపై హింస కనిపించదా?

ప్రపంచంలో ఉగ్రవాద బాధిత దేశాల్లో భారత్ మొదటి స్థానంలో ఉందంటే ఏమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. మెజారిటీ మతం అయినా హిందువులే

ప్రధానంగా బాధితులు అవుతున్నారు. దేశ విభజనకు ముందూ, ఆ తర్వాత కూడా ఇదే పరిస్థితిని చూడ వచ్చు. మతం ఆధారంగా ఏర్పడిన పాకిస్తాన్ నిరంతరం భారత్ మీద విషం కక్కుతూనే ఉంది. దేశ విభజన సమయంలో లక్షలాది మంది హిందువులు, సిక్కుల మానప్రాణాలు, ఆస్తులు దోచుకున్నా పాకిస్తాన్ దాహం తీరలేదు. భారతదేశంలో నిరంతరం ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలను కొనసాగిస్తోంది. పాకిస్తాన్ అధికారిక ఇంటెలిజెన్స్ సంస్థ ఐఎన్ఐ శిక్షణ ఇచ్చే తీవ్రవాద సంస్థలు మన దేశంలోకి చొరబడి ఎన్నో దాడులు చేశాయి. హిందువులతో పాటు ఇతర మతస్థులు కూడా ఈ ఘటనల్లో ప్రాణాలు కోల్పోయారు. పాకిస్తాన్ తన భూభాగంలో అనేక ఉగ్రవాద సంస్థలకు శిక్షణ ఇస్తోంది. తీవ్ర వాదులను పెంచి పోషిస్తోంది.

కశ్మీర్ అంశాన్ని నిరంతరం ప్రపంచ వేదికలపై ప్రస్తావిస్తూ భారత్‌ను దోషిగా చూపే ప్రయత్నం చేస్తోంది పాకిస్తాన్. భారత్ కూడా అంతే దీటుగా ఈ ప్రచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు తిప్పికొడుతోంది. భారత్‌లో ఏ చిన్న ఘటన జరిగినా ముస్లింలపై దాడులు జరుగుతున్నాయని ప్రచారం చేయడం ఆ దేశానికి కొత్తేమీ కాదు. పొరుగు దేశంలో ముస్లింలపై వివక్ష చూపిస్తున్నారని ఆరోపిస్తున్న పాకిస్తాన్, తమ దేశంలో హిందువులు, ఇతర మైనారిటీ మతాలపై అవలంబిస్తున్న అణచివేతపై మాత్రం నోరు మెదపదు. పాకిస్తాన్‌లో హిందువులపై ప్రతి నిత్యం ఏదో రూపంలో దాడులు, హత్యలు, అత్యాచారాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. అలయాల విధ్వంసం అయితే లెక్కలేదు. భారత్‌లో బాబ్రి కట్టడాన్ని పడగొట్టారని గగ్గోలు పెట్టిన పాకిస్తాన్‌లో వేల సంఖ్యలో హిందూ దేవాలయాలను ధ్వంసంచేసిన వార్తలు మాత్రం ఎవరికీ కనిపించవు. మీడియాలో వస్తున్న వార్తలు మాత్రమే అంతర్జాతీయ సమాజం దృష్టికి వస్తున్నాయి. చాలావరకూ అజ్ఞాతంలోనే ఉండిపోతున్నాయి. దేశవిభజన సమయంలో పాకిస్తాన్‌లో 10 శాతం వరకూ హిందువులు ఉంటే ఇప్పుడు 1.18 శాతానికి తగ్గిపోయారు. అక్కడ

షీఎస్ తిరుమూర్తి

జరుగుతున్న మతపరమైన హింసకు ఇంతకన్నా పెద్ద ఉదాహరణ ఏముంటుంది. పాకిస్తాన్ నుంచి విడిపోయి ప్రత్యేక దేశంగా ఏర్పడిన బంగ్లాదేశ్‌లో కూడా హిందువులపై, అలయాలపై దాడులు, అకృత్యాలు సర్వసాధారణమైపోయాయి.

ద్వంద్వ ప్రమాణాలు ఎందుకు?

మరోసారి ఐక్యరాజ్యసమితి, తిరుమూర్తి విషయాలకు వద్దాం..

మతపరమైన హింస విషయంలో కేవలం ఒకటో రెండో మతాలను మాత్రమే బాధితులుగా చూపించే ద్వంద్వ ప్రమాణాలు ఎందుకు? నాన్ అబ్రహమిక్ మతాలకు కూడా దీన్ని సమానంగా ఎందుకు వర్తింపజేయరు? ఇటీవల ఐక్యరాజ్య సమితిలో ద్వేష పూరిత ప్రసంగాలను ఎదుర్కోవడంపై అంతర్జాతీయ దినోత్సవ తొలి వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ఆఫీస్ ఆన్ జెనోసైడ్ ప్రివెన్షన్ అండ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ టు ప్రొటెక్ట్ నిర్వహించిన గ్లోబల్ ఫోరమ్ చర్చలో భారత ప్రతినిధి టీఎస్ తిరుమూర్తి వేసిన ప్రశ్నలు ఇవి. ఉగ్రవాదానికి, సీమాంతర ఉగ్రవాదానికి భారత దేశం అతిపెద్ద బాధితురాలిగా ఉందని ఈ సందర్భంగా తిరుమూర్తి గుర్తుచేశారు. మతపరమైన ద్వేషాలను ఎదుర్కోనే విషయంలో ద్వంద్వ ప్రమాణాలను పాటిస్తే అంతర్జాతీయ సమాజం ఆశించిన లక్ష్యాలను సాధించలేదని స్పష్టంచేశారు. ఈ విషయాన్ని ఒకటో రెండో ఎంచుకున్న మతాలకే పరిమితం చేసే 'సెలెక్టివ్ ఎక్స్ రెస్పెక్ట్' ఎందుకని ప్రశ్నించారు.

శతాబ్దాలుగా బహుళ భారత్ సంస్కృతులకు నిలయంగా కొనసాగుతోంది. ఇతర దేశాల్లో అణచి వేతకు గురైన యూదులు, జొరాస్థ్రియన్లు, టిబెటన్లకు ఆశ్రయం కల్పించడం ద్వారా బహుళత్వం, ప్రజాస్వామిక సూత్రాలను పాటిస్తూ అందరికీ సురక్షిత స్వర్గధామంగా పేరు తెచ్చుకుంది. రాడికల్ ఉగ్రవాదాన్ని ఎదుర్కోవడంలో ప్రముఖ పాత్రను పోషిస్తోంది' అని తన ప్రసంగంలో గుర్తుచేశారు తిరుమూర్తి. దేవాలయాలు, మఠాలు, గురుద్వారాలు, ఇతర మతాల ప్రార్థనా స్థలాలపై విద్యేష పూరిత దాడులు 'మతపరమైన ఫోబియా' పేరుతో ప్రచారం చేసేవారికి కనిపించవా? అని ప్రశ్నించారు. అఫ్ఘానిస్తాన్ రాజధాని కాబూల్‌లోని గురుద్వార్‌పై జరిగిన దాడికి కొద్ది గంటల ముందు ఈ చర్చ జరగడం గమనించాలి. అబ్రహమిక్ మతాలపైనే కాకుండా హిందూ, బౌద్ధం సహా ఇతర అన్ని మతాలకు వ్యతిరేకంగా ద్వేషం, హింసను ఎదుర్కోవడానికి అంతర్జాతీయ సమాజం సంఘటిత ప్రయత్నాలు చేయాలని భారతదేశం పిలుపునిచ్చింది.

ఇవే అంశాలను తిరుమూర్తి మార్చి 15న ఐక్య రాజ్య సమితిలో 'యాంటీ-ఇస్లామోఫోబియా డే' చర్చ సందర్భంగా ప్రస్తావించడం ఇక్కడ గమనించాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మయన్మార్ చక్రబంధంలో చిక్కుకుంది. ఒకవైపు మిలిటరీ శాసనం... దానివల్ల దేశ పురోభివృద్ధి కుంటుబడటం, ఇంకోవైపు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ చైనా చేతుల్లోకి వెళ్లిపోవటం... మరోవైపు క్రైస్తవుల కుట్రలు.. దానికి అమెరికా తెరవెనక రాజకీయాలు. ఇవన్నీ దేశాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్నాయి. దారితెన్ను తెలియక చిక్కుతోచ కుండా ఉంది.

4

కారణమేమిటో తెలుసుకుంటే ఒక దేశం మనుగడ సాగించడానికి ఏది అవసరమో తెలుస్తుంది.

మయన్మార్ ప్రస్తుత స్థితికి కారణం తెలుసుకో వాలంటే 1947 నాటి మయన్మార్ను అర్థం చేసుకో వాలి. బ్రిటీష్వారి నుండి స్వాతంత్ర్యం పొందే సమయంలో 'బోజో ఆంగ్ సాన్', వివిధ తెగల నాయకుల మధ్య జరిగిన ఒప్పందాన్ని అర్థం చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. తదుపరి జరిగిన నాటకీయ పరిణామాలతో 'ఊనూ' (UNu) దేశ అధ్యక్షుడ వటం, వివిధ తెగల మధ్య సమన్వయం సాధించక మిలటరీ జనరల్ 'నేవిన్' చేతుల్లో దేశ అంతర్గత వ్యవహారాలను పెట్టడం-నేవిన్ దేశాన్ని సైనిక పాలనలోకి తీసుకెళ్ళటం ఒకవైపుతే, ఇదే అదనుగా సైనికపాలనపై ఉన్న వ్యతిరేకతను తమకు అనుకూ లంగా మలచుకుని, మీకు మేమున్నామనే భరోసా పేరుతో సానుభూతి చూపుతూ, గడచిన 50 ఏళ్లలో సరిహద్దు రాష్ట్రాలలో క్రైస్తవ దేశాల యోజనలో భాగంగా జరిగిన మతమార్పిడులను అర్థం చేసుకోవాలి.

వివరాలలోకి వెళ్తే-

మయన్మార్కు స్వాతంత్ర్యం

ఏర్పరచుకున్న 'పిన్లాన్' ఒప్పందాన్ని 'ఊనూ' పక్కకు పెట్టి పరిపాలన చేస్తుండటంతో ఇతర భాషా ప్రజల నుంచి వ్యతిరేకత వచ్చింది. తాము బర్మా నుండి వీడిపోతామని, ప్రత్యేక దేశంగా ఉంటూ స్వయం పాలన చేసుకుంటామనే ఉద్యమాలు పెరిగాయి. సాయుధ తీవ్రవాదం ప్రారంభమయ్యింది. దేశంలో ఏర్పడ్డ ఈ పరిస్థితులను ఉక్కుపాదంతో అణచివేయా లని భావించిన ప్రధాని 'ఊనూ' ఈ వ్యవహారాన్ని చక్కదిద్దాలంటూ అప్పటి మిలిటరీ జనరల్ 'నేవిన్' (Ne win)ను కోరాడు. దేశ సరిహద్దు రక్షణే తన పరిధికి వస్తుందని చెప్పిన 'నేవిన్'కు ప్రత్యేక అధికారాలు ఇచ్చాడు. దేశ అంతర్గత వ్యవహారాల అధికారం 'నేవిన్' చేతికి అందడంతో, పెరుగుతున్న సాయుధ పోరాటాలను ఉక్కుపాదంతో అణచివేశాడు. ప్రత్యేక అధికారాలు పొందిన నేవిన్ను అధికార దాహం కమ్మేసింది. 1962 సంవత్సరంలో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలలో మెజారిటీతో గెలిచి ప్రధాని అయిన 'ఊనూ'ను బంధించి ప్రభుత్వాన్ని అధీనం లోకి తీసుకున్నాడు. దేశంలోని ప్రజాస్వామ్యవాదుల్ని తొక్కివేసాడు. సుప్రీంకోర్టు జస్టిస్, రాజ్యాంగ నిర్మాత అయిన 'ఊ ఛాన్ ఠూన్'ను కూడా జైలులోకి

మయన్మార్ పయనమెటు?

దాదాపు మనతోపాటే అంటే జనవరి 4, 1948లో వచ్చింది. బ్రిటీష్వాళ్లు మయన్మార్ను వదలి వెళ్లిపోయే నాటికి అక్కడి స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారుడు, సాయుధ పోరాట యోధుడు బోజో ఆంగ్సాన్ స్థానిక తెగల నాయకులను ఏకం చేసి విస్తృత మయన్మార్ ఏర్పరచడానికి వారితో ఒక ఒప్పందాన్ని చేసుకున్నాడు. అదే 'పిన్లాన్' (Pinlanag) ఒప్పందంగా ప్రసిద్ధి చెందింది.

మయన్మార్లో ముఖ్యంగా 8 భాషలు మాట్లాడే ప్రజలుంటారు. అవి బర్మీస్, షాన్, కచిన్, ఖయా, కరేన్, చిన్, మోన్, రఖైన్ భాషలు. వీరి మధ్య బోజో ఆంగ్సాన్ నాయకత్వంలో బర్మా స్వాతంత్ర్యం పొందుతున్న సమయంలో దేశం అఖండంగా ఉండాలని కాంక్షిస్తూ, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు ఏర్పరచి వాటికి స్వయం ప్రతిపత్తి (అటానమస్) కల్పిస్తూ దేశంలో ఫెడరల్ వ్యవస్థను ఏర్పరచి పాలించాలని ఒప్పందం కుదిరింది. దురదృష్టం కొద్దీ ఈ ఒప్పందం జరిగిన కొద్ది కాలంలోనే అనుమానాస్పద స్థితిలో జరిగిన దాడిలో బోజో ఆంగ్సాన్ చనిపోవటంతో 'ఊనూ' (UNu) ప్రధాని పదవి చేపట్టారు. అంతకు ముందు

తోసేశాడు.

'నేవిన్'కు చైనా పూర్తి అండదండలు ఉన్నాయి. 1960వ దశకంలో చైనా తన చుట్టుప్రక్కల ఉన్న దేశాలలో పాగా వేస్తూ భారత్ను పంచశీల పేరుతో మోసం చేసింది. టిబెట్ని ఆక్రమించింది. నేపాల్లో కూడా గ్రామస్థాయికి కమ్యూనిజం విస్తరించింది. అదే సందర్భంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని తుంగలోకి తొక్కి కమ్యూనిజానికి దగ్గరగా ఉండగలిగే సైనిక పాలనను ప్రోత్సహించి తన వ్యాపారానికి, ఆలోచనలకు అనుకూలంగా నడుచుకొనే విధంగా మయన్మార్ను తయారు చేసుకోవటంలో చైనా విజయం సాధించింది. అందులో భాగమే 'నేవిన్' సైనికపాలన.

1962లో ప్రారంభమైన సైనిక పాలన ప్రభావం ప్రజలకు మొదట్లో అర్థం కాలేదు. 1964 వచ్చేసరికి వ్యాపారాన్ని, సంపదను ప్రభుత్వం జాతీయీకరణ చేసింది. వ్యాపారాలు అన్ని ప్రభుత్వ పరమయ్యాయి. అప్పటివరకు ఉండే ప్రైవేటు పారిశ్రామికం కూడా ప్రభుత్వం హస్తగతం చేసుకుంది. వంద, యాభై రూపాయల నోట్లను రద్దుచేయగా అవన్నీ కాగితాలకుప్పలై ప్రజలు దివాలా తీశారు. ఇందులో నష్టపోయింది భారతీయులే ఎక్కువ. కారణమే మంటే.. రంగూన్, మాండలేలాంటి నగరాలలో వ్యాపారం అధికంగా భారతీయుల చేతుల్లోనే ఉండేది.

దాదాపు మనతో పాటే స్వాతంత్ర్యాన్ని పొంది గడచిన 75 సంవత్సరాలలో ప్రజా స్వామ్యం-సైనిక పాలన వ్యవస్థల మధ్య డోలాయ మానం చెందుతూ, ఎటు పోవాలో, ఏది సరైన దారో తెలియక అగ్రరాజ్యాల చేతుల్లో పావుగా మారి చిక్కుతోచని స్థితిలో నేటి మయన్మార్ దేశం మనకు కనిపిస్తుంది. ఈ పరిస్థితిని గమనిస్తే నాకు ఒక సంఘటన గుర్తుకు వస్తోంది. ఒక వ్యక్తి పులి బారి నుంచి తప్పించుకునే ప్రయత్నంలో పక్కనే ఉన్న చెరువులోకి దూకాడు. దురదృష్టవశాత్తు, అది ఊబి కావడంతో అక్కడ చిక్కుకుపోయాడు. గ్రహచారం చాలదన్నట్లు ఆ నీటిలో మొనలి ఉంది. మంచి ఆకలితో ఉన్నట్లుంది. పులి కూడా ఒడ్డునే కూర్చుని ఉండిపోయింది. ఆ మనిషి ఎటువంటి స్థితిలో ఉన్నాడో అదే స్థితి నేటి మయన్మార్ ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇటువంటి ఒకానొక విచిత్ర స్థితికి

పొట్ట అరచేత పట్టుకుని కట్టుబట్టబడి, ఇళ్ల వాకిళ్లు వదిలి భారతీయులు తిరిగి తమ స్వదేశానికి పయనమయ్యారు. అధికారిక లెక్కల ప్రకారం అలా భారత్ కు చేరిన సంఖ్య మూడు లక్షలకు పైనే. అనేకులు నెలల తరబడి కాలినడకన మణిపూర్ గుండా భారత్ కు చేరారు. ఈ సంఖ్య లక్షలలో ఉంటుంది. భారత్ కు చేరగా మిగిలినవారు అక్కడే, ప్రముఖంగా గ్రామాలలో ఉండిపోయారు. ఇలా సైనిక పాలనలో ఉంటూ ఆ దేశం మిగతా ప్రపంచ దేశాల ఆంక్షలకు గురై, ప్రపంచానికి ఆర్థిక వికాసానికి దూరంగా విసిరేసిన దేశంగా ఉండిపోయింది.

ఇంకోవైపు దేశంలో ఏర్పడిన ఈ పరిస్థితులను చైనా తనకు అనుగుణంగా ఉపయోగించుకుంది. మిలిటరీ అధికారులను చేరదీసింది. తన వామపక్ష ఆలోచనలను చొప్పించింది. మయన్మార్ ను ఒక కమ్యూనిస్టు దేశంగా కాకపోయినా, అందులోని సిద్ధాంతాలను తమకు అనుకూలంగా మలచుకుని పాలన చేయసాగాడు 'నేవిన్'. పార్థాసాలలో మయన్మార్ ప్రాచీన చరిత్రను, భారత్ తో ఉండే సాంస్కృతిక సంబంధాలు, స్వాతంత్ర్య పోరాట సమయంలోని ఘట్టాలు, తిలక్ ఉన్న జైలు ఆనవాళ్లు, సుభాష్ చంద్రబోస్ కు సంబంధించిన అంశాలు కూడా లేకుండా చేశారు. చివరకు బుద్ధుడు ఎక్కడ జన్మించాడో, ఎక్కడ తన జీవితాన్ని గడిపాడో కూడా తెలియకుండా చేశారు. విద్యావైద్యరంగాలు వెనకబడ్డాయి. పారిశ్రామికరంగమూ అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు. నదులలో పుష్కలంగా నీరున్నా సరియైన ఆనకట్టలు, నీటిపారుదల వ్యవస్థ లేక వ్యవసాయరంగం అభివృద్ధి చెందలేదు. దేశంలో ఎంతో ఖనిజ సంపద ఉన్నా సరిగ్గా ఉపయోగించుకునే పారిశ్రామికరంగమూ అభివృద్ధి చెందక పోవటంతో దేశం పేదరికాన్ని అనుభవిస్తూ ప్రతి వస్తువుకు ఇతర దేశాలపైన ఆధారపడాల్సి వచ్చింది. సరిగ్గా ఈ పరిస్థితులనే చైనా కోరుకుంది. సహజ వనరులు లభించే చోట తమకు అనుకూలమైన తీవ్రవాదాన్ని పెంచి పోషించింది. వారి ద్వారా తమ మైనింగ్ కు ఎటువంటి ఆటంకాలు కలుగకుండా చూసుకుంది. ఇలా చైనా ముడిసరుకు తీసుకువెళ్తూ, తమ దేశంలో తయారైన వస్తువులను అధిక ధరలకు మయన్మార్ కు ఎగుమతి చేసింది.

మరోవైపు మయన్మార్ ఆర్థిక వెనుకబాటుతనాన్ని, ప్రజల పేదరికాన్ని ఆసరా చేసుకుని క్రైస్తవ సంస్థలు చాపకింద నీరులా నెమ్మదిగా మత మార్పిడి కార్యకలాపాలకు ఊతమిచ్చాయి. మిలిటరీ పాలనపై ప్రజలకున్న వ్యతిరేకత క్రైస్తవసంస్థలు పాగా వేయడానికి బాగా ఉపయోగపడింది. 1960 తరువాత క్రైస్తవ మతమార్పిడుల సంఖ్య బాగా పెరగటమే దీనికి ఉదాహరణ.

'చిన్' అనే రాష్ట్రంలో 1966 జనాభా లెక్కల

ప్రకారం 35 శాతం ఉన్న క్రైస్తవుల సంఖ్య 2010 వచ్చేసరికి 90 శాతానికి చేరింది. మరో రాష్ట్రం 'కచిన్' లో 1966 నాటి 10 శాతం క్రైస్తవులు 2010 నాటికి 60-65 శాతానికి చేరడం భారీ మతమార్పిడికి నిదర్శనం. 1990 దశకం నుండి మయన్మార్ లో INGO's పనిచేయటం మొదలు పెట్టాయి. 1991లో World Vision అన్న సంస్థ, 1995లో 'సేవ్ ద చిల్డ్రన్', 1997లో 'పాక్స్' అన్న క్రైస్తవ సంస్థలు ప్రవేశించి తమ కార్యకలాపాలను ప్రారంభించాయి. ఆ సంస్థలు కార్యకలాపాలు ప్రారంభించిన చోట్ల క్రైస్తవం బాగా పెరగటం గమనార్హం. క్రైస్తవం పెరిగిన చోట్ల మొదట్లో భాషాపరమైన ఉద్యమాలు ప్రారంభమై, నెమ్మదిగా అందులోంచి 'మూది ప్రత్యేక దేశం. మేము మయన్మార్ ప్రజలం కాము' అంటూ పనిచేసే తీవ్రవాద సంస్థలు పుట్టాయి. వీటికి క్రైస్తవ చర్చి అండదండలు ఉండేవి. ఈ తీవ్రవాద సంస్థలకు కావలసిన మందు గుండు, తుపాకులు అమెరికా, ఇంగ్లండు దేశాల నుండి సరఫరా అయ్యేవి. ఈ దేశాలకు చెందిన వారు తీవ్రవాద శిక్షణ కేంద్రాలకు తరచూ వచ్చి శిక్షణ ఇచ్చేవారు. 'చిన్' రాష్ట్రాన్ని అమెరికా ప్రత్యేకంగా దత్తత తీసుకుని అక్కడి వారికి అమెరికా రాకపోకలను సులువు చేసింది. వేలాదిగా గ్రీన్ కార్డులను ఇచ్చి ఆకర్షించింది.

'చిన్' రాష్ట్రం భారతదేశపు 'మిజో' రాష్ట్రానికి అనుకుని ఉన్న సరిహద్దు రాష్ట్రం కావటం గమనార్హం. కచిన్, సుగాయన్ రాష్ట్రంలోని ఉత్తర ప్రాంతంలో క్రైస్తవ మతమార్పిడులు విపరీతంగా జరిగినవి. ఇవన్నీ భారత ఈశాన్య సరిహద్దు ప్రాంతాలు కావటం గమనార్హం. భారత దేశంలోని 'మిజోరమ్', మణిపూర్, నాగాలాండ్, మయన్మార్ లోని చిన్, కచిన్, సుగాయన్ ప్రాంతాలను కలిపి ఒక క్రైస్తవ దేశంగా చేయాలనేది అమెరికా దీర్ఘకాలిక వ్యూహం. తద్వారా పెద్ద దేశాలైన చైనా భారత్ లను నియంత్రించవచ్చన్నది దాని వ్యూహం కాబోలు.

2010 వరకు మయన్మార్ సరిహద్దు రాష్ట్రాల వరకు పరిమితమైన క్రైస్తవ కార్యకలాపాలు 2010 తరువాత దేశంలోనే అత్యంత ఎక్కువ సంఖ్య కలిగిన 'బర్మీస్' భాష ప్రజల మధ్యకు విస్తరించటం ప్రారంభమయ్యింది. ముఖ్యంగా గ్రామాలలో రైతులకు శిక్షణ పేరుతో, మైక్రో ఫైనాన్స్ పేరుతో బర్మీస్ ప్రజలకు దగ్గరయ్యే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. ఈ 'బర్మీస్' భాష మాట్లాడేవారు దేశ జనాభాలో 60% ఉంటారు. వీరు పూర్తిగా బౌద్ధులు. వీరిలోకి ప్రవేశించడానికి

అనేక 'ఎన్.జి.ఓ.'లను ప్రారంభించారు క్రైస్తవులు. ముఖ్యంగా మహిళలు, యువత, రైతులను కేంద్రంగా పెట్టుకుని కార్యకలాపాలు చేయసాగారు. 2015 సంవత్సరం తరువాత క్రైస్తవుల దూకుడు ఇంకాస్తా పెరిగింది. 'ఆంగ్ సాన్ సూచీ' వ్యక్తిగతంగా బౌద్ధాన్ని అవలంబిస్తున్నా, ఆమె భర్త క్రైస్తవుడవటం, పిల్లలు కూడా క్రైస్తవంతోనే ఉండటంతో క్రైస్తవుల పట్ల ఆమెకు సకారాత్మక భోరణ్ణే ఉండేది. ఈ కారణంగా రాజకీయంగా క్రైస్తవులు పావులు కదవటం ప్రారంభించారు. ఆ దేశంలో 80 శాతం ప్రజలు బౌద్ధులు కావడం వల్ల అక్కడ ప్రభుత్వ పరంగా బౌద్ధ సన్యాసులకు ధార్మిక అధికారాలుంటాయి. 'సూచీ' అధికారంలోకి రాగానే క్రైస్తవులు పావులు కదిపి ఇటువంటి అధికారాన్ని పొందారు. 2016లో 'హెన్రీ వాన్ థియో' (Henny van Thio) అనే క్రైస్తవ

ఫాదర్ దేశ మత సంబంధాల రెండవ ఉపాధ్యక్షుడుగా నియమితులు కావడం అప్పట్లో బౌద్ధ భిక్షువులకు ఆగ్రహం తెప్పించింది. అమెరికన్ ఎంబసి కూడా పాత చర్చిల పునరుద్ధరణకు విరివిగా డబ్బులు ఇచ్చింది. ఇలా అత్యధికమైన బర్మీస్ ప్రజల్లోకి క్రైస్తవం వెళ్లే ప్రయత్నం చేసింది.

సంఘమే శరణ్యమా?

ఆశ్చర్యమేమిటంటే ఒకప్పుడు భారత్ లో భాగంగా ఉండి బ్రిటిష్ కాలంలో భారత్ నుండి విడిపోయి నూతన దేశాలుగా ఏర్పడ్డ అన్ని దేశాలలో ఇంచు మించు ఒకే పరిస్థితి కనబడుతోంది. ఒక దేశ ప్రజలు తమ సాంస్కృతిక, జీవన మూల్యాలను పక్కనపెట్టి, విదేశీ ఆలోచనలతో ముందుకు సాగాలని ప్రయత్నిస్తే ఆ దేశం ఎప్పటికీ పురోగమించదు. అందుకే విదేశీ క్రైస్తవ అజెండాలను అర్థం చేసుకుంటూ, తమ సాంస్కృతిక, జీవన మూల్యాలను కాపాడుకుంటూ దేశ అభివృద్ధికి మయన్మార్ ప్రజలు సంఘటితం కావాలి. అందుకు రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘము లాంటి సంస్థ ఆ దేశానికి అవసరం. అప్పుడే ఆ దేశం ప్రస్తుత అన్ని సమస్యల నుంచి బయటపడి ప్రపంచంలో ఒక శక్తిగా ఎదగ గలుగుతుంది.

(అయిపోయింది)

వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారక, విశ్వవిభాగ్

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి అనేక దశలు ఉన్నాయి. మితవాదం, అతివాదం, తీవ్ర జాతీయవాదం కూడా ఆ గమనంలో కనిపిస్తాయి. వాదం, పంథా ఏదైనా వారందరి ధ్యేయం దేశానికి స్వాతంత్ర్యం. మైదానాలలో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలో ప్రధానంగా ఉద్యమం జరిగినా, కాంగ్రెస్ తో సంబంధం లేకుండా ఎన్నో ఉద్యమాలు జరిగాయి. అలాంటివే గిరిజనోద్యమాలు. గెరిల్లా యుద్ధ పంథాలో కొండకోనలలో జరిగిన అలాంటి గిరిజనోద్యమాలలో కీలకమైనది తూర్పు కనుమలలో జరిగిన విశాఖ మన్య విప్లవం. ఈ విప్లవ నాయకుడు అల్లూరి శ్రీరామరాజు. మైదాన ప్రాంతం నుంచి మన్యం వెళ్లి, గిరిజనులను ఏకం చేసి భారతీయులు, ముఖ్యంగా తెలుగువారు ఏనాటికీ మరచిపోలేని ఒక మహోద్యమాన్ని నిర్వహించారు శ్రీరామరాజు (ప్రజా బాహుళ్యంలో సీతారామరాజు అనే పేరు ప్రసిద్ధమైనా, అసలు పేరు శ్రీరామరాజు). ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవాల వేళ రామరాజు 125వ జయంత్యుత్సవాలను కూడా జరుపుకోవడం ఎంతో ఆనందాయకం.

కొండగాలి పాడిన దేశ

మైదాన ప్రాంతానికి చెందిన శ్రీరామరాజు, విశాఖ మన్యసీమలో భారత గిరిజనోద్యమాలకే మకుటాయమానమైన ఉద్యమాన్ని నిర్వహించడం ఆనాటి సామాజిక, రాజకీయ పరిస్థితులనే బట్టి జరిగింది. ఆయన విశాఖ జిల్లా భీమునిపట్నానికి సమీపంలోని పాండ్రంగిలో జూలై 4, 1897న అమ్మమ్మగారింట పుట్టాడు. వెంకటరామరాజు, సూర్యనారాయణమ్మ తల్లిదండ్రులు. వీరి స్వగ్రామం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మోగల్లు. వెంకటరామరాజు ఫోటోగ్రాఫర్. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తణుకు, తరువాత రాజమహేంద్రవరంలో స్టూడియోలు నిర్వహించారు. ఆయన జాతీయవాది. రాజమండ్రి ఇన్నిస్ పేటలోని ఆయన స్టూడియోలో తిలక్, లాజ్ పతిరాయ్ వంటి మహానీయుల ఫోటోలు దర్శనమిచ్చేవి. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమ ప్రచారం కోసం 1908లో రాజమండ్రిలో ఏర్పాటు చేసిన సభలో బిపిన్ చంద్రపాల్ ప్రసంగించారు. ఆ సభా వేదిక గోదావరి తీరంలో ఇన్నిస్ పేటలోనే ఏర్పాటయింది. 1908లో వెంకటరామరాజు కలరాతో హఠాత్తుగా మరణించారు. సూర్యనారాయణమ్మ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కొవ్వూడ చేరింది. కొవ్వూడ, నరసాపురం టేలర్ స్కూల్, రామచంద్రపురం, విశాఖ ఏవీఎన్ విద్యాసంస్థ, తునిలలో బంధువులు, సన్నిహితుల ప్రాపకంలో రామరాజు

విద్యాభ్యాసం సాగింది. పినతండ్రి, ట్రేజరీ డిప్యూటీ కలెక్టర్ రామకృష్ణంరాజు రామచంద్రపురానికి బదలీ అయినప్పుడు శ్రీరామరాజు కుటుంబాన్ని అక్కడికి రప్పించారు. ఆయనకు కాకినాడ బదలీ కాగా, శ్రీరామరాజును అక్కడి పితాపురం రాజా విద్యా సంస్థలో చేర్పించారు. ఇక్కడి రెండు పరిచయాలు చెప్పుకోదగినవి. ఆనాడు ఆ విద్యాసంస్థకు అధిపతి రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు. మూడో ఫారమ్ లో వేర్వేరు తరగతులే అయినా మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యతో రామరాజుకు స్నేహం ఏర్పడింది. చిన్నతనం నుంచి రామరాజుకు ఇంగ్లీష్ చదువు మీద గౌరవం ఉండేది కాదు. ఈ సంగతి అన్నపూర్ణయ్య జ్ఞాపకాల ద్వారా తెలిసింది. రామరాజుకు సంస్కృత విద్య పట్ల ఆసక్తి, ఆధ్యాత్మిక చింతన ఎక్కువ. తునిలో ఉండగానే ఇంగ్లీష్ చదివి ఉద్యోగం సంపాదించమని పోరుతున్న తల్లితో కొలువులో చేరతానని చెప్పి కొంత డబ్బు తీసుకుని 1915లో ఇల్లు విడిచి వెళ్లిపోయాడు శ్రీరామరాజు. ఉత్తర భారతమంతా తిరిగి, హరిద్వార్ దర్శించుకున్నాడు. అక్కడ నుంచే అమ్మకు ఉత్తరం రాశాడు.

విశాఖ మన్యానికి గుమ్మం వంటి గ్రామం కృష్ణదేవేపేట. జూలై 24, 1917న శ్రీరామరాజు దేశ పర్యటనలో భాగంగానే ఆ ఊరు చేరుకున్నాడు. ఊరి పెద్ద చిటికెల భాస్కరనాయుడు ఆశ్రయం

ఇచ్చాడు. గ్రామం ఆయనను ఒక యతిలా చూసింది. ఆ గ్రామంలోను, పక్కనే ఉన్న కొంగసింగి వంటి గ్రామాలలోను రామరాజు మండల దీక్షలు నిర్వహించారు. అప్పుడే మన్యంలో పరిస్థితులు అర్థమయ్యాయి. 1882 నాటి అటవీ చట్టాలతో గిరిజనులంతా దిక్కులేని వారైపోయారు.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత కరవు వచ్చింది. ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించడానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పనులు ప్రారంభించింది. మన్యంలో రోడ్ల నిర్మాణం అలా మొదలయినదే. గూడెం డిప్యూటీ తహసీల్దార్ అల్వ్ బాస్టియన్ బినామీ పేరుతో కాంట్రాక్టు తీసుకుని, మన్యం మునసబులు, ముతాదారులను బెదిరించి గిరిజనులను పనికి రప్పించి కూలి ఇవ్వక వేధించేవాడు. ఇలాంటి సమయంలో పెద్దవలస మాజీ ముతాదారు కుకిపాటి బాలయ్యపదాలు (ఎండు పదాలు), బట్టిపనుకుల మునసబు గాం గంతన్న దొర, అతని సోదరుడు గాం మల్లు దొర, గోకిరి ఎర్రేను, బొంకుల మోదిగాడు, సంకోజు ముక్కడు, కలి కణ్ణిగాడు వంటివారు 1922 జనవరిలో శ్రీరామ విజయ నగరం వచ్చి రామరాజుకు గోడు వినిపించుకున్నారు. దానితో శ్రీరామరాజు బాస్టియన్ మీద పై అధికారులకు ఫిర్యాదు రాశారు. ఫలితం-రామరాజు మన్యంలో సహాయ నిరాకరణ ఆరంభించాడంటూ

ఆ జనవరి 29న ఏజెన్సీ కమిషనర్ స్వెయిన్ విచారణ జరిపాడు. దీనికి కారణం ఉంది. ఫిబ్రవరి 1- 4 మధ్య జాతీయోద్యమంలో పరిణామాలు వేగంగా జరిగిపోయాయి. ఆ ఒకటో తేదీన సహాయ నిరాకరణను తీవ్రం చేస్తున్నట్లు గాంధీజీ ప్రకటించారు. దేశం నిండా తొలిసారి గొప్ప ఉద్యమ స్వూపా నెలకొంది. మూడో తేదీన ఇక్కడ రామరాజును పొలిటికల్ సస్పెక్షన్ భావించి నరీపట్నం జైలులో ఉంచారు. ఆ ఫిబ్రవరి 4న చౌరీచౌరా ఉదంతంతో గాంధీజీ తాను ఇచ్చిన సహాయ నిరాకరణ విలువును ఉపసంహరించుకున్నారు. తాను చెప్పిన పంథాలో ఉద్యమిస్తే సంవత్సరంలోనే స్వాతంత్ర్యం తథ్యమన్న గాంధీజీ మాటతో ఎంతో ఆశతో ఉన్న దేశ యువతను గాంధీజీ నిర్ణయం ఇతర పంథాల వైపు అడుగులు వేయించింది. అలాంటి వారిలో రామరాజు కూడా ఒకరు.

చింతపల్లి మీద దాడితో...

రామరాజు మొదట మన్యవాసులను సంస్కరించారు. కోర్టులకు పోకుండా పంచాయతీల ద్వారా వివాదాలు పరిష్కరించుకునేటట్లు చేశారు. కల్లు

సంగతి చెప్పి మరీ దాడి చేశారు మన్యవాసులు. 11 తుపాకులు దొరికాయి. ఈ ఆయుధాలు తీసుకు వెళుతున్నానని ఒక లేఖ రాసి మరీ వెళ్లారు రామరాజు. నిజానికి చింతపల్లి స్టేషన్ మీద దాడితోనే రామరాజు ఉద్యమ తత్వం తెలుస్తుంది. ఉద్యమ కారుల చేత 'పందేమాతరం-మనదే రాజ్యం' అంటూ, 'గాంధీజీకి జై' అంటూ రామరాజు నినాదాలు చేయించారు. ఆగస్ట్ 23న కృష్ణదేవిపేట పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి జరిగింది. సిబ్బంది పారిపోయింది. 7 తుపాకులు దొరికాయి. ఆగస్ట్ 24న రాజవొమ్మంగి స్టేషన్ (తూర్పు గోదావరి)ను ఎంచుకుని దాడి చేశారు. 8 తుపాకులు దొరికాయి. లాగరాయి ఫితురీని నవర్షించిన నేరానికి అరెస్టయిన మొట్టడం వీరయ్యదొర అప్పుడు ఆ స్టేషన్లోనే ఉన్నారు (ఈయన తండ్రి సొబిలను దొర. 1879 నాటి ఫితురీలో ఉన్నాడు). వీరయ్యదొరను విడిపించడం కూడా ఈ దాడి ఆశయాలో ఒకటి. ఈ దాడులలో వందలాది తూటాలు, బాయ్ నెట్లు, యూనిఫార్మాలు కూడా కొండదళం స్వాధీనం చేసుకుంది. 'ఆంధ్రపత్రిక', 'కృష్ణపత్రిక', రాజమండ్రి నుంచి వెలువడే 'కాంగ్రెస్' (మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య సంపాదకుడు) ఆ వార్తలను ప్రచురించాయి. నిజానికి పోలీసులను చూస్తేనే హడలిపోయే మన్యవాసులు వరసగా పోలీసు స్టేషన్ల మీద దాడి చేయడంతోనే మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్ఎ

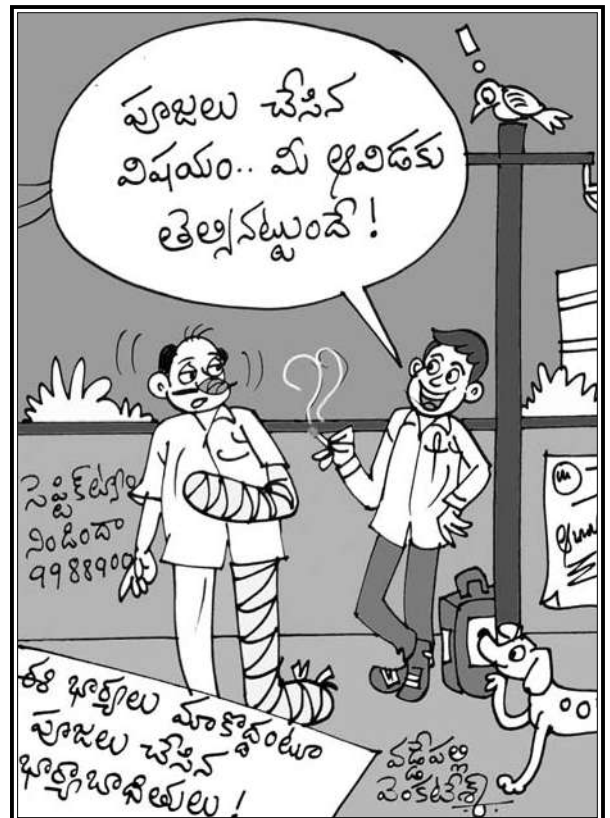
గ్రాహమ్ కు టెలిగ్రామ్ లు వెళ్లాయి. తూర్పు, కృష్ణా, ఇటు ఒరిస్సాలోని మల్కాంగిరి నుంచి పోలీసు బలగాలన్నీ చేరు కున్నాయి. ఆ వాతావరణంలోను జైహూర్ మహారాజు ఐదు ఏనుగుల మీద పోలీసుల కోసం వంపిన సామగ్రిని సెప్టెంబర్ 3న ఒంజేరి ఘాట్ లో రాజదళం వశం చేసుకుంది. ఇది ఒక సంచలనం. చింతపల్లి, కృష్ణదేవిపేట, రాజవొమ్మంగా స్టేషన్ల మీద సాధించిన విజయం కంటే దామనవల్లి అనే కొండ మార్గంలో సెప్టెంబర్ 24, 1922న దక్కిన విజయం ఎంతో గొప్పది. దామనపల్లికి రాజు దళం వస్తన్నదన్న సమాచారం తెలిసి స్కాట్ కవర్డ్, నెవెల్లె హైటర్ అనే ఒరిస్సా పోలీసు అధికారుల నాయకత్వంలో రెండు పటాలాలు వెళ్లాయి. ఇందులో హైటర్

జి. కిషన్ రెడ్డి

మొదటి ప్రపంచయుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. కానీ ఆ ఇద్దరినీ కూడా కొండదళం మట్టుపెట్టింది. అక్టోబర్ 15న అడ్డతీగల మీద రాజు దాడి చేశారు. కానీ ఆయుధాలు దొరకలేదు. అక్టోబర్ 19న చోడవరం స్టేషన్ లోను ఇదే అనుభవం. అప్పటికే స్టేషన్ లోని ఆయుధాలను బ్రెజిలీకి తరలించడం మొదలయి పోయింది.

కొండలలో పోరాడడంలో నేర్పు ఉన్న మలబారు దళాలు వచ్చిన తరువాత డిసెంబర్ 6న పెద్దగడ్డ పాలెం, లింగాపురం అనేచోట్ల రాజదళం వారితో తలపడవలసి వచ్చింది. దళాల దగ్గర లూయీ ఫిరంగులు ఉన్నాయి. ఒక భీకర పోరాటమే జరిగింది. రెండుచోట్ల కలిపి ఎనిమిది మంది రాజు అనుచరులు వీరమరణం చెందారు. ఈ మృత దేహాలను మన్యంలో ఊరేగించి, భయానికి బీజం వేశారు. డిసెంబర్ 23న ఉద్యమకారులను పట్టిస్తే నగదు బహుమానాలు ఇస్తామంటూ ప్రకటన

మానిపించారు. వారినే ఏకం చేసి ఉద్యమించారు. విశాఖ కొండలలో తిరుగుబాట్లు కొత్తకాదు. శాంతభూపతి, ద్వారబంధాల చంద్రయ్య, కారం తమ్మనదొర, రేకపల్లి అంబులరెడ్డి వంటి ఎందరో అక్కడ తిరుగుబాట్లు చేశారు. రాజు మన్యవాసుల ఉద్యమ దృష్టిని విస్తృతం చేశారు. గెరిల్లా యుద్ధ రీతిని ఎంచుకున్నారు. ఈ వ్యూహాలను ఆయన ఉత్తర భారత యాత్రలో ఉండగా నేర్చుకుని ఉండాలని పోలీసులు ఊహించారు. రామరాజు 1921లో నాసికాత్రంబకం వెళ్లారు. అప్పుడు అక్కడ సామర్పూర్ సోదరుల నాయకత్వంలో అభినవ భారతి ఉద్యమ ప్రభావం ఉంది. మన్య ప్రజల సంప్రదాయక ఆయుధాలు, ఆధునిక ఆయుధాలతో ఉద్యమం జరగాలని ఆయన వ్యూహం. మన్య విప్లవ ధ్యేయం, ఈ విప్లవానికి మైదాన ప్రాంతంలోని కాంగ్రెస్ ఉద్యమానికి మధ్య ఉండవలసిన బంధం వంటి అంశాలలో శ్రీరామరాజుకు స్పష్టత ఉంది. గెరిల్లా పోరుకు మొదట ఆయుధాలు కావాలి. అందుకు పోలీస్ స్టేషన్లు కొట్టాలి. ఎండు పదాలు, గంతన్న, రామరాజు-మల్లు నాయకత్వాలలో మూడు దళాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఆ ఆగస్ట్ 22 పట్టపగలు మొదట చింతపల్లి పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి చేశారు- దాదాపు మూడు వందల మంది. దారిలో కనిపించిన చింతపల్లి ఎస్ఐ ఈరెన అప్పలస్వామినాయుడుకి

ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్

వచ్చింది. నాలుగు మాసాలు మన్యంలో మౌనం తాండవించింది.

రామరాజు ఉద్యమం చల్లారిపోయిందని అంతా భావిస్తున్న తరుణంలో ఏప్రిల్ 17, 1923న రామరాజు దళం ఆకస్మాత్తుగా అన్నవరం పోలీస్ స్టేషన్లో ప్రత్యక్షమై మొత్తం యంత్రాంగాన్ని కలవర పరిచింది. పైగా ప్రజలు ఆయనకు హారతులు పట్టారు. అన్నవరం సంఘటన తరువాత మన్య వాసుల ఉద్యమంలోకి వేగిరాజు సత్యనారాయణ రాజు(అగ్గిరాజు) వచ్చారు. ఆ ఏడాది సెప్టెంబర్ 17 రాత్రి మల్లుదొర దొరికి పోవడం ఉద్యమానికి కీడు చేసింది. ఆ సంవత్సరం డిసెంబర్లో కాకినాడలో జరిగిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశాలకు రామరాజు మారువేషంలో హాజరయ్యారు.

కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ అణచివేత తీవ్రమైంది. అప్పటికే మన్యంలో ఉన్న బలగాలకు 1924 జనవరికి అస్సాం రైఫిల్స్ తోడుగా వచ్చింది. వీరికి కూడా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో అనుభవం ఉంది. అప్పటికే మన్యం మీద ప్రయోగించిన బలగాల సంఖ్య దాదాపు వేయి. రాజుదళం సంఖ్య వంద. అస్సాం రైఫిల్స్ అధిపతే మేజర్ గుడాల్. ఆ సంవత్సరం ఏప్రిల్లో గుంటూరు జిల్లా కలెక్టర్గా ఉన్న థామస్ జార్జ్ రూథర్ఫర్డ్ను విశాఖ మన్యంలో పోలీసు చర్యకు స్పెషల్ కమిషనర్గా నియమించారు. చీరాల పేరాల, కన్నెగంటి హనుమల ఉద్యమాలని అణచిన అనుభవం ఇతడిది. ఏప్రిల్ నుంచి జూన్ 24 వరకే అతడి అధికారం ఇచ్చారు. అంటే అంతలోనే ఉద్యమం అణగిపోవాలి. మన్యం పోలీసు

హింసతో, అత్యాచారాలతో తల్లడిల్లిపోయింది. మే ఆరవ తేదీన మంప చేరుకుని, రామరాజు ఒక చేనులోని మంచె మీద పరున్నాడు. రాజు వేకువనే మంచె దిగి అక్కడి కుంటలో స్నానం చేస్తుండగా ఈస్ట్కోస్ట్ దళానికి చెందిన కంమేసన్, ఇంటెలిజెన్స్ పెట్రోలింగ్ సబ్విన్స్ పెక్టర్ అక్వార్నాయుడు అరెస్టు చేశారు.

అరెస్టు చేసిన రాజును ఒక నులక మంచానికి కట్టి, యథాప్రకారం గిరిజనుల చేతనే మోయిస్తూ కృష్ణదేవిపేటకు పయనమయ్యారు. దారిలోనే ఉంది కొయ్యూరు. అక్కడే ఉన్న మేజర్ గుడాల్ రాజును కట్టిన మంచాన్ని బలవంతంగా దింపించాడు. మాట్లాడతానని గుడారంలోకి తీసుకువెళ్లాడు. అక్కడే ఇద్దరికీ వాగ్యుద్ధం జరిగింది. ఆగ్రహించిన గుడాల్ ఒక చెట్టుకు కట్టి కాల్చి చంపాడు. సజీవంగా రాజును అప్పగించాలంటూ కృష్ణదేవిపేట వచ్చి కూర్చున్న రూథర్ఫర్డ్ ఈ సంగతి తెలిసి గుడాల్ మీద ఆగ్రహం

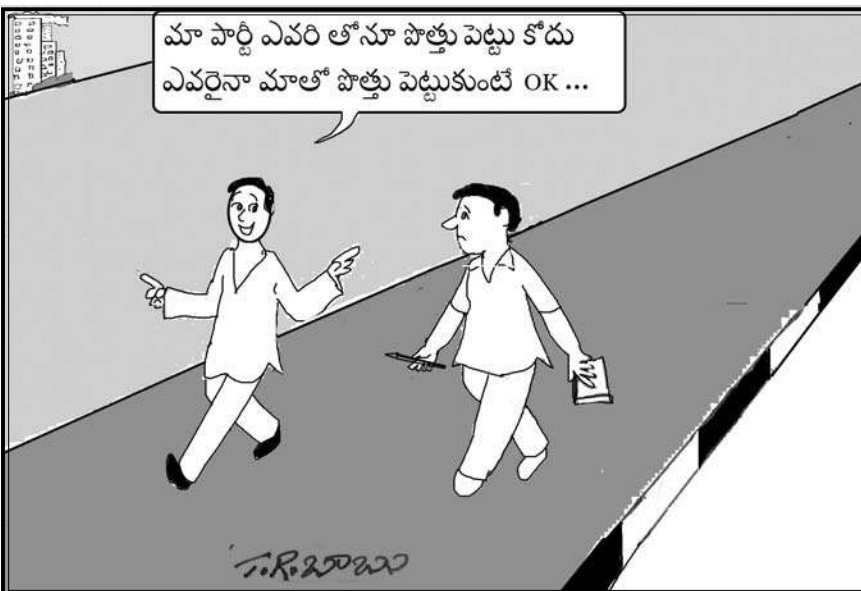
నిజానికి ఉద్యమకారుల 'యుద్ధ నేరాలు' విచారించడానికి 1922లోనే విశాఖపట్నంలో స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటయింది. ఎల్ హెచ్ అరంట్ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి. 270 మంది వరకు ఉద్యమకారులను ట్రిబ్యునల్ విచారించి రకరకాల శిక్షలు విధించింది. 12 మందిని అండమాన్ కాలాపానీకి పంపారు.

వ్యక్తం చేశాడు. చివరికి రాజు ఎక్కడైతే ఉద్యమ కారునిగా రూపొందాడో ఆ కృష్ణదేవిపేటలోనే తాండవ ఒడ్డున అంత్యక్రియలు జరిపారు.

జూన్ 7న గాం గంతన్నను పోలీసులు కాల్చి చంపారు. ఈ మధ్యలో ఎందరో ఉద్యమకారులను గ్రామస్థులు, బంధువులు పోలీసులకు అప్పగించారు. మల్లుదొరకి, బోనంగి పండుపడాలుకి మొదట ఉరిశిక్ష పడింది. తరువాత ద్వీపాంతర శిక్షగా మారింది. నిజానికి ఉద్యమకారుల 'యుద్ధ నేరాలు' విచారించడానికి 1922లోనే విశాఖపట్నంలో స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటయింది. ఎల్ హెచ్ అరంట్ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి. 270 మంది వరకు ఉద్యమకారులను ట్రిబ్యునల్ విచారించి రకరకాల శిక్షలు విధించింది. 12 మందిని అండమాన్ కాలాపానీకి పంపారు.

తన పంథా ఎలాంటిదైనప్పటికీ భారతీయులంతా గౌరవిస్తున్న గాంధీజీని రామరాజు గౌరవించడం విశేషం. పంథాలు వేరైనా తామంతా భారతమాత దాస్యశృంఖలాలు తెంచడానికి ఉద్యమిస్తున్న సంగతిని ఆయన గుర్తించిన తీరు అద్భుతం. మైదానంలో జరుగుతున్న కాంగ్రెస్ ఉద్యమంతో మన్యం పోరాటాన్ని అనుసంధానం చేయాలని ఆయన కోరుకున్నారు. మైదాన ప్రాంతాలకు చెందిన తన మిత్రులను ఉద్యమంలోకి రావలసిందిగా ఆహ్వానాలు పంపారు. అనేక ప్రత్యేకతలు కలిగిన రామరాజు ఉద్యమానికి భారత స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్రలో ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్ సందర్భంగా అయినా సముచిత స్థానం దక్కాలని కోరుకుందాం. రామరాజును, ఆయన వెంట నడిచి, ఎన్నో త్యాగాలు చేసిన గిరిజన స్వాతంత్ర్య సమరయోధులను మనమంతా ఎప్పటికీ తలుచుకుందాం.

వ్యాసకర్త : కేంద్ర పర్యాటక, ఈశాన్య భారత ప్రాంత సంస్కృతి, అభివృద్ధి వ్యవహారాల మంత్రి

రంజీ ట్రోఫీ విజేత మధ్యప్రదేశ్

దేశవాళీ క్రికెట్ రంజీ ట్రోఫీలో ముంబై, కర్ణాటక, ఢిల్లీ లాంటి దిగ్గజ జట్ల ఆధిపత్యానికి కాలం చెల్లింది. ఏడాది విరామం తర్వాత జనీసీఐ నిర్వహించిన 2021-22 సీజన్ టైటిల్స్ను మధ్యప్రదేశ్ జట్టు గెలుచుకొని సంచలనం సృష్టించింది. పదేళ్ల తన చిరకాల స్వప్నాన్ని ఎట్టకేలకు సాకారం చేసుకోగలిగింది.

భారత దేశవాళీ క్రికెట్ తలమానికంగా నిలిచే రంజీ ట్రోఫీ టోర్నీకి దశాబ్దాల చరిత్ర ఉంది. భారత టెస్ట్ జట్టులో చోటు సంపాదించాలంటే ఎంత గొప్ప ఆటగాడైనా దేశవాళీ క్రికెట్లో, ముఖ్యంగా రంజీ ట్రోఫీలో సత్తా చాటాలి. ప్రపంచ క్రికెట్లో అగ్రగామిగా ఉన్న భారత్కు అమ్మఒడి లాంటి రంజీ ట్రోఫీ గత 8 దశాబ్దాలుగా నిత్యనూతనంగా ఉంటూ తన ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకొంటూ వస్తోంది. సునీల్ గవాస్కర్, దిలీప్ వెంగ్సర్కార్, సచిన్ టెండూల్కర్, సౌరవ్ గంగూలి, కపిల్ దేవ్, బేడీ, ప్రసన్న, చంద్ర శేఖర్, సోల్కర్, వడేకర్ లాంటి గొప్ప ఆటగాళ్లం దరూ రంజీ ట్రోఫీలో సత్తా చాటుకోవడం ద్వారా

క్రీడా కృషి, 84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అంతర్జాతీయ స్థాయికి ఎదిగినవారే.

భారత తొలి క్రికెట్ రంజీట్ సింగ్జీ పేరుతోనే ఈ రంజీ ట్రోఫీ టోర్నీని 1934 నుంచి నిర్వహిస్తూ వస్తున్నారు. ప్రపంచంలోనే అత్యంత భాగ్యవంతులైన క్రికెట్ బోర్డుగా పేరు గడించిన బీసీసీఐకి అనుబంధంగా ఉన్న మొత్తం 30కి పైగా క్రికెట్ సంఘాల జట్ల నడుమ పోటీ నిర్వహిస్తూ వస్తున్నారు. దేశంలోని నాలుగు (ఉత్తర, దక్షిణ, తూర్పు, పశ్చిమ) మండలాలకు చెందిన 32 జట్లు గ్రూపు కమీ నాకౌట్ దశల్లో తలపడుతున్నాయి. 1934 నుంచి 2022 టోర్నీ వరకూ ముంబై జట్టు 47సార్లు ఫైనల్స్ చేరడంతో పాటు, రికార్డుస్థాయిలో 41 సార్లు విజేతగా నిలిచింది. ఆ తర్వాతి స్థానంలో కర్ణాటక, ఢిల్లీ జట్లు నిలిచాయి. కర్ణాటక 8 టైటిల్స్ తో పాటు 6 రన్నర్స్ స్థానాలు సాధించింది. ఢిల్లీ జట్టు 7 టైటిల్స్ తో పాటు 8 రన్నర్స్ స్థానాలు కైవసం చేసుకోగలిగింది.

కరోనా దెబ్బతో గతేడాది జరగాల్సిన 2020-21 రంజీట్ టోర్నీని బీసీసీఐ రద్దుచేసింది. ఏడాది విరామం తరువాత జరిగిన ఈ టోర్నీ విజేతగా మధ్య ప్రదేశ్ నిలిచింది. ఫైనల్లో ముంబైని చిత్తుచేయడం ద్వారా మధ్యప్రదేశ్ సంచలనం సృష్టించింది. విజేతకు ట్రోఫీతో పాటు 2 కోట్ల రూపాయలు, రన్నర్స్ ముంబైకి కోటి రూపాయలు ప్రైజ్ మనీగా బీసీసీఐ అందచేసింది.

3 రూపాయల నుంచి 60 వేలకు..

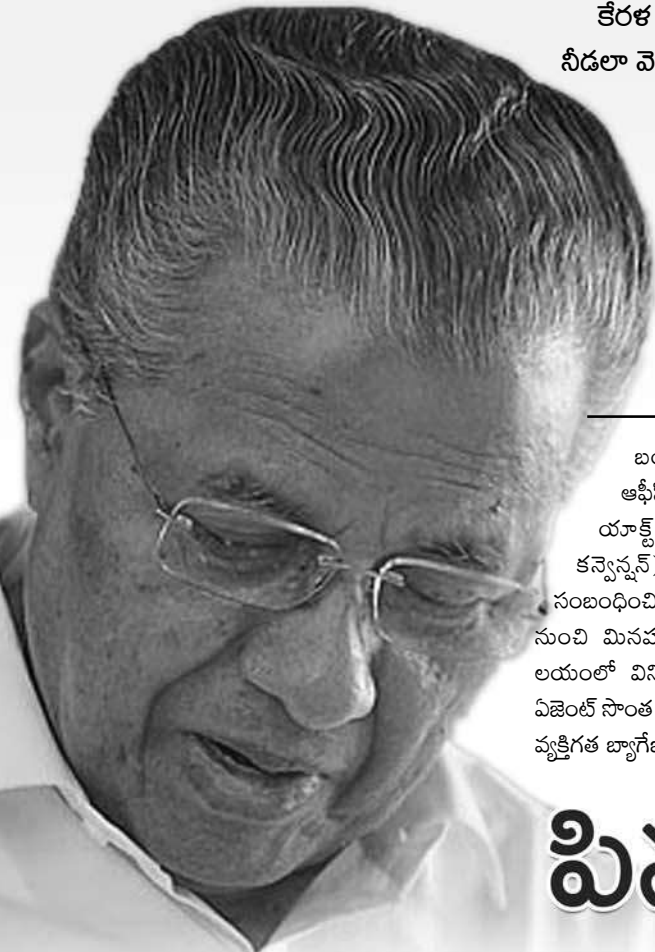
దేశవాళీ క్రికెట్లర్ ఆదాయం గతంతో పోల్చుకుంటే భారీగా పెరిగింది. పోటీల తొలిరోజుల్లో ఆటగాళ్లకు రోజుకు 3 రూపాయలు చొప్పున ఇచ్చేవారు. అదికాస్త ప్రస్తుతం రోజుకు 60వేల రూపాయల మ్యాచ్ ఫీజుగా రూపాంతరం చెందింది. 40కి పైగా మ్యాచ్లు ఆడిన అనుభవం ఉన్న ఆటగాళ్లకు రోజుకు 60 వేలు, అంతకంటే తక్కువ మ్యాచ్లు ఆడిన

ఆటగాళ్లకు రోజుకు 50 వేల చొప్పున, ఏమాత్రం అనుభవం లేకుండా ఆడే ఆటగాళ్లకు రోజుకు 40వేల రూపాయలు చొప్పున బీసీసీఐ మ్యాచ్ ఫీజుగా అందచేస్తోంది. అంటే, 50 రోజుల రంజీ సీజన్లో పూర్తిమ్యాచ్లు ఆడిన ఒక్కో ఆటగాడికి సీజన్కు 30 లక్షల రూపాయలు మ్యాచ్ ఫీజుగా అందుకొనే అవకాశం ఉంది.

ఈ టోర్నీలో ఎన్నో ప్రపంచ రికార్డులు

ప్రపంచ దేశవాళీ క్రికెట్ చరిత్రలోనే పలు అరుదైన రికార్డులు 2021-22 రంజీ సీజన్లో నమోదయ్యాయి. జార్జండ్తో ముగిసిన తొలి క్వార్టర్ ఫైనల్స్ మ్యాచ్లో బెంగాల్ టాపర్లలోని మొత్తం తొమ్మిదిమంది బ్యాటర్లు కనీసం హాఫ్ సెంచరీలతో చరిత్ర సృష్టించారు. ఒకే ఇన్నింగ్స్లో బ్యాటర్లంతా అర్ధ సెంచరీ చేయడం ఇదే మొదటిసారి. గతంలో 1893లో ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన 8 మంది బ్యాటర్లు ఆక్స్ఫర్డ్ అండ్ కేమ్బ్రిడ్జ్ యూనివర్సిటీ జట్టుతో జరిగిన మ్యాచ్లో అర్ధ శతకాలు నమోదుచేశారు. మరో క్వార్టర్ ఫైనల్ మ్యాచ్లో ఉత్తరాఖండ్ పైన ముంబై 725 పరుగులతో రంజీ ట్రోఫీ చరిత్రలోనే అతిపెద్ద విజయాన్ని నమోదు చేసింది. దీంతో ఫస్ట్ క్లాస్ చరిత్రలోనే అతి పెద్ద విజయం సాధించిన జట్టుగా ముంబై ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పింది. 92 ఏళ్ల క్రితం.. 1929-30లో షెఫీల్డ్షిర్డ్ క్రికెట్లో క్విన్స్ ల్యాండ్ పై న్యూ సౌత్ వేల్స్ 685 పరుగుల తేడాతో విజయం సాధించడం ఇప్పటివరకు ఫస్ట్ క్లాస్ క్రికెట్లో రికార్డుగా ఉంది. తాజాగా ముంబై ఆ రికార్డును బద్దలుకొట్టింది.

భారత క్రికెట్కు బలమైన వునాదిగా, ఆలంబనగా ఉంటూ వస్తున్న రంజీ ట్రోఫీ దేశంలోని వందలాది దేశవాళీ క్రికెట్లర్లకు నిజంగా అమ్మఒడి లాంటిదే. ★

కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ ను 2020 నాటి బంగారం స్కగ్లింగ్ కేసు నీడలా వెంటాడుతోంది. రెండేళ్లు ప్రబుగా ఉన్న ఈ వివాదం, జూన్ 21న ఈ కేసులో ప్రధాన నిందితురాలు స్వప్న సురేష్, ప్రధాని మోదీకి రాసిన లేఖతో ఒక్కసారిగా రాష్ట్రంలో అలజడి సృష్టించింది. ఈ వ్యవహారంలో కేరళ ప్రభుత్వం పాత్రపై సీజీఐ విచారణ జరపాలంటూ లేఖలో ఆమె కోరడం దేశవ్యాప్తంగా చర్చనీయాంశమైంది. అంతేకాదు, ఈ కేసులో ప్రభుత్వం తనను బలిపశువును చేసిందంటూ ఆమె ఆరోపించారు. పినరయి ప్రభుత్వం తనను, తన కుటుంబ సభ్యులను, తన లాయర్ ను కూడా వేధింపులకు గురిచేస్తున్నదని ఆమె తాజాగా ఆరోపించారు.

బంగారం మనాకడ్ లోని కాన్సులెట్ ఆఫీస్ విరు నామాతో వచ్చింది. కస్టమ్స్ యాక్ట్, దౌత్యసంబంధాల (వియన్నా కన్వెన్షన్) చట్టం ప్రకారం దౌత్యవేత్తలకు సంబంధించిన రెండు రకాల వస్తువులకు తనిఖీల నుంచి మినహాయింపు ఉంటుంది. అవి కార్యాలయంలో వినియోగించే వస్తువులు, డిప్లొమేటిక్ ఏజెంట్ సొంత బ్యాగులు. అయితే ఆ బ్యాగ్ దౌత్యవేత్త వ్యక్తిగత బ్యాగ్ జీ కింద సమాదై ఉండటంతో కస్టమ్స్

బాధ్యతలు చూస్తున్న ఇన్ చార్జ్ కాంట్రాక్టర్ పారిపోవడంతో, ప్రస్తుతం ఆమెకు పెద్దమొత్తంలో డబ్బు అవసరం ఉన్నదని కూడా ఈ విచారణలో వెల్లడైంది.

ఇదిలా ఉండగా 2021, జూన్ లో కస్టమ్స్ అధికారులు మొత్తం 53 మందికి బంగారం స్కగ్లింగ్ కేసులో షోకాజ్ నోటీసులు జారీచేయగా వీరిలో మాజీ ఐఏఎస్ అధికారి శివశంకర్, ఇద్దరు యూఏఈ కాన్సులెట్ మాజీ జనరల్స్ జమాల్ అల్

పినరయిని వదలని

బంగారం అక్రమ రవాణ కేసులో స్వప్న సురేష్ పదహారు నెలలపాటు జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో గడిపి 2021, నవంబర్ లో విడుదలయ్యారు. తర్వాత హెచ్ఆర్డీఎస్ ఇండియా పేరుతో నడిచే ఎన్ జీఓలో డైరెక్టర్ గా చేరారు. నిజానికి ఈ వ్యవహారంలో ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు, మరికొందరి ప్రమేయం ఉన్నదంటూ గతంలోనే స్వప్న ఆరోపించారు.

స్కాం ఎలా బయటపడింది?

2020 జూలై 4న తిరువనంతపురం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలో కస్టమ్స్ అధికారులు రూ.13 కోట్ల విలువైన 30 కిలోల బంగారాన్ని పట్టుకున్నారు. కార్గో విమానంలో వచ్చిన ఈ

అధికారులు తనిఖీ చేసేందుకు పైఅధికారుల అనుమతి కోరారు. ఈ బ్యాగ్ జీని అసీమా తరపున యూఏఈ కాన్సులెట్ మాజీ ఉద్యోగి శరత్ తీసుకోవాల్సి ఉన్నదని తర్వాతి విచారణలో తేలింది. వెంటనే అధికారులు ఆయన్ను అరెస్ట్ చేయగా స్వప్న సురేష్ పేరు చెప్పడంతో, ఆమెను విచారించినప్పుడు ఎం. శివశంకర్ పేరు బయటకు వచ్చింది. గతంలోనూ ఆయన 'స్పెషల్ బ్యాగ్ జీని' రిలీజ్ చేయాలని కస్టమ్స్ శాఖను అభ్యర్థించినట్లు కూడా వారు విచారణలో తెలిపారు. ముఖ్యమంత్రి విజయన్ కార్యాలయం (సీఎంఓ)కు బంగారం స్కగ్లింగ్ వ్యవహారం పూర్తిగా తెలుసని స్వప్న అధికారులకు తెలిపారు. ఈ విచారణ నేపథ్యంలో మరో యూఏఈ కాన్సులెట్ మాజీ జనరల్ జమాల్ అల్-జబీ కూడా గతంలో ఆరుసార్లు కేరళకు అక్రమంగా బంగారాన్ని తీసుకొచ్చినట్లు, మరో కాన్సులెట్ ఉద్యోగి కూడా కేరళకు అక్రమంగా బంగారాన్ని తీసుకొచ్చా రన్న విషయాలూ బయటపడ్డాయి. జమాల్ అల్-జబీ జర్మనీలో కొన్ని పెట్టుబడులు పెట్టినట్లు, ఇందులో స్వప్న సురేష్ కు భాగస్వామ్యాన్ని కల్పించి నట్లు ఆరోపణలున్నాయి. అల్ అసీమా రాన్ అల్ కైమాలో ఇంటిని నిర్మించుకుంటున్నారని, దీని నిర్మాణ

జబీ, అట్లాచ్ రషీద్ ఖమీస్ అలీ ఉన్నారు. ఈ ఇద్దరికి కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ ద్వారా గత ఏడాది జూన్ లో నోటీసులు జారీ అయ్యాయి. కొవిడ్-19 తొలి దశలో కేరళ లాక్ డౌన్ లో ఉండగా ఈ కేసు బయటపడటం విశేషం.

అప్పట్లో కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని విపక్షాలు కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ వద్ద ప్రిన్సిపల్ ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా పనిచేసిన ఎం. శివశంకర్ కు బంగారం స్కగ్లింగ్ లో ప్రధాన నిందితురాలు స్వప్న సురేష్ తో సంబంధాలున్నాయని ఆరోపిస్తూ, ప్రభుత్వంపై విమర్శల దాడులు తీవ్రంచేశాయి. విపక్ష నేత రమేష్ చిన్నతల ప్రధాని సరేంద్రమోదీకి లేఖరాస్తూ దీనిపై సీబీఐ దర్యాప్తు జరపాలని కోరారు. విపక్షాలు విరుచుకుపడుతున్న నేపథ్యంలో ఎం. శివశంకర్ ను ఏడాది సెలవుపై పంపి ఆయన స్థానంలో మీర్ మహమ్మద్ అలీని నియమించారు. బంగారం స్కగ్లింగ్ కేసులో ప్రధాన నిందితుడుగా ఉన్న శివశంకర్ స్వప్న సురేష్ ను ప్రభుత్వ ఐటీ డిపార్ట్ మెంట్ లో నియమించడానికి ప్రధాన కారకుడు. ఈమె నేపథ్యం సరిగ్గా లేకపోయినా, ఆమెపై ఫోర్జరీ కేసులో క్రిమ్ బ్రాంచ్ విచారణ జరుపుతున్న విషయాలను పట్టించుకోకుండా ఆమెకు పోస్టింగ్

జమలాపురపు విఠల్ రావు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఇవ్వడం గమనార్హం. అయితే బంగారం స్పెర్డింగ్ ఆరోపణలను ప్రభుత్వం ఖండించి, దీనిపై వివిధమైన విచారణ జరిపినా తమకు ఇబ్బందిలేదని అప్పట్లో ప్రకటించింది.

ఎవరి స్వప్న సురేష్?

స్వప్న తిరువనంతపురంలో ఒక ట్రావెల్ ఏజెన్సీలో ఉద్యోగ జీవితాన్ని ప్రారంభించారు. 2010-11 ప్రాంతంలో అబుదాబిలో ఉద్యోగంలో చేరారు. కొద్దికాలం విరామం తర్వాత అబుదాబి విమానాశ్రయం నుంచి తిరిగి కేరళకు వచ్చారు. తర్వాత ఎయిర్ ఇండియాకు చెందిన 'ఎస్ఎటీఎస్'లో చేరారు. ఇది తిరువనంతపురంలోని గ్రౌండ్ హ్యాండ్లింగ్ ఏజెన్సీ. తైంగిక వేధింపుల ఆరోపణలతో ఆ సంస్థను విడిచిపెట్టి, అబుదాబి కాన్సులేట్లో చేరారు.

తర్వాత వృత్తిపరమైన వ్యవహారాలపై సక్రమంగా లేదన్న ఆరోపణలపై ఉద్యోగం నుంచి తొలగింపునకు గురయ్యారు. అనంతరం కేరళ ప్రభుత్వానికి చెందిన

అధికార పార్టీ గెలిచి ఉంటే.. ఈ స్కాంలో ఆరోపణలను ప్రభుత్వం మరింత గట్టిగా, సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనగలిగేది. కానీ ఓటమి కుంగుబాటు పార్టీని నైరాశ్యంలోకి నెట్టేయగా, స్తబ్ధంగా ఉన్న విపక్ష కాంగ్రెస్కు గొప్ప ఆయుధాన్నిచ్చింది. ప్రస్తుత పరిణామాల వల్ల ఎల్డీఎఫ్కు ఇప్పుడే వచ్చే ప్రమాదం ఏమీ లేకపోయినా, ప్రతిష్ట మసకబారిందని చెప్పక తప్పదు.

అంతేకాదు ముఖ్యమంత్రి ప్రతిష్టాత్మకంగా భావిస్తున్న కె-రైల్ ప్రాజెక్టుకు (కానర్గడ్-తిరువనంతపురం, తలస్సరి-మైసూర్, నీలంబూర్-నంజాంగడ్, కోచింగ్ టెర్మినల్ కాంప్లెక్స్, శబరి రైల్వే లైన్లు) వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రంలో వ్యక్తమవుతున్న నిరసనల నేపథ్యంలో ఆయనపై ఒత్తిడి పెంచేందుకు ఇదొక గొప్ప అవకాశంగా కాంగ్రెస్ భావిస్తోంది. ఈ స్కాంలో లబ్ధిపొందిన వారిలో ముఖ్యమంత్రి సలహాదారులు నలిన నిట్టో, మాజీ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఎం. శివశంకర్, ముఖ్యమంత్రి ఓఎస్డిగా పనిచేసిన

స్వప్న సురేష్

పెద్ద నిదర్శనం అవసరం లేదు. కమిషనరేట్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ (ప్రివెంటివ్) (సీసీపీ) 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం 540.37 కిలోల బంగారాన్ని

గోల్డ్ స్కాం

కేరళ ప్రజల ప్రధాన బలహీనత 'బంగారం'. దీన్ని 'సొమ్ము' చేసుకోవడానికే వివిధ మార్గాల ద్వారా అక్రమార్కులు బంగారాన్ని కేరళకు స్వగుల్ చేస్తుంటారనేది ప్రస్తుత 'బంగారం స్కాం' ఉదంతం చెబుతున్న పాఠం. అయితే, ఇది స్వగర్లకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, ఏకంగా కేరళ ప్రభుత్వం మెడకు చుట్టుకోవడం గమనార్హం. ముఖ్యంగా త్రిక్కూర్ ఉపఎన్నికలో ఓటమి దెబ్బ నుంచి కోలుకోక ముందే అధికార ఎల్డీఎఫ్కు సద్దుమణిగిందనుకున్న రెండేళ్లనాటి బంగారం స్కాం వెలుగులోకి రావడం అశనిపాతమైంది.

ఐటీ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లిమిటెడ్లో చేరారు. ప్రస్తుతం పాలక్కాడ్లోని హైరేంజ్ రూరల్ డెవలప్మెంట్ సొసైటీ (హెచ్ఆర్డీఎస్ ఇండియా) అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ డైరెక్టర్ (ఉమెన్ ఎంపవర్మెంట్ సీఎస్ఆర్)గా పనిచేస్తున్నారు.

ఇరకాటంలో ప్రభుత్వం

కేరళ ప్రజల ప్రధాన బలహీనత 'బంగారం'. దీన్ని 'సొమ్ము' చేసుకోవడానికే వివిధ మార్గాల ద్వారా అక్రమార్కులు బంగారాన్ని కేరళకు స్వగుల్ చేస్తుంటారనేది ప్రస్తుత 'బంగారం స్కాం' ఉదంతం చెబుతున్న పాఠం. అయితే, ఇది స్వగర్లకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, ఏకంగా కేరళ ప్రభుత్వం మెడకు చుట్టుకోవడం గమనార్హం. ముఖ్యంగా త్రిక్కూర్ ఉపఎన్నికలో ఓటమి దెబ్బ నుంచి కోలుకోక ముందే అధికార ఎల్డీఎఫ్కు సద్దుమణిగిందనుకున్న రెండేళ్లనాటి బంగారం స్కాం వెలుగులోకి రావడం అశనిపాతమైంది. బహుశా త్రిక్కూర్ ఉపఎన్నికలో

సీఎం రవీంద్రన్, ఉన్నత విద్యాశాఖ మాజీ మంత్రి కేటీ జలీల్ ఉన్నారని స్వప్న ఆరోపించిన విషయం తెలిసిందే. అయితే ఈ ఆరోపణలన్నీ విషక్షాల కుట్ర అంటూ ముఖ్యమంత్రి కొట్టి పారేసినప్పటికీ నిజానిజాలు దర్యాప్తులో తేలుతాయి. ఆమె చేసిన ఆరోపణలు నిజమైతే రాష్ట్రం మరింత భగ్గుమంటుందనడంలో సందేహం లేదు. మరోవైపు తాను చేసిన ఆరోపణలను రుజువుచేసే ఆధారాలు కూడా తన వద్ద ఉన్నాయని స్వప్న మీడియాకు చెప్పారు.

వెలుగులోనికి రానివి ఇంకెన్నో!

దేవభూమిగా పేరుపడిన కేరళ రాష్ట్ర ప్రజలకు బంగారం అంటే మహాప్రీతి. దీనిపై పెద్దమొత్తంలో పెట్టుబడులు పెడుతుంటారు. బహుశా ఇదే ఆ రాష్ట్రంలో బంగారం స్పెర్డింగ్కు కారణం కావచ్చు. కస్టమ్స్ అధికారుల లెక్కల ప్రకారమే ఏటా రాష్ట్రానికి రూ. 10వేల కోట్ల విలువైన బంగారం అక్రమ రవాణా అవుతుంటుంది. వ్యవస్థలోని లోసుగులకు ఇంతకంటే

పట్టుకుంది. దీని విలువ రూ. 187 కోట్లు. 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరంలో పట్టుకున్న 251 కిలోల బంగారంతో పోలిస్తే ఇది రెట్టింపు. 2019-20లో బంగారం అక్రమ రవాణాకి సంబంధించి కేరళలో 802 కేసులు నమోదయ్యాయి. ఇదే ఏడాది కాలికట్ విమానాశ్రయంలో 232 కిలోలు, కన్నూర్ విమానాశ్రయం (2019లో ప్రారంభమైంది) 47.1 కిలోల బంగారాన్ని కస్టమ్స్ అధికారులు పట్టుకున్నారు.

అదేవిధంగా తిరువనంతపురంలో అధికారులు పట్టుకున్న బంగారం విలువ 200 కిలోలు. 2019, నవంబర్ నుంచి 2020, మార్చి 4వ తేదీలోపు దాత్య మార్గాల ద్వారా 18 సార్లు కేరళకు బంగారం స్వగుల్ అయిందని విచారణ అధికారులు గుర్తించారు. ఈ వివరాలన్నీ స్వప్న సురేష్ కేసు పుణ్యమాని వెలుగులోకి వచ్చాయి. వెలుగులోకి రానివి ఇంకెన్నో ఉన్నాయో!

తెలుసుకుందాం

గౌరీశంకరాలయం- కరీంనగర్

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కరీంనగర్ జిల్లా కేంద్రంలో గల పాతబజారులో ఉన్న ఆలయం. చక్కటి శిల్పకళతో ఉన్న ఈ గుడిని దాదాపు 800 ఏళ్ల క్రితం కాకతీయరాజు ప్రతాపరుద్రుని కాలంలో నిర్మించినట్లు చారిత్రక ఆధారాలున్నాయి. ఆలయంలోని ఒక్కో స్తంభంపై జలంధ హర, వీరభద్ర, సంధ్యతాండవ, దక్షిణామూర్తి, హరిహర వంటి శంకరుని అవతారాలు దర్శనమిస్తాయి. అగ్నేయంలో అయ్యప్పస్వామి, వీరభద్రుడు; దక్షిణంలో కాలభైరవుడు, సప్తమాతృకలు; నైరుతిలో బ్రహ్మ, పశ్చిమాన సరస్వతీదేవి; వాయవ్యంలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి; ఉత్తరంలో నారాయణమూర్తి; ఉత్తర ఈశాన్యంలో నవగ్రహాలు కనిపిస్తాయి.

కథ

బంగారు పలక

కృపానందుడు అనే జమీందారు ఉండేవాడు. అతను మిక్కిలి ధనవంతుడు. కృపానందుడికి చాలాకాలం వరకు సంతానం కలగలేదు. అందుకోసం ఎన్నో పూజలు, ప్రతాలు చేశాడు. చివరకు ఎంతోకాలం తర్వాత అతనికి ఒక పుత్రుడు జన్మించాడు. ఆ బాలుడికి యశస్వి అని నామకరణం చేసి అల్లారుముద్దుగా పెంచసాగాడు.

ఒకనాడు బాలుడికి అక్షరాభ్యాసం చేయ సంకల్పించి, స్వర్ణకారుడిని పిలిపించాడు కృపానందుడు. చుట్టూ వజ్రాలు పొదిగిన

అత్యంత ఖరీదైన వెండిపలక, నవరత్న ఖచితమైన బంగారు బలపం తయారుచేసి తీసుకురావలసిందిగా ఆదేశించాడు.

స్వర్ణకారుడు ధగధగలాడిపోయే బంగారు పలక, వెండి బలపం తయారుచేసి తీసుకువచ్చాడు. జమీందారు బాలుడిని అక్షరాభ్యాసానికి సిద్ధం చేసి వెండిపలక మీద బంగారు బలపంతో దిద్దించబోగా ఒక్క అక్షరం కూడా పడలేదు. దాంతో బాలుడు ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. బాలుడిని బుజ్జగించడం కోసం కృపానందుడు అతడిని గుర్రంబండి మీద పురవీధులలోకి వ్యాహృతికి తీసుకువెళ్లాడు.

పద్యం

అనఘునికైనజేకుటు ననర్పుని గూడి చరించినంతలో
మన మెరియంగ నప్పుడవమానము కీడుధరిత్రియందు నే
యనుపుననైనదప్పవు యథార్థము తానది యెట్టులన్నచో
నినుమునుగూర్చి యగ్ని నలయింపదె సమ్మెటపెట్టు భాస్కరా!

భావం : భాస్కరా! ఇనుముతో కలిసియున్న అగ్నికి సమ్మెటపోటు పడినట్లుగా లోకము నందు తగనివానితో స్నేహము చేయుచూ సంచరించు వానికి, ఎంతటి సద్గుణవంతునైననూ నేదియో నొక సమయాన అవమానం, హాని, కలుగును. ఇది తప్పనిసరిగా గుర్తుంచుకొనుము.

శ్లోకం

చిన్తనీయా హి విపదామ్ ఆదావేవ ప్రతిక్రియా ।
న కూపఖననం యుక్తం ప్రదీప్తే వహ్నినా గృహే ॥

భావం: ఓ పని ప్రారంభంలోనే, ఎదురయ్యే అవకాశం ఉన్న కొన్ని అవరోధాలను ముందుగానే ఊహించి, అడ్డంకులను ఎలా అధిగమించాలో యోజన చేసుకోవాలి. (అంతేకాని అవరోధాలు వచ్చాక అలోచన మొదలు పెట్టకూడదు) ఇల్లు తగలబడుతుంటే అర్పటానికి నీళ్ల కోసం నుయ్యి తప్పించడం తెలివైన పని కాదు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ఆర్.ఎన్.ఎన్.	దయానంద సరస్వతి
భూదానోద్ధమం	హెన్రీ డ్యూనాంట్
రెడ్ క్రాస్	హెడ్లెవార్
ఆర్యసమాజం	బాలగంగాధర్ తిలక్
మోంరూల్ లీగ్	వినోభాభావే

‘క్రొత్త గ్రంథాలంశా-ప్రతి శాస్త్రం
‘శ్రీకృష్ణ దండయాత్ర-అక్షరలక్షణ ‘శ్రీమద్విద్య
‘ప్రీతి-ప్రీతి ‘ప్రీతి-ప్రీతి ‘ప్రీతి-ప్రీతి
‘ప్రీతి-ప్రీతి ‘ప్రీతి-ప్రీతి ‘ప్రీతి-ప్రీతి

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

జీడిపల్లి విఠల్రెడ్డి

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారుడు, రాజకీయ నాయకుడు, న్యాయవాది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కామారెడ్డి జిల్లా, మాచారెడ్డి మండలం ఫరీదుపేటలో 1922లో జన్మించారు. కామారెడ్డి నియోజకవర్గానికి తొలి ఎమ్మెల్యే. నిజాం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రైతులతో కలిసి ఉద్యమం చేశారు. నిజామాబాద్ జైల్లో శిక్ష అనుభవించారు. అగస్టు 3, 2017న మరణించారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. ప్రపంచ జనాభా దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
2. మిజోరాం రాష్ట్ర రాజధాని ఏది?
3. సిక్కు మత స్థాపకుడు ఎవరు?

క్రొవ్వులూ '8

క్రొవ్వులూ '8 '11 క్రొవ్వు '1: రామచంద్రా

మనడుగు మేత

అక్కడిక్కడి బండి
అంతరాల బండి, మద్దూరి
సంతలోన మాయమైన బండి.
ఏమిటది?

క్రొవ్వులూ: రామచంద్రా

మంచిమూట

జ్ఞానం
వంశపారంపర్యం కాదు,
ఎవరికి వారు
ఆర్జించుకోవాల్సిందే..

ఒక చిట్టు కింద కొందరు పేద బాలురు కూర్చుని రాతి పలకమీద సున్నపురాయి బలవంతో అక్షరాలు దిద్దుకుంటున్నారు. అది చూడగానే యశస్వి తనకు కూడా అలాంటి పలక, బలవం కావాలని మారాం చేశాడు. కృపానందుడు వెంటనే సేవకుడిని పంపి అలాంటి పలక, బలవం తెప్పించాడు.

బాలుడు ఎంతో సంబరపడిపోతూ పలక మీద బలవంతో చిన్న చిన్న గీతలు గీస్తూ ఆనందించాడు. కుమారుని సంబరం చూసి జమీందారు కూడా ఎంతో సంతోషించాడు. మార్నాడు ఆ రాతి పలక మీద సున్నపురాయి బలవంతో బాలుడికి అక్షరాలు దిద్దించాడు.

నీతి: తేనెతో దాహం తీరదు. చిన్న వస్తువులు కావాల్సిన చోట అవే వాడాలి.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గంధి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో

TARA 9044

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అబ్బిని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆర్థిక లావాదేవీలు సంతృప్తినిస్తాయి. సమస్యల పరిష్కారంలో చొరవ తీసుకుని విజయం సాధిస్తారు. విలువైన వస్తువులు కొంటారు. మీపై ఉంచిన బాధ్యతలు నెరవేర్చడంలో ముందడుగు వేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగుల అంచనాలు నిజమవుతాయి. కళాకారుల యత్నాలు సఫలం. 4, 5 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. అనారోగ్యం. శ్రమ తప్పుడు. అన్నపూర్ణాష్టకం పఠించండి.

మృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

శుభవార్తలు అందుతాయి. స్థిరాస్తి వివాదాలు పరిష్కారదశకు చేరుకుంటారు. తీర్థయాత్రలు చేస్తారు. వివాహ, ఉద్యోగయత్నాలు కలిసివస్తాయి. వాహనయోగం. విద్యార్థులు అనుకున్న లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. ఉద్యోగులకు అనుకూల మార్పులు ఉండవచ్చు. పారిశ్రామికవేత్తల యత్నాలు సఫల మవుతాయి. 5,6 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. మానసిక అశాంతి. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగ్గా ఉంటాయి. అనుకున్న కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు. వాహనయోగం. విద్యార్థులకు శుభవార్తలు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. కొన్ని వేడుకలు నిర్వహిస్తారు. వ్యాపారులకు క్రమేపీ లాభాలు. ఉద్యోగులకు నూతనోత్సాహం. రాజకీయవేత్తలకు ఆకస్మిక విదేశీ పర్యటనలు. 7,8 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. బంధువిరోధాలు. నృసింహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆర్థిక ఇబ్బందులతో సతమతమవుతారు. ఆరోగ్య సమస్యలు వేధిస్తాయి. అనుకోని సంఘటనలు ఆశ్చర్యపరుస్తాయి. విలువైన సామగ్రి భద్రంగా చూసుకోండి. వ్యాపారులకు నిరాశ. ఉద్యోగులకు పనిఒత్తిడులు పెరుగుతాయి. రాజకీయవర్గాలకు విదేశీ పర్యటనలు వాయిదా పడవచ్చు. 6,7 తేదీల్లో శుభవార్తలు. ధన, వస్తులాభాలు. విష్ణు సహస్రనామ పారాయణం చేయండి.

సింహం : మఖ, పుష్య, ఉత్తర 1వ పాదం

అనుకున్న విధంగా డబ్బు సమకూరి అవసరాలు తీరతాయి. సంతానపరంగా చికాకులు తొలగుతాయి. స్థిరాస్తి వివాదాలు అత్యంత నేర్పుగా పరిష్కరించు కుంటారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగయోగం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగుల సమస్యలు తీరతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల ఆశలు ఫలిస్తాయి. 9,10 తేదీల్లో వ్యయప్రయాసలు. అనారోగ్యం. కుటుంబంలో చికాకులు. విష్ణుద్వానం చేయండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా సాగుతాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. ప్రతిభాపాటవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. సోదరుల నుంచి ఆహ్వానాలు అందుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అనుకూల మార్పులు. రచయితలు, సాంకేతిక నిపుణులకు అనుకోని విదేశీ పర్యటనలు. 4,5 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. కుటుంబ సభ్యులతో విభేదాలు. దత్తాత్రేయుని పూజించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కొత్త పనులు చేపడతారు. ఆర్థికపరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. విద్యార్థుల యత్నాలు సఫలం. ఇంటి నిర్మాణాలు చేపడతారు. వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు సజావుగా సాగి లాభాలందు కుంటారు. ఉద్యోగులకు పురోగతి. పారిశ్రామిక వర్గాల యత్నాలు ఫలిస్తాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులకు శుభవార్తలు. 9,10 తేదీల్లో ధనవ్యయం. బంధువిరోధాలు. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. ఆవుల నుంచి ఆహ్వానాలు రాగలవు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ యోగం. ముఖ్య నిర్ణయాలకు తగిన సమయం. వ్యాపారులు ఉత్సాహంగా ముందడుగు వేస్తారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతస్థితి. రాజకీయవేత్తలకు పదవులు దక్కుతాయి. కళాకారులు, శాస్త్రవేత్తలకు అనుకోని అవకాశాలు. 7,8 తేదీల్లో సోదరులతో వివాదాలు. ఆరోగ్యసమస్యలు. దేవీఖడ్గమాల పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆర్థిక వ్యవహారాలు సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆర్థిక లావాదేవీలు ఆశాజనకంగా ఉంటాయి. ఆస్తి వివాదాలను నేర్పుగా పరిష్కరించుకుంటారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. ఆరోగ్య సమస్యల నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. ఉద్యోగులకు విశేష యోగదాయకం. కళాకారులు, రచయితలకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 4,5 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. ఒత్తిడులు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. గృహనిర్మాణ యత్నాలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. ఆలోచనలు కార్యరూపంలో పెడతారు. ఆస్తి వివాదాల పరిష్కారం. పుణ్యక్షేత్రాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు. ఉద్యోగుల సమస్యల పరిష్కారం. పారిశ్రామికవేత్తలకు అరుదైన ఆహ్వానాలు. 7,8 తేదీల్లో ఆరోగ్యభంగం. దూరప్రయాణాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆర్థిక పరిస్థితి ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. గృహం, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఓర్పుతో కొన్ని సమస్యల నుంచి బయటపడతారు. భాగస్వామ్య వ్యాపారాలలో లాభాలు. ఉద్యోగులకు చిక్కులు తొలగి ఊరట లభిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు ప్రజాదరణ పెరుగుతుంది. 8,9 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. మనశ్శాంతి లోపిస్తుంది. కనకధారా స్తోత్రం పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

- ఈ జూలై నెలలో పదవ తేదీన వచ్చే దేనికి చాలామంది భక్తులు విష్ణువుని పూజించి ఉపవాసం ఉంటారు? (7)
- ఉష్ణము (2)
- ఆంగ్లంలో రేపు (3)
- మనుషులకు ఉండవలసినవి.. అటుగా మధ్యలో తమ రున్నది (4)
- మొలక (4)
- సైన్స్ ల్యాబ్లో చేసేది (3)
- శరీరము (3)
- ఇది ఓ నక్షత్రం, కాత్యాయన ముని (4)
- తృప్తి (2)
- జవాబు (5)
- పంతము, శపథం (3)
- నీలి మేఘాన్ని అయినా, వెడుతున్న ఆప్తుడినయినా నిలువమని అనడం (3)
- ముక్కుని-మధ్యలో పట్టుకోకండి (2)
- తిరుపతిలో వినబడే స్మరణ పదం (3)
- హారము (2)
- నాలుగు కాళ్లది సంచరించేది ఏదైనా (3)

నిలువు :

- పూవు వృంతము (3)
- దారం తీయటానికి తయారుచేసిన దూదిపింజెలు (3)
- ఊపిరి, శ్వాస (2)
- ఉపాయము (3)
- చెదరిన రోమము (3)
- విశ్వదాభిరాముడు (2)
- వినియమము, మార్పు (3)
- అలోచనలు, ఊహలు (4)
- అవయవం (2)
- స్త్రీ, వనిత (2)
- డబ్బు (3)
- బంగారము (3)
- ఉప్పల లక్ష్మణరావుగారి ప్రసిద్ధ నవల (5)
- ఇది ఇసుపదేగ అంటారు (4)
- కపాలము, పుర్రె (3)
- భార్య (2)
- ఏమరుపాటు, డేంజర్ (3)
- తలక్రిందయిన విడ్డూరం వంటిదే (2)
- వాస్తవం, నికృతి (2)
- సాధు జంతువు (2)
- బాట (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-373

	1		2		3		4		5
6									
9		10				11			
				12	13				
	14						15		16
17				18		19			
20			21						
		22						23	
24				25	26		27		28
		29			30				

పదరసం - 373

పేరు :

చిరునామా:

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2022 జూలై 18 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి సగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

పదరసం - 369 సమాధానాలు

1	హై	ద	వ	ము	4	మ	రి	యా	6
7	న	క్ష	స్త్రీ	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
8	ట	పా	క్ష	వీ	లు	నా	మా	క్ష	తు
	రా	క్ష	అం	క్ష	గా	క్ష	13	తి	క్ష
14	15	లా	బు	క్ష	క్ష	క్ష	16	తె	క్ష
17	మా	ద	క	క్ష	క్ష	క్ష	18	క్ష	క్ష
21	న	క్ష	ము	క్ష	క్ష	క్ష	22	ర	క్ష
23	నా	క్ష	క్ష	అ	క్ష	క్ష	25	క్ష	క్ష
	త	క్ష	త	క్ష	క్ష	క్ష	28	క్ష	క్ష
29	నం	ద	ము	రి	క్ష	క్ష	30	క్ష	క్ష

విజేతలు: సి.గిరిజా శంకరరావు, అరవింద్ రావు, ఎం.కృష్ణ, టి.వి.నారాయణ, జి.అభిరాం, బి.ఇందుశేఖర్-హైదరాబాద్, వి.రామలింగా చారి-యాదగిరిగుట్ట, కె.విశ్వక్ చారి, వి.విక్రమ్ చారి-వికారాబాద్, డి.హరీష్ కుమార్-రాజన్న సిరిసిల్లా, జి.పావణి-గుంటూరు, ఆర్.శేష-తూర్పుగోదావరి, కె.నరసింహస్వామి-భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత:
డి.హరీష్ కుమార్-రాజన్న సిరిసిల్లా

అరుణ

ఒక పక్క థియేటర్లకు ప్రేక్షకులు రావడం లేదని తెలిసి, చిన్న చిత్రాల నిర్మాతలు వెరవ

కుండా తమ చిత్రాలను విడుదల చేయడానికి పూనుకోవడం సాహసం అనే చెప్పాలి. అలాంటి సాహసానికి జూన్ నాలుగో వారంతంలో తొమ్మిది మంది నిర్మాతలు ఒడిగట్టారు. ఇవన్నీ కూడా స్ట్రయిట్ తెలుగు సినిమాలు కాగా, అందులో సిని వారసుల చిత్రాలు మూడు ఉన్నాయి. పూరి జగన్నాథ్ తనయుడు ఆకాశ్ నటించిన 'చోర్ బజార్', నిర్మాత, దర్శకుడు ఎమ్మెస్ రాజు కుమారుడు సుమంత్ అశ్వినీ నటించిన '7 డేస్ 6 నైట్స్', నిర్మాత చదలవాడ శ్రీనివాసరావు తనయుడు లక్ష్మీ నటించిన 'గ్యాంగ్స్టర్ గంగరాజు' ఈ శుక్రవారం జనం ముందుకు వచ్చాయి. ఇవి కాకుండా రామ్ గోపాల్ వర్మ తెరకెక్కించిన కొండా దంపతులు మురళీ, సురేఖ బయోపిక్ 'కొండా', 'సమ్మతమే', 'సాఫ్ట్ వేర్ బ్లూస్', 'సదా నన్ను నడిపే', 'కరణ్ అర్జున్', 'పెళ్లికూతురు పాట్లీ' చిత్రాలు విడుదలయ్యాయి. అలానే ఆహా ఓటీటీలో తమిళ అనువాద చిత్రం 'మన్నథలీల' శుక్రవారం నుండి స్ట్రీమింగ్ అవుతోంది. ఈ సినిమాల్లో కాస్తంత చెప్పుకోదగ్గది కిరణ్ అబ్బవరం నటించిన 'సమ్మతమే'. ఇప్పటికే మూడు సినిమాలు చేసిన కిరణ్ అబ్బవరం ఇప్పుడు ప్రముఖ నిర్మాణ సంస్థలలో నాలుగైదు చిత్రాలలో నటిస్తున్నాడు. దాంతో అందరి దృష్టి కిరణ్ అబ్బవరం 'సమ్మతమే' మీదనే పడింది. కానీ బాధాకరం ఏమంటే.. ఇది ఏ మాత్రం సమ్మతించలేని చిత్రంగా మిగిలిపోవడం.

సమ్మతించలేని నిమ్మతమే

కృష్ణ (కిరణ్ అబ్బవరం)కు చిన్నప్పుడే తల్లి చనిపోతుంది. ఆదమనిషి లేని ఇల్లు ఎలా ఉంటుందో అతనికి, అతని తండ్రి (గోపరాజు రమణ)కు కూడా అర్థమవుతుంది. త్వరగా చదువు పూర్తి చేసి, ఉద్యోగం సంపాదించుకుని, మంచి అమ్మాయిని భార్యగా తన కుటుంబంలోకి ఆహ్వానించాలని కృష్ణ ఆశపడుతూ ఉంటాడు. తన ఊరి నుండి ఉద్యోగ నిమిత్తం హైదరాబాద్ లో అడుగు పెడతాడు. సంప్రదాయ బద్ధమైన అమ్మాయి తన జీవితంలోకి రావాలని కృష్ణ భావిస్తాడు. కానీ అక్కడ అతనికి పూర్తి భిన్నమైన అనుభవాలు ఎదురవుతాయి. పెళ్లిచూపులకు వెళ్లిన ప్రతిచోటా అప్పటికే ప్రేమాయాణం సాగించిన అమ్మాయిలే అతనికి తారసపడతారు. ఎలాంటి సావాసాలు లేకుండా పద్ధతి కల అమ్మాయి కోసం కృష్ణ ప్రయత్నిస్తాడు కానీ అలాంటి వారెవరూ దొరకరు. ఇక చివరకు తాను మొదట చూసిన శాన్వి (చాందినీ చౌదరి)నే రాజీపడి పెళ్లి చేసుకోవాలని భావిస్తాడు. ఇద్దరూ కలిసి సరదాగా గోవా ట్రిప్ కు వెళతాడు. కానీ అక్కడ అనుకోని మనస్సర్దులు ఎదురవుతాయి. మరి వాళ్ళు తిరిగి కలుసుకున్నారా, లేదా? రాధ లాంటి అమ్మాయి తన జీవితంలోకి రావాలనుకున్న కృష్ణకు సత్యభామ లాంటి అమ్మాయి వస్తే ఏం జరిగింది? ఇదే ఈ చిత్ర కథ.

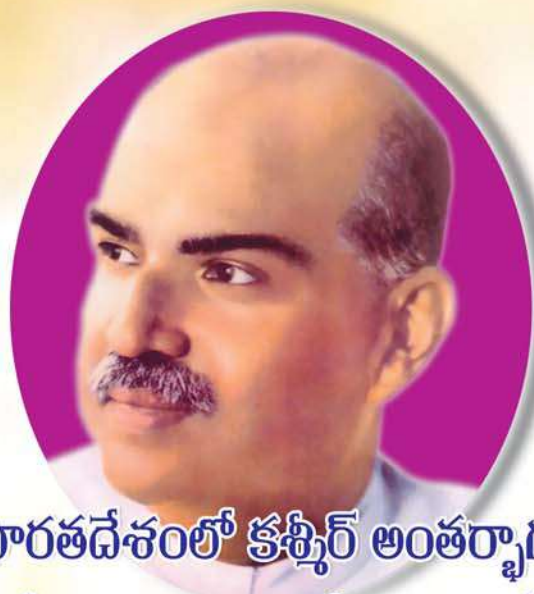
ఓ చిన్న పాయింట్ ను తీసుకుని రెండు గంటల సినిమాలా మలచాలని దర్శకుడు గోపీనాథ్ రెడ్డి చేసిన

ప్రయత్నం సఫలం కాలేదు. నిజానికి ఇది షార్ట్ ఫిలిమ్ గా తీయాలైన కథ. దానిని జీడిపాకంలా సాగదీసి సినిమా చేశారు. దాంతో చాలా సంఘటనలు రిపీట్ అయ్యాయి. మరి ముఖ్యంగా హీరో క్యారెక్టరైజేషన్ లో దర్శకుడికి క్లారిటీ లేదనిపించింది. మంచి అమ్మాయి తన జీవితంలోకి రావాలని కోరుకోవడంలో తప్పు లేదు. ఉద్యోగం దొరికిన వెంటనే పెళ్లి చేసుకోవాలని అనుకున్న అతను వరుసగా పెళ్లిచూపుల పర్వం మొదలుపెట్టడం, ఏ అమ్మాయి కూడా పర్ఫెక్ట్ గా లేదని భావించడం, చివరకు రాజీపడి మొదటి అమ్మాయి దగ్గరకే రావడం, ఆ తర్వాత కూడా రక రకాలుగా మల్లగుల్లాలు పడటం.. ఇదంతా ప్రేక్షకుల సహనానికి పెట్టే పరీక్షే. అతనికి ఏం కావాలో అతనికే క్లారిటీ లేదని అనుకోవాలి. పోనీ హీరో ఏమైనా పర్ఫెక్ట్ పర్సనా అంటే అలానూ చూపలేదు. తాను తన భార్యలో ఉండకూడదనుకున్న గుణాలన్నీ అతనికి ఉంటాయి. ఓ రకంగా మహిళల పట్ల అతనికి చిన్న చూపు అన్నట్టుగానే దర్శకుడు చూపించాడు. అలాంటప్పుడు ఈ కథను హీరో వైపు నుండి కాకుండా హీరోయిన్ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూలో చూపించి ఉండాలి. పోనీ ఆ రకంగా చూసినా హీరోయిన్ చేస్తుంది పూర్తి కరెక్ట్. ఆమెను హీరో అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాడు అని దర్శకుడు చూపించలేదు. ఆమెకూ రకరకాల బలహీనతలు ఉన్నట్టుగానే చూపించాడు. పైగా ఇంట్రోనే సిగరెట్ కాల్చడం, మద్యం తాగడం

లాంటివి చూపించి, ఈ తరం అమ్మాయిలు ఇలానే ఉంటారనే భావన కల్పించాడు. ఆమెకే కాకుండా ఆమె నాన్నమ్మకూ మద్యం అలవాటు ఉన్నట్టు చూపించడం, దానికో కామెడీ సీన్ జత చేయడం దర్శకుడి పిచ్చి చేష్టలకు పరాకాష్ఠ. దాంతో ఇటు హీరోయిన్ ను కానీ అటు హీరోను కానీ ఎవరూ తమతో ఐడెంటిఫై చేసుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. చివరకు 'మనం ప్రేమించిన అమ్మాయిని తప్పొప్పులతో నిమిత్తం లేకుండా అంగీకరించాలి, అన్ కండిషనల్ లవ్ చూపించాలి తప్పితే వారిపై ఆంక్షలు పెట్టరాదు' అనే సందేశంతో ముగించాడు. అంటే వాళ్ళు చెడు మార్గంలో ప్రయాణిస్తున్నా ప్రేమించిన కారణంగా గమ్మున ఉండమని చెప్పడమే! ఇలాంటి కథను జనాలు ఎలా సమ్మతించారని అనుకున్నారో ఆ దేవుడికే ఎరుక. నటీనటుల నటన బాగానే ఉంది. శేఖర్ చంద్ర బాణీలు కొన్ని బాగున్నాయి. సతీశ్ రెడ్డి సినిమాటోగ్రఫీ చక్కగా ఉంది.

కిరణ్ అబ్బవరం నమ్మకుని కోడి రామకృష్ణ కుమార్ దివ్య దీప్తి 'నేను మీకు బాగా కావాల్సిన వాడిని', బన్నీ వాసు 'వినరో భాగ్యము విష్ణుకథ', ఎ.ఎం. రత్నం 'రూల్స్ రంజన్' చిత్రాలు నిర్మిస్తున్నారు. అలానే మైత్రీమూవీ మేకర్స్ తో పాటు మరో ఒకటి రెండు సంస్థలు కిరణ్ తోనే సినిమాలు చేస్తున్నాయి. మరి వాళ్ళందరి పరిస్థితి ఏమిటో చూడాలి!!

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

భారతదేశంలో క్రశ్చిర్ అంతర్భాగం
అయ్యేందుకు ప్రాణాలే త్యాగం చేసిన
డా॥ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ

(కేంద్ర మాజీ మంత్రివర్గులు - జనసంఘ పూర్వ అధ్యక్షులు)

జయంతి (7 జూలై 1901)

సందర్భంగా ఘన నివాళులు

సుక్మా గణేష్ ముదిరాజ్

బీజేపీ మహంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా ఓబీసీ మోర్చా ప్రధాన కార్యదర్శి
తార్నాక డివిజన్-సికింద్రాబాద్ అసెంబ్లీ

G. PULLA REDDY

DEGREE & P.G. COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

MEHDIPATNAM, HYDERABAD - 28

Ph : 23513154

English Medium Estd 1994 Co-Education

(A College Striving for Excellence in Quality Education)

COURSES OFFERED

B.Sc

(M.S.Cs)
(M.P.Cs)
(M.E.Cs)

B.B.A

B.Com

(Computers Applications)
(General)

M.Sc

(Mathematics)
(Physics)

WE HAVE : ♦ Well Equipped Labs & Library ♦ Qualified & Experienced Faculty ♦ Well Furnished Classrooms ♦ Campus Placements

For Details contact office between 10.00 A.M. & 5.00 P.M

PRINCIPAL